

OBORY A BAŽANTNICE

ROBIN AMBROŽ / JIŘÍ DROZDA / ŠÁRKA STEINOVÁ / DAVID TUMA

OBORY

A BAŽANTNICE

Opomíjená hodnota

kulturního dědictví

KRITICKÝ KATALOG

2020

Výstava a kritický katalog Výzkumného ústavu geodetického, topografického a kartografického, v.v.i. jsou jedním ze závěrečných výstupů projektu Obory a bažantnice – opomíjená hodnota kulturního dědictví (DG16P02R037). Projekt je financován z programu aplikovaného výzkumu a vývoje národní a kulturní identity ministerstva kultury. Svým zaměřením odpovídá aplikovanému výzkumu v oboru umění, architektura, kulturní dědictví a naplňuje tematické priority nemovité kulturní dědictví a území s kulturně historickými hodnotami.

Autoři výstavy:

Robin Ambrož
Jiří Drozda
Šárka Steinová
David Tuma

Grafické provedení výstavy:

Jana Kadlecová

Realizace výstavy:

Robin Ambrož
Jiří Drozda
Šárka Steinová
David Tuma
Helena Žitná

Výstava byla instalována v galerii Národního památkového ústavu na Senovážném nám. 6 v Českých Budějovicích od 2. 9. 2020 do 29. 10. 2020.

Fotografie na obálce:

Oponent: Ľubica Feriancová

© Robin Ambrož, Jiří Drozda, Šárka Steinová, David Tuma

Výzkumný ústav geodetický, topografický a kartografický, v.v.i., 2020

ISBN 978-80-85881-46-2

Obsah

7/ Úvod

8/ Zaměření a organizace výstavy

9/ Vývoj obor ve světě

11/ Vývoj obor a bažantnic v České republice

11/ Obory

13/ Bažantnice

15/ Ostatní lovecká zařízení

15/ Bobrovny

15/ Koroptvárny

16/ Kačeničky (kačenárny)

17/ Vlčí jámy

18/ Vlčí obory

19/ Historické lovecké techniky

23/ Kompoziční principy uplatňované při zakládání obor vyvolané především způsobem lovu

24/ Základní charakteristika prvků kompozičního řešení

26/ Kompoziční principy bažantnic

31/ Významné lovecké stavby

32/ Základní charakteristika reprezentativních staveb v oborách a bažantnicích

36/ Základní charakteristika provozních staveb a zařízení v oborách a bažantnicích

45/ Některé vybrané obory a bažantnice v České republice

45/ Stará obora u Hluboké nad Vltavou

50/ Obora Jemčina u Jindřichova Hradce

56/ Lánská obora

64/ Bažantnice v Mikulově

67/ Obora Klokočka a Valdštejnsko

69/ Roštejnská obora

73/ Sedlická obora

76/ Královka (Královská) Stolice u Dobříše

80/ Žehuňská obora (Kněžička)

85/ Metodologie a výsledky projektu NAKI

85/ Sběr informací a jejich verifikace a utřídění

85/ Vyvoření databáze

87/ Vyhotovení informačního systému jako veřejně zprostředkovaná webová aplikace

89/ Vytvoření specializovaných map s odborným obsahem

119/ Seznam výsledků projektu

132/ Závěr

132/ Resumé

133/ Použitá literatura a prameny

Úvod

Projekt Obory a bažantnice – opomíjená hodnota kulturního dědictví (DG16P02R037), financovaný z programu aplikovaného výzkumu a vývoje národní a kulturní identity ministerstva kultury České republiky svým zaměřením odpovídá aplikovanému výzkumu v oboru umění, architektura, kulturní dědictví a naplňuje tematické priority nemovité kulturní dědictví a území s kulturně historickými hodnotami. Cílem projektu bylo především identifikovat, dokumentovat, evidovat a prezentovat zaniklé, přeměněné a funkční obory a bažantnice jako opomíjenou hodnotu kulturního dědictví, přičemž se vycházelo z předpokladu, že krajina České republiky má z pohledu četnosti a historie obor a bažantnic nezpochybnitelný význam v evropském i celosvětovém měřítku. Pozůstatky obor a bažantnic jsou v krajině stále patrné.

Z historie víme, že obory vznikly původně v jižní Evropě, kde Římané chovali v ohradách různé druhy zvěře.¹ Již Marcus Terentius Varro, římský spisovatel a politik, ve třetí knize svého díla *De re rustica*² upozorňuje na existenci obor, zdí obehnaného lesa, v němž byla chována zvěř, která byla dokonce natolik ochočená, že přicházela na troubení rohu.³ Právě Varro inspiroval jiného, tentokrát středověkého autora, Piera de Crescenzi, který ve svém díle *Ruralia commoda*,⁴ konkrétně v částech osmé a deváté knihy, věnuje pozornost právě oborům. Osmá kniha popisuje mimo jiné i okrasné zahrady, v nichž se má pohybovat zvěř. Crescenzi popisuje oboru pro zvířata jako „místo zavřené, kdež se zavírají zajícové, srny a jeleni, divocí vepřové a jiná zvěř divoká, však nehltává...“⁵ Ve svém textu používá pro pojmenování obory výraz *leporarium*, zajíčník, odvozený od latinského substantiva *lepores*, (zajíc). Uvádí totiž, že právě pro chování zajíců bylo toto místo používáno již od starověku.⁶ Obora je tedy součástí okrasné zahrady již podle tohoto středověkého autora. Její primární cíl je nejen chovat zvěř pro její pohodlnější lov, ale i pro potěšení z ní a z krajinného prostředí.⁷

Výše odkrytý úzký vztah zahrady a chované zvěře transformovaný až k obsahu pojmu „obora“ se jeví pro krajinářskou architekturu velmi zásadní. Nejenže obory byly přetvářeny a využívány jako parky, ale byly rovněž záměrně komponovány metodami a nástroji krajinářské architektury.

Zakládání obor u nás pak ovlivnili především účastníci křížových výprav, kteří je mohli vidět v jižní Evropě, ale i literární díla, jako je *Ruralia commoda* Piera de Crescenzi.⁸ Není to však jen literatura, co dokládá tendenci přetvářet prakticky využívaný prostor, jakým je obora, na prostor určený k potěše a odpočinku. Právě staré lovecké obory, které začaly být v období italské renesance a manýrismu využívány novým způsobem. Tyto obory byly totiž postupně přetvářeny v parky, a to včetně cest, prostorů k odpočinku a uměleckých artefaktů.⁹ Podobně na našem území, přibližně od 17. do 19. století, docházelo i k uvědomování si sekundárního významu obor, tedy jejich estetické funkce v krajině. V období vrcholného baroka byly obory dokonce přetvářeny pomocí hvězdicovitých a rovnoběžných cest a průhledů, takže vznikaly

1 WOLF, Robert, LOCHMAN, Josef a KOKEŠ, Otakar. *Naše obory*. Praha, 1976, s. 9.

2 VARRON, De l'agriculture. NISARD, Jean Marie Napoléon Désiré (ed.). *Les agronomes latins. Catton, Varron, Columelle, Palladius*. Paris, 1864, s. 146–147.

3 Tamtéž, s. 147

4 ŠIMEK, Jakub. *Zahradní umění Piera de' Crescenzi: osmá kniha zemědělské encyklopedie Ruralia commoda z let 1304–1309: (původní text a překlad)*. 1. vyd. Uherský Brod, 2007, s. 10.

5 CRESCENZI, Pietro, NERADOVÁ, Květoslava, ed. a Vratislav ŠMELHAUS, ed. *Crescenti Bohemi: Partem alteram libros 7–12 continentem*. Praha, 1966, s. 47.

6 WOLF, Robert, LOCHMAN, Josef a Otakar KOKEŠ. *Naše obory*. Praha, 1976, s. 1.

7 Tamtéž, s. 11.

8 Tamtéž, s. 9, 45.

9 Tamtéž, s. 37.

ohraničené lesíky pravidelných tvarů.¹⁰ Funkce takto tvarovaných lesíků nebyla opět jen jednostranná, estetická, ale i praktická, neboť skýtala při štvanicích nesčetné výhody.¹¹

Dvacáté století a změny, které s sebou přináší, však již nebyly dále nakloněny panskému životnímu stylu, a tak i tento druh obor se do našeho zájmu dostává až v dnešní době v rámci obnov zámeckých zahrad a parků.

Mluvíme-li dnes o oboře, mluvíme proto především skutečně o oplocených honebních pozemcích určených k chovu zvěře.¹² Přesto nám i historické hledisko a samotná povaha obor dokládají, že se jedná o místo zcela uměle vytvořené¹³, ačkoliv silně imitující přirozené prostřední pro chovanou zvěř, tedy především les. Samotná tato skutečnost se jeví velmi zajímavou i z pohledu estetiky přírody, přesto je do značné míry skutečností přehlížena. V existující české literatuře nalezneme texty věnující se estetice lesa, avšak pokud se některé z nich zabývají oborami, je to jen zájem okrajový. Jak již vyplynulo z výše řečeného, obory, tak jak je chápeme dnes, stojí na pomyslné hranici mezi lesem a parkem, mezi přírodě blízkým a zcela umělým krajinným prvkem.

Zaměření a organizace výstavy

Výstava se zaměřuje na obory a bažantnice, které jsou dnes obecně chápány jako zalesněný ohrazený prostor sloužící k chovu a lovu zvěře a zůstávají i nadále stranou badatelského zájmu. Obory a obornictví však mají v našich zemích dlouhou a bohatou tradici. Dostupná odborná literatura uvádí první zmínky o zřizování obor na našem území již ve 2. polovině 13. století. Velký rozmach zaznamenalo obornictví mezi 15. a 17. stoletím a udrželo se až do současnosti.

Výstava je rozdělena na dva okruhy. Úvodní texty první části představují výsledky základního výzkumu projektu a prezentují především vývoj obor ve světě a v českých zemích, typické stavby realizované v oborách a používané lovecké techniky, díky kterým se v průběhu staletí vyprofilovaly kompoziční principy obor a bažantnic. Opomenuty nezůstaly ani ostatní lovecká zařízení tzv. bobrovny, koroptvárny, kačeníky, vlčí jámy či vlčí obory. První část je pak završena prezentací vybraných lokalit, které patří mezi nejzajímavější představitele historických obor a bažantnic v Čechách doplněné o historické kartografické prameny.

Druhý okruh prezentuje zvolenou metodologii projektu a s tím související výsledky. Konkrétně se jedná se zprovoznění informačního systému (webová aplikace) obory.online, umožňující široké uplatnění zjištěných informací, znázorňující konkrétní lokality zaniklých a dodnes dochovaných obor a bažantnic. Aplikace ukazuje polohu, typ a stav objektů na pozadí aktuální mapy České republiky (na výběr je topografická a letecká mapa).

Dále část výstavy poukazuje na zjištěné informace v rámci základního výzkumu zpracované jako výsledky aplikovaného výzkumu ve formě tzv. N_{map} specializovaných map s odborným obsahem.

Pro zvýšení vizuálního vjemu je výstava doplněna o kartografický a fotografický archivní materiál a sbírkové předměty umístěné ve třech vitrinách, které přibližují význam obor a bažantnic na území České republiky.

10 WOLF, Robert, LOCHMAN, Josef a Otakar KOKEŠ. *Naše obory*. Praha, 1976, s. 37.

11 Tamtéž.

12 *Naučný slovník lesnický II*. Díl J–Q. Praha, 1959, s. 1295.

13 WOLF, Robert, LOCHMAN, Josef a Otakar KOKEŠ. *Naše obory*. Praha, 1976, s. 25.

Vývoj obor ve světě

Zmínky o zřizování zoologických zahrad, parků, ale také o prvních zařízeních s loveckou funkcí (nazývaných lovecké parky) se objevují v písemných a ikonografických pramenech již od starověku. Doklady chovů zvířete v uzavřených ohradách nebo klecích, blížících se spíše charakteristice zoologické zahrady, jsou doloženy z 3. tisíciletí př. Kr. v Egyptě (lokality Solebo v Nubii).¹⁴ V Mezopotámii založil achaimenovský vladař Kýros II. Veliký (549–530 př. Kr.) lovecký park poblíž města Sipparu, jeho syn Kambýsés II. (530–522 př. Kr.) blízko města Uruku a Artaxerxés I. Makrocheir (465–424 př. Kr.) nedaleko Nippuru.¹⁵ Všechna tato pojetí loveckých parků představovala chovy divokých zvířat v uzavřených prostorech. Později si taková zařízení budovali také správci jednotlivých provincií (satrapové). Lovecké parky se podle řady cestovatelů zakládaly také v Indii, kde jejich existenci dokládá ve 3. stol. př. Kr. spis *Arthašástra*. Tento text doporučuje volit pro královské hony rozsáhlé plochy uzavřené a vymezené příkopy a branami. V takových parcích mají být cizokrajné rostliny, obývat je má množství ptáků, ryb a exotických zvířat. Vývoj indických loveckých parků pokračuje kontinuálně do středověku a novověku, a zejména v období Dilliského sultanátu (1206–1526) byly položeny základy hned několika loveckých parků.¹⁶ Mughalské období (1526–1858) zastupuje např. lovecký park ve státě Gudžarát u Ahmadábadu.¹⁷

Starobylá tradice zakládání loveckých parků v Číně vznikla paralelně s vývojem na Blízkém východě a v Indii. Čínský filosof Mencius (372–289 př. Kr.) připisoval císaři Wu-wangovi, zakladateli dynastie Čou (kolem roku 1 100 př. Kr.), vznik loveckého parku velkého cca 3 500 ha. Další lovecký park měl být velký cca 2 000 ha a jeho základy položil král Süan ze státu Čchi (provincie Šan-tung). Jiné prameny naznačují, že lovecké parky byly běžné pro všechny císaře dynastie Východní Čou z Období Jara a Podzimu (770–481 př. Kr.) a v následujícím Období válčících států (403–221 př. Kr.).¹⁸ Velmi záhy se v Číně zakládaly vedle loveckých parků také zoologické zahrady u dvorů vysokých úředníků a na císařských pozemcích, nazývané „zahrady moudrosti“. Za slavného „Bojovného císaře“ Wu-tiho (141–87 př. Kr.) vznikl také lovecký park Šanglin, který představoval luxusní císařské lovecké zařízení s věžemi pro pozorování královského lovu, paláci, zoologickou zahradou, pavilony, a nechyběly zde ani umělé jeskyně.¹⁹

Koncept loveckých parků byl do evropského prostředí přenesen vzájemnými styky řecké kultury s perskou a mědskou kulturou. Na zkušenosti Řeků navázala se zakládáním obor kultura římská. Římský autor Marcus Terentius Varro Reatinus (116–27 př. Kr.) klade jejich vznik do 2. století př. Kr.²⁰ Konstantinopol a její lovecké parky se staly vzorem pro řadu podobných loveckých zařízení v Evropě. Evropští panovníci vysílali své velvyslance na Blízký východ, aby se seznámili s tamními loveckými parky. Mezi ně patřil například Liutprand z Cremony, velvyslanec římského císaře Otty I. (912–973), který za tímto účelem přijel do Konstantinopole k císaři Nikeforovi II. (963–969).²¹

V průběhu 12. a 13. století se začaly v západní Evropě častěji objevovat vedle obor také organizované lovecké výpravy. Jejich základem se stala důsledně propracovaná soustava signálů založená na troubení lesních rohů, kterými se honci a lovci během lovu dorozumívali. Tento způsob lovu dal vzniknout štvanicím, zpočátku praktikovaným ve volných honitbách a později i v oborách.

14 KYLE, Donald G. *Sport and Spectacle in the Ancient World*. Hoboken, New Jersey 2007, s. 31–33.

15 DANDAMAYEV, Muhammad. Royal Paradeisoi in Babylonia. *acta Iranica*, Vol. 23, 1984, s. 113–117; TÝŽ. *Iranians in Achaemenid Babylonia*. Costa Mesa 1992, s. 20.

16 ALLSEN, Thomas T. *The Royal Hunt in Eurasian History*. Philadelphia 2006, s. 39.

17 RANGARAJAN, Mahesh. *India's Wildlife History*. Delhi 2001, s. 35–45.

18 HARGETT, James M. Huizong's Magic Marchmount. The Genyue Pleasure Park of Kaifeng. *Monumenta serica*, Vol. 38, 1988–1989, s. 2–3.

19 SOJKOVÁ, Karin. *Parky, zahrady a obory za vlády dynastie Han (206 př. n. l. – 220 n. l.)*. Bakalářská práce. Praha 2009, s. 50.

20 KOVAŘÍK, Jaromír. Lov v antickém písemnictví. *Myslivecký kalendář* 1986. Praha 1985, s. 83–85.

21 ALLSEN, Thomas T. *The Royal Hunt in Eurasian History*. Philadelphia 2006, s. 40.

Rozvoj loveckých parků zažívá velkého rozkvětu od 16. století. Zámecké stavby vznikaly v lovecké krajině. Prostor před zámkem byl upraven do podoby parku, na něhož navazovaly lovecké parky. Ve Francii za krále Ludvíka XIV. (1638–1715) vznikaly vzorové architektonické plány zahrad a parků, provázané se zalesněným územím k chovu zvěře. Příkladem takové realizace je královský zámek ve Versailles s rozsáhlým zámeckým parkem a oborou. Otevření parku do krajiny, s navazujícími loveckými enklávami, se stalo nejpodstatnějším rozdílem mezi francouzskou barokní zahradou a oplocenými centrickými zahradami středověku a renesance. Ve Francii se od renesance setkáváme s kategorií loveckých zámečků (*pavillon de chasse, rendez-vous de chasse*), jejichž vzhled převzala řada evropských zemí.²²

S největším počtem obor pro chovy divoké zvěře vévodí jednoznačně středověká Británie. Obory zde byly ohrazovány hliněnými valy doplněnými palisádou a kolem nich se nacházely příkopy. Příkladem může být lovecký park v hrabství Dorset zvaný Alderhold, Park Coppice nebo Clifton Maybank.²³

Vznik prvních loveckých parků ve Skandinávii datují archeologové a historikové do 14. století. V písemných pramenech se objevují záznamy o chovech různých druhů zvěře (daňků, jelenů lesních, králíků a zajíců) na velkém počtu dánských ostrovů. Zajímavé jsou rovněž zprávy o medvědech a opicích na jednom z těchto ostrovů. Exotická zvířata tvořila součást loveckých parků, jež připomínaly spíše zvěřince. Lovecké parky budované na ostrovech nevyžadovaly nákladnou výstavbu oborního oplocení – voda zde tvořila přirozenou hranici. Druhou skupinu tvoří lovecké parky vycházející z evropských vzorů.²⁴ Lovecké parky ohraničené vysokými hliněnými valy s palisádou a příkopy, uměle vytvořenými vodními prvky a loveckými stavbami (např. lovecký park Dalby Hage, Räfteu v blízkosti Lundu nebo lovecký park na poloostrově Falsterbonäset a Östergötland).²⁵

Od 16. století se v ruských písemných a ikonografických pramenech stále častěji objevují zmínky o speciálních zařízeních označovaných jako zvířecí dvorce a zvěřince, jejichž zakládání mělo být reakcí na úbytek divokých zvířat v lesích. Obora zde představovala spíše zoologickou zahradu, jelikož zastoupení cizokrajných druhů zvířat často převyšovalo počet zvířat domácího původu. Obory navazovaly na panovnické rezidence a zvěř byla střílena z jejich balkonů nebo z krytých střeleckých pavilonů. Od 17. století se v Rusku, ale také v Polsku objevují rozsáhlé krajinářské úpravy lesních porostů v podobě hvězdicovitých průseků, které sloužily k pořádání parforsních honů v oborách i otevřených krajinách.²⁶

V německých zemích byl vývoj lovectví a obor shodný se situací u nás. Středověcí panovníci pořádali velkolepé štvance po vzoru králů merovejské a karlovské dynastie. Ve 14. století se novým způsobem lovu staly německé plachtové hony odehrávajícími se v oborách. Císař Maxmilián I. Habsburský (1459–1519) zavedl v německých zemích do té doby neznámý parforsní hon. Pro tento způsob štvance se v Německu vžil název *par-force-jagd* a z důvodu vysokých nákladů byl pořádán pouze ve výjimečných případech. Postupně opět převládl klasický německý hon s lovy do tenat. S nastupujícím romantismem v 19. století řada obor zanikla a nahradily je přírodně-krajinářské parky přecházející do otevřených honiteb.²⁷

22 HANSWIJCK DE JOHNE, Maxime van. *Pavillons de chasse de l'histoire ou les rendez-vous de chasse légendaires*. Aix-en-Provence 2007, s. 15.

23 WILSON J. D. The Mediaeval Deer-Parks of Dorset, part 13. *Dorset Natural History & Archaeological Society Proceedings*, Vol. 95, 1974, s. 76–80.

24 TUMA, David. *Zlatý věk obor. Z historie obornictví v Čechách, na Moravě a ve Slezsku*. Plzeň 2018, s. 45–46.

25 ANDRÉN, Anders. Paradise Lost. Looking for Deer Parks in Medieval Denmark and Sweden. *Visions of the Past. Trends and Traditions in Swedish Medieval Archaeology*. (Lund Studies in Medieval Archaeology 19.) Stockholm 1997, s. 469–487.

26 SOROKIN, Pjotr Jegorovič a S. V. KAŠAJEV. Razvedočnye archeologičeskie issledovanija na territorii Sankt-Peterburga. *Archeologičeskie otkrytija* 1996. Sankt-Peterburg 1997, s. 61–63; SOROKIN, Pjotr Jegorovič a O. V. ANDREJEVA. Archeologičeskie issledovanija v Sankt-Peterburge. *Archeologičeskie otkrytija* 2006. Sankt-Peterburg 2008, s. 62; KORENCVIT, Viktor A. Raskopki fontanov na Glavnoj allee Letnego sada (K projektu restavracii Letnego sada). *Archeologičeskoje nasledije Sankt-Peterburga*. Sankt-Peterburg 2009, 2009, s. 95–115.

27 ERGERT, Bernt. *Die Jagd in Bayern. Von Vorzeit zur Gegenwart*. Rosenmeier 1984; NARR, Roland. Zwischen Parforce-Jagd und Empfindelei. *Journal für Geschichte*, no.5. Weinheim 1988, s. 16–25.

VÝVOJ OBOR A BAŽANTNIC V ČESKÉ REPUBLICĚ

Obory

Nejstarší středověké obory v Čechách známe především z písemných a ikonografických pramenů. Nejznámější Královskou oboru založil roku 1278 Přemysl Otakar II. v místech nynější pražské Stromovky. Na západ od Pražského hradu, mezi Bílou horou a Libocí, se nacházela další obora Hvězda.²⁸

Mezi známé středověké obory v českých zemích patřila také obora u Lokte, založená roku 1325, obora při Obrubcích u Sobotky z roku 1384, u Hradce Králové, založená v roce 1405, a u Kamenných vrat u Jílového z roku 1419.²⁹ Pro české panovníky se stala významná oblast Královského loveckého hvozdu u hradu Křivoklát, kde vznikaly již od 15. století menší obory pro chov jelenů, losů a zubrů.³⁰

28 STEJSKAL, Martin. *Hvězda. Pokus o vymezení pražského letohrádku jako filosofického obydlí*. Praha 1994, s. 11, 15.

29 ANDRESKA, Jiří a Erika ANDRESKOVÁ. *Tisíc let myslivosti*. Vimperk 1993, s. 170.

30 KOČKA, Václav. *Dějiny Rakovnícka*. Rakovník 1936, s. 66, 230, 242. Urbář zbirožského panství z roku 1652 informuje o existenci daňčích obor při zámku Zbiroh, blíže KOKEŠ, Otakar. *Pražští daňci. Myslivecký kalendář 1976*, Praha 1975, s. 106; SEDLÁČEK, August. *Hrady, zámky a tvrze Království českého VI.*, Podbrdsko. Praha 1995, s. 244.

Vyobrazení obory. Hohberg, Wolf
Helmahardt von. *Georgica Curiosa Aucta*.
Das ist: Umständlicher Bericht und klarer
Unterricht Von dem Adelichen Land- und
Feld-Leben. Teil 2. Feld, Vieh, Wald und
Jagd. Nürnberg 1687.

Velký nárůst nově založených obor nastává až v 16. století. Za největší oboru v českých zemích z tohoto období můžeme považovat Netolickou oboru na Prachaticku.³¹ V jižních Čechách byla založena také Třeboňská obora,³² obora u zámku Český Krumlov, Jáchymovská obora u Jindřichova Hradce,³³ obora u zámku Blatná nebo u Červeného Dvora.³⁴ Mezi další obory založené v 16. století patří obora Vřesek na Českolipsku, obora pod Kunětickou Horu u Pardubic,³⁵ u Poděbrad,³⁶ u Postoloprta na Lounsku, u hradu Roštejn nebo obora Kralice na Třebíčsku.³⁷ Většina těchto zařízení sloužila především jako zásobárny zvěře pro hradní kuchyni.

V 17. století byl lov v našich zemích výrazně ovlivněn novým způsobem honu, tzv. francouzským neboli parforsním honem. Mezi nejzajímavější obory vybudované v tomto duchu patří například Valdštejnsko a Klokočka na Mladoboslavsku,³⁸ Králova stolice u Dobříše³⁹ nebo obora u zámku Kozel,⁴⁰ kde se parforsní hony udržely až do konce 18. století. Obora pro parforsní hony měla vybudované systémy paprscitých průhledů a průseků. K dokonalosti byl tento systém doveden na Jindřichohradecku v Jemčinské oboře s rovnoběžnými a příčnými alejemi průhledů a průseků.⁴¹ Barokní doba dala vzniknout fenoménu komponované krajiny, jejíž součástí se staly rovněž některé obory. Nejznámější krajinná úprava proběhla za Františka Antonína hraběte Šporka (1662–1738) na panství Brandýs nad Labem, Lysá nad Labem⁴² a Kuks, k nimž náležela Litolská obora⁴³ a menší obora u zámku Kuks.⁴⁴ Protože parforsní hony byly velmi nákladné, používaly se v oborách souběžně také německé plachtové (obstavené) hony nebo hony vodní. Písemné prameny uvádějí tyto způsoby honu v nově založených oborách v 18. století, a to ve Staré oboře u Hluboké nad Vltavou (vodní hony)⁴⁵ nebo ve Staré oboře na Křivoklátsku (plachtové hony).⁴⁶

V 19. a 20. století řada starších obor ztratila svojí chovnou funkci, postupně zanikla a obory se staly součástí volných honiteb. Obory se také stávaly součástí některých nově budovaných přírodně-krajinářských parků jako například Jabkenická obora na Nymbursku,⁴⁷ obora Březka poblíž města Jílové u Prahy⁴⁸ nebo obora Žehrov na Mladoboleslavsku.

31 TUMA, David. *Archeologie opomíjených komponent kulturní krajiny – archeologie lovu*. Bakalářská práce. Plzeň 2007, s. 24–26.

32 BŘEŽAN, Václav. *Životy posledních Rožmberků, díl 1*. Praha 1985, s. 263; MARTAN, Petr, HOLEČEK, Jaroslav a Jan PODOLÁK. *Jihočeské halali*. České Budějovice 1991, s. 67, 89.

33 TEPLÝ, František. *Přehled dějin města Jindřichova Hradce*. Jindřichův Hradec 1936, s. 30.

34 PACÁKOVÁ-HOŠŤÁLKOVÁ, Božena et al. *Zahrady a parky v Čechách, na Moravě a ve Slezsku*. Praha 1999, s. 58.

35 CHADT, Jan Evangelista. *Dějiny lesů a lesnictví. Písek 1913*, s. 724.

36 NOŽIČKA Josef. Z minulosti chovu bažantů v českých zemích. *Myslivecký kalendář 1972*. Praha 1971, s. 38.

37 FLEKALOVÁ, Markéta a Barbora DOHNALOVÁ. Komponovaná krajina části bývalého panství Náměšť nad Oslavou. *Časopis Společnosti přátel starožitností*, roč. 124, 2016, č. 1, s. 28–29.

38 ZUMAN, František. Lovčí zámek Valdštejn. *Časopis Společnosti přátel starožitností českých*, roč. 25, 1917, s. 41–48; ŠIMÁK, Josef, Vítězslav. *Soupis památek uměleckých a historických v politickém okresu mnichovohradištském*. Praha 1930, s. 586–594.

39 TUMA, David. Archeologie zaniklých komponent kulturní krajiny. Barokní obora Králova stolice u Dobříše. *Archeologie ve středních Čechách*, roč. 12, 2008, č. 2, s. 871–885.

40 TUMA, David. Bažantnice a obora u loveckého zámku Kozel u Štáhlav. *Zprávy památkové péče*, roč. 76, č. 5, 2016, s. 468–475.

41 ŠANTRŮČKOVÁ, Markéta. *Krajinářská tvorba Jana Rudolfa Černína. Vznik a vývoj parků v Krásném Dvoře, Jemčině, Petrohradě a Chudenicích*. Praha 2014, s. 207–208.

42 TRÍŠKA, Karel. *František Antonín hrabě Špork*. Praha 1938, s. 18; PACÁKOVÁ-HOŠŤÁLKOVÁ, Božena et al. *Zahrady a parky v Čechách, na Moravě a ve Slezsku*. Praha 1999, s. 61.

43 OTRUBA František. *Paměti města Lysé n. L. a vesnic okolních*. Lysá nad Labem 1925, s. 55, 71; ANDĚL, Rudolf a kol. *Hrady, zámky a tvrze v Čechách, na Moravě a ve Slezsku, díl 3., Severní Čechy*. Praha 1984, s. 294–296.

44 BENEDIKT Heinrich. *Franz Anton Graf von Sporck (1662–1738). Zur Kultur der Barockzeit in Böhmen*. Wien 1923, s. 95; WOLF, Robert, LOCHMAN a Josef a KOKEŠ, Otakar. *Naše obory. Naše obory*. Praha, 1976, s. 104.

45 IVANEGA Jan. *Hluboká*. Lovecký zámek Ohrada a schwarzenberská sídla na panství Hluboká nad Vltavou. Praha 2014, s. 81–86.

46 AMBROŽ, Robin, STEINOVÁ, Šárka, TUMA, David a Václav VODVÁŘKA. *Vývoj demonstračního loveckého objektu Lánská obora*. Praha 2019, 255 s.

47 KOZUB, Ondřej. Jabkenická obora. *Svět myslivosti*, roč. 5, č. 2. Kostelec nad Černými Lesy 2004, s. 29–31.

48 Tamtéž, s. 29.

Výstavba obor na přelomu 19. a 20. století probíhala také v Novohradských nebo Jizerských horách, avšak už se nejednalo v pravém smyslu o obory, nýbrž o aklimatizační obůrky. Tyto obůrky sloužily pro chov rozmanitých druhů zvěře: cizích druhů jelenů, kamzíků nebo třeba kozorožců. Kromě horských oblastí vznikaly obůrky také u zámeckých staveb, jako např. v Manětíně na Plzeňsku⁴⁹ nebo u romantických staveb jaké reprezentuje zámek Žleby na Kutnohorsku⁵⁰ nebo Sychrov na Liberecku. V současné době dochází k pokusům o obnovení některých chovů zvěře na místech historických obor a vznikají také menší obůrky pro jednodruhovou zvěř.

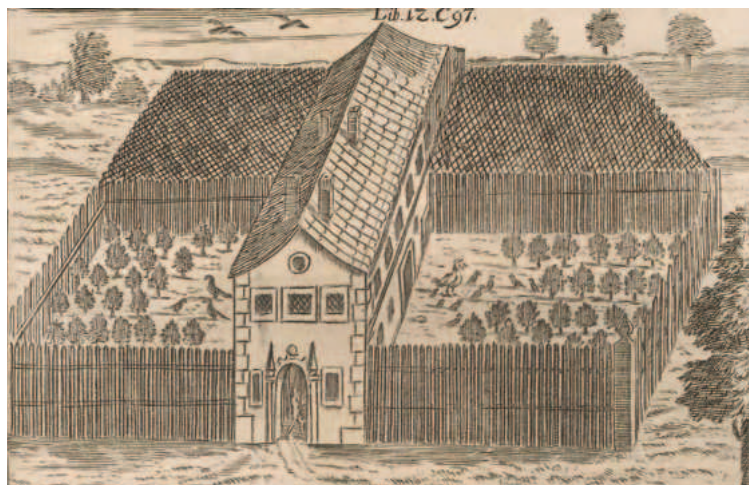
Vyobrazení obory. Hohberg, Wolf Helmahardt von. *Georgica Curiosa Aucta. Das ist: Umständlicher Bericht und klarer Unterricht Von dem Adelichen Land- und Feld-Leben. Teil 2. Feld, Vieh, Wald und Jagd.* Nürnberg 1687.

Bažantnice

Bažant se začal chovat ve střední Evropě polodivoce v bažantnicích od 11. století. Chov pernaté zvěře, především bažantů, přibližně do 14. století probíhal pouze jeho vypouštěním, tj. divokým chovem ve volnosti. Od 14. století se chov bažanta začal soustředit do obor (později označovaných jako bažantnice) a to nejen v českých zemích, ale i v zahraničí. V době třicetileté války chovy bažantů utrpěly, i když zcela nezakly. K obnově a rozkvětu došlo opět od 17. do 19. století, kdy se v českých zemích zakládaly stovky velkých či malých bažantnic. V rámci jednoho panství vznikaly celé systémy

49 ROŽMBERSKÝ, Petr. Z historie manětínských lesů – III. *Vlastivědný sborník – čtvrtletník pro regionální dějiny severního Plzeňska XXIV/2014*, č. 3. Mariánská Týnice 2014, s. 23.

50 NEVOLE, Zdeněk. *Obora Žleby. Svět myslivosti*, roč. 4, č. 12. Kostelec nad Černými Lesy 2003, s. 26–28.

Vyobrazení bažantnic. Hohberg, Wolf Helmhahardt von. *Georgica Curiosa Aucta. Das ist: Umständlicher Bericht und klarer Unterricht Von dem Adelichen Land- und Feld-Leben. Teil 2. Feld, Vieh, Wald und Jagd.* Nürnberg 1687.

neohrazených bažantnic spoléhajících na malý rozptýl bažantů po okolí díky výsadbám záchytných remízů. Bažantnicím od 14. do 18. století dominoval umělý chov, jehož produkcí se stal jateční bažant.⁵¹

Jednu z prvních bažantnic podle francouzského dvora založil císař Karel IV. u Králového Dvora tzv. Obora dubová,⁵² roku 1579 byla založena nákladná bažantnice u Roudnice nad Labem, roku 1565 Vilémem z Rožmberka bažantnice v Třeboni. K rozšíření chovu bažanta na Moravu došlo později než v Čechách. Základy bažantnic na Moravě položil rod Pernštejnů například na Tovačovsku po roce 1503. První doložená zmínka chovu bažantů na Židlochovicku je z roku 1697.⁵³ Dokonce olomoucký biskup Stanislav II. Pavlovský (1579–1598) nechal od zemského hejtmána Bohumíra ze Žerotína na Židlichovicích zaslat párek živých bažantů, jelikož se v biskupských oborách žádný nenalézal.⁵⁴

Značného rozšíření nabylo bažantnictví v 17. století, v Čechách jsou doloženy bažantnice v Boleslavi, Benátkách, Berouně, Častolovicích, Dymokurech, Horšovském Týně, Chrudimi, Chlumci, Jičíně, Jaroměři, Hradci Králové, Křinci, Kyšperku, Libešicích, Liběchovicích, Míkovcích, Náchodě, Nových Dvorech, Obořišti, Opočně, Pardubicích, Pyšelech, Praze, Ratajích, Smiřicích, Třeboni, Teplicích, Zvoleněvsi, Žampachu, Uhříněvsi.

Na panstvích přibývalo mnoho obor na chov bažantů, zakládaly se ohrady k hnízdění bažantů, například roku 1590 u Sudoměřic na Bechyňském panství a bažantní komory roku 1680 v oboře pod Kunětickou horou na Pardubicku. Za účelem honby bažantů se upravovaly velké remízy, například v 18. století na Vinici (Weinberg) u Postoloprta.

Větší zájem o bažantnictví nastal v 19. století, kdy lze vysledovat na jedné straně starší voliérové chovy bažantů a na straně druhé volné divoké chovy v bažantnicích.

51 Národní archiv (dále NA), fond (dále f.) Stará manipulace (dále SM), signatura (dále sign.) J/19/15, karton (dále kart.) 973, 1548–1646, bažantnice, chov bažantů, lov bažantů, létající druhy, zvláště létající zvěřina, dodávky bažantů.

52 PÍČ, Josef Ladislav. Králův Dvůr a Berounka s okolím. *Památky archeologické*, roč. XIV., 1887, s. 60.

53 NENTVICOVÁ, M. Slavná minulost i současnost bažantnic Lesního závodu Židlochovice. *Myslivost*, č. 8, 2011, s. 19.

54 WOLF, Robert, LOCHMAN a Josef a Otakar KOKES. *Naše obory. Naše obory*. Praha, 1976.

Ostatní lovecká zařízení

Bobrovny

Ve 12. století jsou v písemných pramenech zmiňované zprávy o bobrovnících, tedy královských, později vrchnostenských myslivcích zabývajících se lovem bobrů.⁵⁵ Intenzivní lov bobrů vedl k poklesu jejich stavu a na většině území Evropy k úplnému vyhubení.⁵⁶ Nejvíce bobrů žilo v jižních Čechách, kde se udrželi nejdéle v povodí Lužnice a Nežárky až do poloviny 18. století. Výskyt bobra zaznamenala také panství Český Krumlov, Vimperk, Hluboká nad Vltavou, Protivín, Jindřichův Hradec a Nová Bystřice, Kolín, Lysá nad Labem, Brandýs, Jaroměř, Hradec Králové a Opočno.⁵⁷ Na Moravě žila velká populace bobra na Litovelsku a v povodí řeky Moravy.

Dlouholeté pronásledování bobra vedlo k jeho vymizení z dříve hojně osídlených lokalit, což přimělo šlechtice a církve k jeho umělému chovu v bobrovnách.⁵⁸ Také mniši z řádů pavlánů v 16. století v okolí Nové Bystřice začali na svých rybnících chovat bobry,⁵⁹ například na Horním žiřpašském rybníku, dnes zvaném Bobří rybník.⁶⁰ Tyto rybníky se nazývaly bobrovníky. Tradice bobroven trvala až do 19. století v Červeném Dvoře u Českého Krumlova, u rybníku Rožmberk. Již kolem roku 1800 se bobří v jižních Čechách vrátili do volné (dnes Národní přírodní rezervace Stará řeka) přírody nedaleko Třeboně. Populaci tvořili vybraní jedinci z umělého chovu v Červeném Dvoře. V letech 1805 až 1809 kníže Josef Schwarzenberg nechal vysadit na Starou řeku po dvou párech bobrů. Bobrům se v umělých chovech dařilo a šířili se po okolí podél Lužnice, Nežárky a jejich přítoků na panství Jindřichův Hradec, Bechyně, Chlum u Třeboně a Vitoraz v Dolních Rakousích a v roce 1830 se po povodni objevili až v Praze.⁶¹ Časem se začaly šířit stížnosti na škody způsobené bobrem. Knížecím příkazem byl opět umožněn jejich lov, až do konce 19. století, kdy bobří z našich zemí vymizeli.

Na konci sedmdesátých let 20. století začal bobr opět pronikat na jižní Moravu z rakouských reintrodukcí v povodí Dunaje. V roce 1986 se bobr vyskytl na řece Jihlavě u Pohořelic a od roku 1988 obýval řeku Moravu i Dyji a jejich přítoky.

Koroptvárný

Historické záznamy o koroptvích a jejich chovu se u nás vyskytují od středověku. Koroptvárný (koroptví komory) zmínil krumlovský hejtman Jan Benýdek roku 1595 ve Vimperku. Roku 1596 se objevila zmínka o koroptvích na panství Bechyně o oboře. Na panství Radnice u Plzně roku 1651 chovali koroptve rovněž v komoře a komory pro bažanty a koroptve se nacházely i pod Kunětickou Horou. Roku 1725 přikázal kníže Schwarzenberg opravit bažantí a koroptví komory na panstvích v Postoloprtech, tři na protivínském panství v Libějovicích a u Malovické a Borské myslivny. Na panství Křivoklát se zachovaly zprávy z roku 1845, které nařizovaly koroptve před zimou schytat a dát do koroptváren k bezpečnému přezimování u Brejlské myslivny, ve Všetatech, v Novém domě a v Bělči, odkud se v předjaří vypouštěly

55 ČENĚK, Miroslav. Bobří. *Prameny a studie*. Praha 2011, s. 26.

56 HALLEY, Duncan J. a Frank ROSELL. The beaver's reconquest od Eurasia: status, population development and management of a conservation success. *Mammal Review* 32 (3), 2002, s. 152–178.

57 HOŠEK, Emil. K výskytu a vymizení bobra evropského (*Castor fiber* L.) v českých zemích. *Vědecké práce zemědělského muzea*, č. 17. Praha 1978, s. 111–125; KOKEŠ, Otokar. Bobr evropský v československých krajích v minulosti. *Živa XVI.* (LIV). Praha 1968, s.115–117.

58 Národní archiv (dále NA), fond (dále f.) Nová manipulace (dále NM), signatura (dále sign.) J/2/4, 1652, říjen, 3., přípis k odchytu bobrů.

59 KOKEŠ, Otokar. Bobr evropský v československých krajích v minulosti. *Živa XVI.* (LIV). Praha 1968, s. 116.

60 ANDRESKA Jiří. *Rybářství a jeho tradice*. Praha 1987, s. 136–137.

61 PRINC Vojtěch. Bobří v jižních Čechách. *Vesmír XVI.* Praha 1887, s. 26–27.

do honiteb.⁶² Ještě na počátku 20. století se při významných benettovských honech pořádaných na velkostatku Zelená Hora ulovilo až 10 000 kusů koroptví. Koroptve se lovily naháňkou na představené střelce v tzv. anglické střelbě ranou hozenou na cíl pohybující se nad hlavou. Během 20. století se počet koroptví ve volné přírodě výrazně snížil díky jejich rozsáhlému lovu a výrazným změnám v zemědělství a dnes jsou na našem území ohroženým a chráněným druhem.

Slavné Bennetovské hony na koroptve pořádané na panství Zelená Hora (okr. Plzeň-jih) v roce 1902. Archiv NZM.

Kačeníky (kačenárny)

Největší zařízení pro odchyt kachen představoval kačeník (kačenárna, kachní kóje). Jednalo se o loveckou past, umístěnou volně v krajině při vodních tocích a využívanou výhradně k lovu divokých kachen. V českých zemích se kačeníky stavěly od 17. století a jejich zřizování se provádělo podle holandských vzorů. Například František Antonín hrabě Špork (1662–1738) nechal vystavět kačeník na Šibickém rybníku u Lysé nad Labem nebo kačeník zřídili také Lichtensteinové na jihomoravských statcích břeclavského panství, mezi obcemi Lednice, Podivín a Lanštorf (nyní Ladná).⁶³

62 KOKEŠ, Otakar a E. KNOBLOCH. *Koroptev, její život, chov a lov*. Praha 1947.

63 HRIB, Michal, ed. a Emil KORDIOVSKÝ, ed. *Lužní les v Dyjsko-moravské nivě*. Břeclav: Moraviapress ve spolupráci s Lesy České republiky, Moravskými naftovými doly a Povodím Moravy, 2004, s. 35–48.

Kačeníky představovaly poměrně rozsáhlé zařízení, budované na rybnících, ve slepých ramenech řek nebo v mělkých přímořských močálech.

Zánik kačeníků nastal v 1. polovině 20. století vlivem změn v mysliveckých právních předpisech, kdy se také věnovala péče a ochrana divokým kachnám. Od roku 1941 se kachny lovily až od 16. července a od roku 1947 od 1. srpna. Již v roce 1941 zákon přímo zakázal chytat divoké kachny v kačenárnách.

Vlčí jámy

Lovecká zařízení v podobě vlčích jam představují v naší kulturní krajině opomíjenou kategorii památek, avšak v minulosti patřily ke každodennímu životu venkovského člověka. Vlčí jámy patří do skupiny loveckých pastí určených k likvidaci škodné, zejména vlků. Z roku 1268 pochází nařízení krále Přemysla Otakara II. (1233–1278), které přikazovalo vykopat vlčí jámu s návnadou husy nebo selete u každé vsi. Později hejtmanům příslušelo vykupovat pro lovčí personál staré koně, které se v zimě předkládali jako újeď vlkům a liškám do pastí. Jednalo se také o vývrhy zvěře nebo bezcenné úlovky, uhynulá, živá i domácí zvířata či ryby.⁶⁴ Tyto několik metrů hluboké jámy, které mohly být až 4 metry široké a 7 metrů dlouhé, byly nahoře zakryty větvemi a listy. U jámy byla přivázána návnada, která měla zvěř přilákat (živá ovce, při chytání lišek kachna). Jámy měly příkré stěny lemované kůly, což mělo zvířeti znemožnit uniknutí z jámy. Zvíře spadnuvší do jámy se buď zabilo pádem na dole nastražený kůl, nebo bylo zabito nedaleko čekajícími lovci.

Vlčí jámy se nacházely již od 16. století na rožmberském panství v oblastech Šumavy, od 17. století na vimperském, českokrumlovském, zbirožském panství. Vlk se rozšířil i na Křivoklátsku, v Krušných a Jizerských horách.

Velký počet nešťastných událostí, kdy se v jamách vážně zranil nebo zahynul člověk, přiměl záhy zemské sněmy, jámy oplotit tak, že v plotech při zemi byly ponechány otvory, jimiž se dovnitř mohl protáhnout vlk nebo liška, ale nikoli jiná zvěř.⁶⁵

64 HENDRYCH, Vladimír a kol.: *Myslivost*. Praha 1966, s. 335.

65 WOLF, Robert, LOCHMAN, Josef a Otakar KOKEŠ. *Naše obory*. Praha 1976, s. 60.

Vyobrazení vlčí jámy. Hohberg, Wolf Helmahardt von. *Georgica Curiosa Aucta*. Das ist: Umständlicher Bericht und klarer Unterricht Von dem Adelichen Land- und Feld-Leben. Teil 2. Feld, Vieh, Wald und Jagd. Nürnberg 1687.

Vlčí obory (ohrady, zahrádky)

Z historie známe pokusy nahradit vlčí jámy jinými zařízeními. Od roku 1500 se setkáváme s budováním tzv. obor pro vlky známých pod pojmem vlčí zahrádka.⁶⁶ Tato past sloužila i k lovu divokých psů a lišek. Lidem nebyla nebezpečná. Konstrukce vlčí obory se skládala ze dvou řad hustých tyčkových plotů umístěných v kruhu, mezi nimiž byla ponechána úzká chodbička. Návnadu představovalo zpravidla živé jehně nebo kozle. Přivábený vlk našel cestu do úzké chodbičky polootevřenými dvířky, která si po oběhnutí za sebou zavřel a pak už obíhal jen dokola, než byl zabit člověkem.⁶⁷

Vyobrazení vlčí obory (ohrádky, zahrádky). Hohberg, Wolf Helmahardt von. *Georgica Curiosa Aucta. Das ist: Umständlicher Bericht und klarer Unterricht Von dem Adelichen Land- und Feld-Leben. Teil 2. Feld, Vieh, Wald und Jagd.* Nürnberg 1687.

66 NA, f. NM, sign. J/2/4,1659, srpen, 11., zpráva o tom, že na panství Spierov a Presnitz byly zřízeny vlčí ohrady, „zur Spierowywek waage undt Sechs Schock mit Füßen beschlagen Stangen verfertigt worden“, výzva k vydání nařízení ku zřízení ohrady; 1659, srpen, 5., zápis o opravě vlčí ohrady od hejtmana přísečnického panství, zřízena byla nová zeď; 1659, leden, 5., zápis o opravě vlčí ohrady od hejtmana přísečnického panství, zřízena byla nová zeď; 1659, říjen, 13., zpráva přísečnického hejtmana o výskytu 20 vlků a navrhuje zřízení dvou vlčích ohrad; 1691, prosinec, 18., přísečnický hejtmana vyčísluje náklady na výstavbu vlčí ohrady (Wolfgarten) o délce 70 sáhů (Klaftern) u vsi Mändorf; 1691, červenec, 31., koncept nejvyššímu lovcímu v záležitosti vlčí ohrady (Wolfgarten) u Přísečnice (Preusnitz); 1691, listopad, 14., žádost správy přísečnického panství o 70 kop na přestavbu a opravu vlčí ohrady (Wolfgarten); 1697, leden, 10., žádost a apel královské komoře úředního kancelisty Johana Janla, aby se budovat vlčí zahrady; NA, f. SM, sign. J/19/23, karton 974, 1592–1635, panství Křivoklát, náklady na budování vlčí ohrady u vsi Broumy. Nákup koní na hon vlků.

67 DRMOTA Josef. Pohled do historie lovu zvěře – lov vlků. *Myslivost*. 2006, roč. 57 (84), č. 12, s. 30.

HISTORICKÉ LOVECKÉ TECHNIKY

Způsoby lovu zvěře se nejen v historii odrážely od těch, které byly praktikovány v zahraničí. Způsob lovu byl hlavní příčinou, která během staletí měnila prostorovou strukturu obor a krajiny. Dále to byl aktuální umělecký sloh, který tvořil zahradní umění a na který obora také reagovala, vkus majitele a správce obory či druh chované zvěře. Ve středověku byla oblíbená jezdecká štvanice provozovaná v otevřených krajinách (honitbách), která bývala oblíbeným lovem českých panovníků a šlechty. Oblíbeným místem několikadenních štvanic bývala krajina Křivoklátska.

Nicméně v důsledku úbytku zvěře ve volné přírodě se lovy přesunuly do obor, které často vznikaly pouze ohrazením části lesa, do kterých byla nahnána zvěř z širokého okolí. V době Václava IV. (1361–1419) vrcholí a vlastně i končí první období jezdeckých štvanic. Sám tento panovník byl velkým milovníkem lovu. Štvanice bývaly nebezpečné, porosty byly neupravené, často se stávalo, že se jezdec na koni zranil. Obory v tomto období postrádaly ucelené uspořádání, jediným kompozičním prvkem zde bývala osa, tvořena cestou nebo alejí, která spojovala oboru se sídlem, a mohla jí procházet do hloubky.

V takto ohrazené části lesa vznikaly nové techniky lovu zvěře. Od konce 14. století se v písemných a ikonografických pramenech objevují zmínky o tenatech (sítích) určených k nahánění a lovení zvěře. To znamená, že jestliže byly tyto sítě používány, musel pro ně být vytvořen určitý uspořádaný prostor. Jednalo se patrně o rozvolněné porosty, kterými mohla být před postupujícími honci hnána zvěř. V blízkosti tenat mohl být porost hustší, tak aby zvěř tenata neviděla a nebyla jimi zrazena. Přímo před tenaty byl prostor s řídkým porostem a to proto, aby lovec snadněji přiskočil k polapené zvěři. Jedná se tedy o první podložený zásah do netknutých porostů obor. K lovu jelenů se obvykle stavěly 4 díly tenat asi po 150 metrech. Tenata byla vysoká 260 cm. Poblíž tenat se ukryli lovci s oštěpy, honci pak naháněli zvěř. Co se zamotalo do tenat, bylo bodnuto oštěpem „za žebro“, tak zněl odborný termín.

Ve 14. století se v lovectví začala používat kuše neboli samostříl. Kuše nabízela dvě nesporné výhody: přesnější míření a větší donosnost a průbojnost střely. Luky dostřelily do vzdálenosti 150–200 m, kuše 280 až 400 m, záleželo velice na typu použité zbraně a šípu. Z toho vyplývá, že se mohly plochy obor a průseků v nich zvětšovat.

V druhé polovině 15. století se palné zbraně stávají zbraněmi loveckými. S loveckými ručnicemi byly používány také plachty neboli plátina určená k usměrňování hnané zvěře a k uzavření prostoru vyhrazeného lovu. Byly to plachty určené k usměrňování hnané zvěře. Sloužily také k uzavření prostoru, v němž se lov odehrával, neboť výkon tehdejších palných zbraní nebyl velký, dalo se střílet jen na malou vzdálenost. Lovci si museli nechat zvěř nadehnat na dostatečně krátkou vzdálenost. Stříleli zvěř z altánu a vozů, dokonce k lovu používaly balkony loveckých zámečků. Nebo se část lesa obstavila plátny, střelci stáli uvnitř a čekali, až naháněná zvěř narazí na plátna. Když se tak stalo, zvěř se zastavila, ocitla se ve zmatku, vracela se zpět a při tom byla lovci ulovena. Tento typ lovu lze pojmenovat jako německý způsob honu (uzavřený nebo obstavený plachtový hon). Plachtami, sítěmi, zradidly a jinými podobnými pomůckami byla zvěř nejprve naháněna ze širokého okolí, přechovávána v ohradách a pak ve vhodný okamžik vypouštěna do plachtami vymezeného prostoru (jako např. v Lánské oboře na Křivoklátsku). Uzavřený hon tak přinášel velké množství ulovené zvěře. K tomuto způsobu lovu bylo třeba vytvořit větší volný prostor doplněný o jednotlivé solitérní stromy nebo skupiny na jinak přehledné ploše.

Na místě zamýšlené leče byl předem ve vysokém lese vysekán volný prostor pro výběh z komor a postaven tu altán.⁶⁸ K vhánění zvěře mohly sloužit speciálně zasazené a upravené porosty téměř jako dopravní koridor. Byly to liniové prvky, průseky, trychtýřovité prostory v porostech.

Obdobu obstaveného plachtového honu představuje hon vodní, při něm byla zvěř střílena ze břehů nebo loděk (např. ve Staré oboře u Hluboké nad Vltavou).

V 17. století se do českých zemí dostává jiný způsob lovu zvěře, převážně vysoké, a to francouzský parforní hon. Parforní honitba se považovala spíše za sport s přísnými pravidly. K nim patřily i smluvené hudební signály, jako fanfáry oznamující začátek lovu, druh, případně stáří a velikost zvěře. Při parforním honu se zvěř zpravidla nestřílí. Snad jedinou výjimkou je situace, kdy se kus snaží uniknout vběhnutím do vody a zde se pak střílí pistolí z loďky. Jelikož štvanice pramenila z rytířské kultury, zvěř měla mít možnost uniknout, pokud se jí povedlo překonat svou odvahou, silou nebo rychlostí lovcovu zdatností. Poprvé se lovci rozlišovali na pěší (*veneurs* – honci) a jízdní myslivce (*piquers* – pikéři). Významnými pomocníky pikérů se stali psi. Závěr lovu vyvrcholil odstavením a usmrcením zvěře, což zakončila fanfára „halali“ (z francouzského *ha la lit*, hle zde leží).

Hony se odehrávaly nejčastěji v oborách, kde se lesní části ještě dále dělily na jednotlivé průseky, umožňující bezpečnou jízdu několika jezdců vedle sebe (např. v oboře Jemčina, Králově stolici u Dobříše, Klokočce, v oboře u zámku Kozel). Průseky se sbíhaly na volná prostranství, tzv. dostaveníčka neboli *rendez-vous*. Francouzský vzor parforního honu se vyznačoval především velkolepou okázalostí, ceremonií. Zásadně se odehrávaly na koních se smečkou psů, používaly se lovecké signály, hudba a oděvy byly šité výhradně k tomuto účelu. Celý lov provázela složitá organizace a vyumělkovanost.

Byl to typ štvanice, při níž bylo využíváno terénních modelací, dekorací, později naaranžovaných překážek. Projevovala se snaha vytvořit co nejvíce přirozené romantické prostředí. Docházelo ke střídání rozvolněného porostu s otevřeným prostorem. Později se z toho způsobu vyvinuly až dostihové štvanice, kdy byly vytvářeny koridory bez porostů, v nichž

68 ANDRESKA, Jiří a Erika ANDRESKOVÁ. *Tisíc let myslivosti*. Vimperk 1993, s. 445.

Vyobrazení tzv. houpání lišek. Hohberg, Wolf Helmahardt von. *Georgica Curiosa Aucta. Das ist: Umständlicher Bericht und klarer Unterricht Von dem Adelichen Land- und Feld-Leben. Teil 2. Feld, Vieh, Wald und Jagd.* Nürnberg 1687.

Vyobrazení štvance. Hohberg, Wolf Helmahardt von. Geogica Curiosa Aucta. Das ist: Umständlicher Bericht und klarer Unterricht Von dem Adelichen Land- und Feld-Leben. Teil 2. Feld, Vieh, Wald und Jagd. Nürnberg 1687.

Vyobrazení lovu zajíce za pomoci cvčeného dravce (sokolnictví). Hohberg, Wolf Helmahardt von. Geogica Curiosa Aucta. Das ist: Umständlicher Bericht und klarer Unterricht Von dem Adelichen Land- und Feld-Leben. Teil 2. Feld, Vieh, Wald und Jagd. Nürnberg 1687.

Vyobrazení lovu bažantů. Hohberg, Wolf Helmahardt von. Geogica Curiosa Aucta. Das ist: Umständlicher Bericht und klarer Unterricht Von dem Adelichen Land- und Feld-Leben. Teil 2. Feld, Vieh, Wald und Jagd. Nürnberg 1687.

Vyobrazení lovu bažantů. Hohberg, Wolf Helmahardt von. Geogica Curiosa Aucta. Das ist: Umständlicher Bericht und klarer Unterricht Von dem Adelichen Land- und Feld-Leben. Teil 2. Feld, Vieh, Wald und Jagd. Nürnberg 1687.

Vyobrazení lovu do plachet (tenat). Hohberg, Wolf Helmahardt von. *Georgica Curiosa Aucta. Das ist: Umständlicher Bericht und klarer Unterricht Von dem Adelichen Land- und Feld-Leben. Teil 2. Feld, Vieh, Wald und Jagd.* Nürnberg 1687.

Vyobrazení parforsního honu. Hohberg, Wolf Helmahardt von. *Georgica Curiosa Aucta. Das ist: Umständlicher Bericht und klarer Unterricht Von dem Adelichen Land- und Feld-Leben. Teil 2. Feld, Vieh, Wald und Jagd.* Nürnberg 1687.

byla zvěř štvána na ohraničené ploše před lovci na koních. Plocha bývala ohraničena kulisami z plátna, sítí, dřev nebo nepropustnými porosty a terénními modelacemi. V tomto případě se muselo jednat o vyvýšeniny, které by zvěř považovala za nepřekonatelnou překážku.

Dalším způsobem lovu je anglický hon představující štvanici na lišku nebo zajíce. Tento hon vznikl v důsledku nedostatku zvěře a jednalo se o obdobný způsob lovu jako výše popsaný francouzský hon. Je pravděpodobné, že z tohoto a jiných podobných typů lovu se vyvinuly dostihové závody. Z honů vznikly roku 1846 první dostihy a z nich roku 1874 Velká pardubická steeple-chase, která se stala chloubou našeho jezdeckého sportu.⁶⁹ Štvanice probíhala v rozvolněném porostu nebo v lese, kde jsou překážky kladeny uměle i zvěři, ta nemůže z určitého ohrazeného prostoru uprchnout.

Protikladem se stal lov inscenovaný jako divadelní představení, známý jako italský způsob honu, při němž se kladl důraz na vumělkovanost a estetičnost s upravenými porosty. Lovecká scéna byla upravena s umělými hrady a letohrádky postavenými na skutečných ale i umělých ostrovech a lov probíhal za doprovodu hudby. Zvěř bývala mnohdy i opíjena, aby byla snáze ulovitelná.

Důraz na velkolepost lovu byl kladen rovněž při španělském způsobu lovu. Při něm se využívala zejména náměstí nebo jiné veřejné prostory, kde lovci zápasili se zvěří, z čehož se později zrodily známé býčí arény.⁷⁰

69 ANDRESKA, Jiří a Erika ANDRESKOVÁ. *Tisíc let myslivosti.* Vimperk 1993, s. 445.

70 SEDLÁČKOVÁ, Libuše. *Obora. Historické zahrady, parky a sady.* Praha, 2001, s. 29–31.

KOMPOZIČNÍ PRINCIPY UPLATŇOVANÉ PŘI ZAKLÁDÁNÍ OBOR VYVOLANÉ PŘEDEVŠÍM ZPŮSOBEM LOVU

• 10–14. století

štvanice na koních

V počátcích se obory tvořily oplocením lesních porostů, zvěř do nich byla nahnána z okolí. Uspořádání porostů v těchto celcích bylo přirozené.

• 14. století

lov do tenat, lov pomocí kuší

Střídání rozvolněných porostů se zapojenými. Vytváření jednoduchých průseků. V této době již mohly existovat hvězdicovité průseky, kde střelec stál nebo seděl uprostřed a střílel na zvěř „odraženou“ od plachet.

• 15. století

plachtové lovy, počátky palných zbraní

Vytváření větších volných prostor bez porostu nebo se solitérami, tento způsob lovu si vyžadoval zapojení celkové scenerie okolního prostředí jako kulisy – propojení s okolní krajinou průhledy. Obora byla doplňována drobnými stavbami.

• 16. století

plachtové lovy, rozvoj palných zbraní

Kompoziční principy obdobné jako v předchozím případě, využívání alejí, jako spojnic mezi oborou a sídlem nebo okolní krajinou.

• 17. století

návrat štvanic, parfosi hony, vodní honba

Modelace terénu – tribuny, vytváření romantického prostředí, porosty členěny sítí průseků, neboť tento lov měl své diváky, průseky končily na pohledových cílech, ať již v interiéru obory nebo procházely na dominantu v krajině nebo mizely v nekonečnu; vytváření dlouhých štvacích koridorů; vytváření podlouhlých rybníků, obora se stávala další částí zahrady, jejím pokračováním, její kompozice tedy navazovala na aktuální kompozici zahrad.

• 18. století

hromadné odlovy, vodní honba

V zájmu libivosti bylo obnovováno členění obor průseky, ty již ale nebyly prioritně využívány k lovu. Docházelo

k maximálnímu propojení loveckého významu obory s estetickým účinkem, vytváření zajímavých porostních skupin, kombinace solitér, vodní plochy a rozvolněných porostů.

• 19. století

odklonění od lovu zvěře jako od prioritního využití obory

Obory přejímají vzhled krajinářských parků, mnoho těchto parků také přímo z obor vzniká.

• současnost

V současnosti nejsou obory zakládány na základě kompozičních principů, jedná se především o oplocování lesních a travnatých pozemků. Prioritní je dodržení optimálních podmínek pro chov daného druhu zvěře. Zakládání v rámci určitých kompozičních principů bývá uplatňováno pouze při obnově historických oborních komplexů.

Výše popsané kompoziční členění se věnuje převážně interiérovou částí obory, která podléhala módě lovu a aktuálnímu stylu zahradního umění. Co se týče vnějšího vzhledu obory, zejména jejího tvaru, záleželo především na terénních podmínkách. Obora mívala pravidelný geometrický i amébovitý tvar. Hranici tvořily např. vodní toky, skalnaté útvary nebo terénní zlomy. Ne každý si mohl dovolit vybudovat pravidelný tvar obory. Záleželo však také na velikosti. Snadněji se upravovala do podoby formální zahrady malá obora na kvalitním podloží, než obora s velkou rozlohou, jejíž část ležela např. v močálech.

Oborní komplexy, které byly zakládány v návaznosti na již existující sídlo, většinou reagovaly a odvíjely se od kompozice tohoto sídla. Stavby přiléhaly k oboře na jejím kraji nebo se nacházely nedaleko. S oborou ale i v tomto případě zůstávaly propojeny a to cestou, alejí, průsekem v porostu nebo skrze upravenou zahradu. Některé stavby se nacházely vně obory. I zde byla stavba propojena s porosty obory alejemi, průseky nebo cestami. V případech, že se stavba nacházela uprostřed oborního komplexu, odvíjely se od ní průseky jako od centrálního bodu. V některých případech dokonce pokračovala skrze oboru dále do krajiny (Holešov). Pokud se obora nacházela daleko od sídla panovníka, bylo v ní vystavěno několik objektů pro pobývání lovců a jejich doprovodu včetně stájí a psinců. Vnější tvar a velikost obor jsou velmi individuální.

Základní charakteristika prvků kompozičního řešení

• Terénní modelace

– náspy

pódium: uměle navýšený terén pro lepší pozorování lovecké inscenace; vymezení koridorů štvanic, časté v období parfósních honů.

– zářezy

příkop haha: tento způsob terénní úpravy se používal k oddělení zámeckého parku nebo zahrady bez přerušení pohledových os.

• Cestní síť-cesta

– cestní síť usnadňovala pohyb po oboře, zároveň sloužila jako střelecká linka.

• **Upravená, umělá vodoteč**

- kanály, strouhy: slouží jako napajedla nebo pro speciální druh vodního lovu, dále pro plavbu na lodkách, pozorování nebo lov z loděk, odváděly přebytečnou vodu, sloužily k chovu a lovu kachen.

• **Umělé vodní plochy**

- rybníky: vodní plochy sloužící jako napajedla nebo pro speciální druh vodního lovu.

• **Uspořádání porostu**

- jednotlivé průseky

osy: sloužily k obhospodařování lesa, pohybu po oboře nebo jako osy směřující dále do krajiny nebo na konkrétní body (zámek, altán, socha, solitéra), sloužili jako střelecké linie, linie pro pozorování zvěře diváky při lovu.

- skupiny průseků

osy, pravidelné geometrické tvary, např. hvězdice, nepravidelné uspořádání: linky sloužící jako střelecké linie, sloužící k obhospodařování lesa, pohybu po oboře nebo jako osy směřující dále do krajiny nebo na konkrétní body (zámek, altán, socha, solitéra), linie pro pozorování zvěře diváky při lovu.

- trychtýřovité průseky: plochy sloužící k manipulaci (nahánění a usměrňování) zvěře v době hromadných parfózních a plachtových lovů.

– rozvolněné porosty: sloužily jako přehledné prostranství při hromadných lovech 18. století, byly ideálním prostředím pro chov vysoké a daňčí zvěře a pro individuální lov.

• **Uspořádání stromů**

- solitéry: sloužily jako pozorovatelný– diváci na nich byly vylezení, sloužily k upevňování a instalaci plachet a kulís při lovech.

- aleje

osy, organické tvary: ohraničovaly důležité cesty, podporovaly osy, zlepšovaly orientaci, použité dřeviny bývali také důležité plodonosné stromy, které zvyšovaly úživnost obory, aleje mohly být jednostranné i dvoustranné.

KOMPOZIČNÍ PRINCIPY BAŽANTNIC

Podobně jako obory, tvořily i bažantnice nedílnou součást kulturní krajiny. V bažantnicích se často stavěly tzv. bažantí komory, které sloužily pro hnízdění i přezimování bažantů. Dále tzv. bažantí domek představoval dřevěnou vytápěnou stavbu s oploceným výběhem pro bažantí kuřata. Důležité však nebyly jen oborní hranice s oplocením, ale významnou úlohu hrála i volba vnitřního, uměle vytvořeného prostředí v podobě remízků a trvale udržovaných přírodních společenstev. V 19. století ovládla Evropu vlna romantismu, a jelikož si šlechta stavěla zámecké stavby v rozsáhlých krajinářských parcích, odpovídala tomu i představa přírodní bažantnice oživené volně se pohybujícími bažanty i s možností zde pořádat lovy.

Podoba bažantnice souvisela s členitostí lesních pozemků v závislosti na velikosti, tvaru a konfiguraci terénu, které hrály při volbě bažantnice největší roli. Podle těchto kritérií lze bažantnice dělit na:

- **bažantnice ve větším lesním celku**

Větší lesní celky se při vzniku bažantnice rozdělovaly na jádro a soustavu lečí. Podoba bažantnice tak závisela na její plánované velikosti, počtu a druhu chované pernaté zvěře. Honební rozčlenění bažantnice pak souviselo s plánovanou technikou lovu a přirozeným směrem tahu zvěře. Rozsáhlejší bažantnice měly často několik honebních celků a dostatečný počet lečí odpovídající jednodennímu honu. Jádro bažantnice v tomto případě tvořila část lesa, která měla nejlepší předpoklady pro chov bažantů. Celky se členily na leče v rozsahu a počtu vhodném pro jednodenní hon. Pro bažantnici se volil jehličnatý porost, stáří 15–20 let.

- **bažantnice remízového typu**

Remízový typ bažantnice zahrnoval systém menších ploch, tzv. remízů, speciálně upravených pro chov bažantů. Jádrem bažantnice byly v tomto případě remízy s navazujícími zemědělskými pozemky. Těmto zásadám bylo podřízeno uspořádání jednotlivých lečí (délka a šířka naháněk) nebo pěstování porostů v bažantnici.

Lov začínal v čele naháňky bažantnice, kde byl vyžadován dostatečný kryt ze stříhaného smrku, keřů a výmladkových dřevin apod. Pro úspěšný odchov bažantů se volily dostatečně osluněné plochy, suchá půda, přístup k vodě, dostatek krytu, možnost hřadování bažantů, dostatek klidu a potravy. Lesní plochy se vyjímaly z těžebních zásahů, aby bažantům umožnily dostatečný kryt, závětří, klid a suchá místa, proto se jehličnaté stromy bažantníci zastříhávali. Potřebný kryt zajišťovaly listnaté dřeviny podílející se na zvýšení úživnosti bažantnice a tvorbě přirozených podmínek pro chov bažanta.

V řadě bažantnic tvořily jádro bohaté listnaté porosty s přirozenými přechody na louky a pole. Základ bažantnice tvořily porosty tvrdého luhu, kde převažovaly semenné stromy v plodnosti. Pro dostatečné zajištění porostu se volilo tzv. polaření, kterým se dosahovalo lepšího krytu a úživnosti. Na porostech olší a keřích se vytvářely spodní etáže. Druhovou skladbu zpravidla tvořil dub letní a dub cer, tedy druhy, které často plodí a mají velkou korunu. Mezi doplňkovými dřevinami se vyskytovaly habr, lípa, javor babyka. Pro kryt se nejlépe hodil smrk ztepilý, borovice obecná a vejmutovka, jelikož dobře snášely ořez a zejména smrk se nejlépe hodil na čela naháněk.

V bažantnicích zakládáných od 16. století do 18. století často nacházíme reliktury rybníčních hrází zaniklých rybníků. V těchto trvale podmáčených půdách se totiž nedařilo pastvě domácího zvířectva, avšak bažantí zde nacházeli hojnost potravy, proto byly takové polohy a jejich okolí osazovány stromy a keři a nahrazovány bažantnicemi (např. bažantnice

u zámku Kozel, Dolní Lukavice, Žleby, Roudnice nad Labem, Třeboň apod.). Od 1. poloviny 18. století a na počátku 19. století nicméně docházelo k rušení rybníků na úkor rozšiřující se zemědělské půdy. Z bažantnic vznikaly krajinářské parky, ale některá významná chovatelská centra se zachovala například na Židlochovicku, Konopišsku, Horšovskotýnsku a jinde.

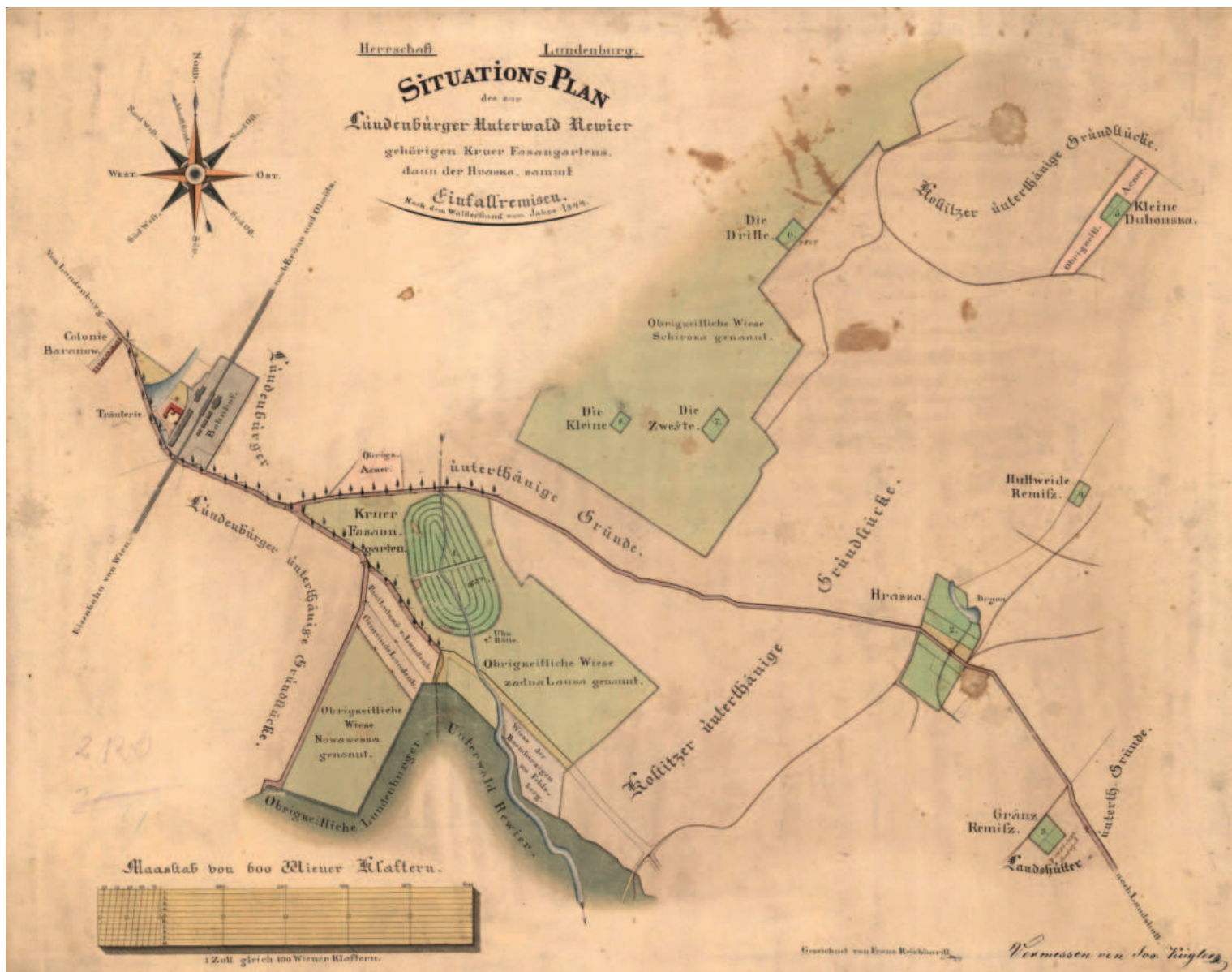

Mapa bažantnice v Ervěnicích (okr. Chomutov), bažantnice a remízků v Kyjicích a lesíků v Zaječicích. Mapa se skládá zřetelně ze čtyř samostatných částí, které nejsou orientovány vzhledem ke světovým stranám. V levé polovině je kyjická bažantnice s myslivnou (Jäger Haus) a hájenkou (Heger Haus). Celý pozemek o rozloze 11,65 ha je oplocen s jediným vstupem u myslivny. Stejně tak je oplocena ervěnická bažantnice, kterou protéká potok spojující Zahradnický rybník a Schuman, na němž je několik průtočných rybníčků, dokonce jeden kruhový s ostrůvkem uprostřed. Podél potoka je zakreslena střelecká zástěna. Archiv NZM, inv. č. 126/V/L107.

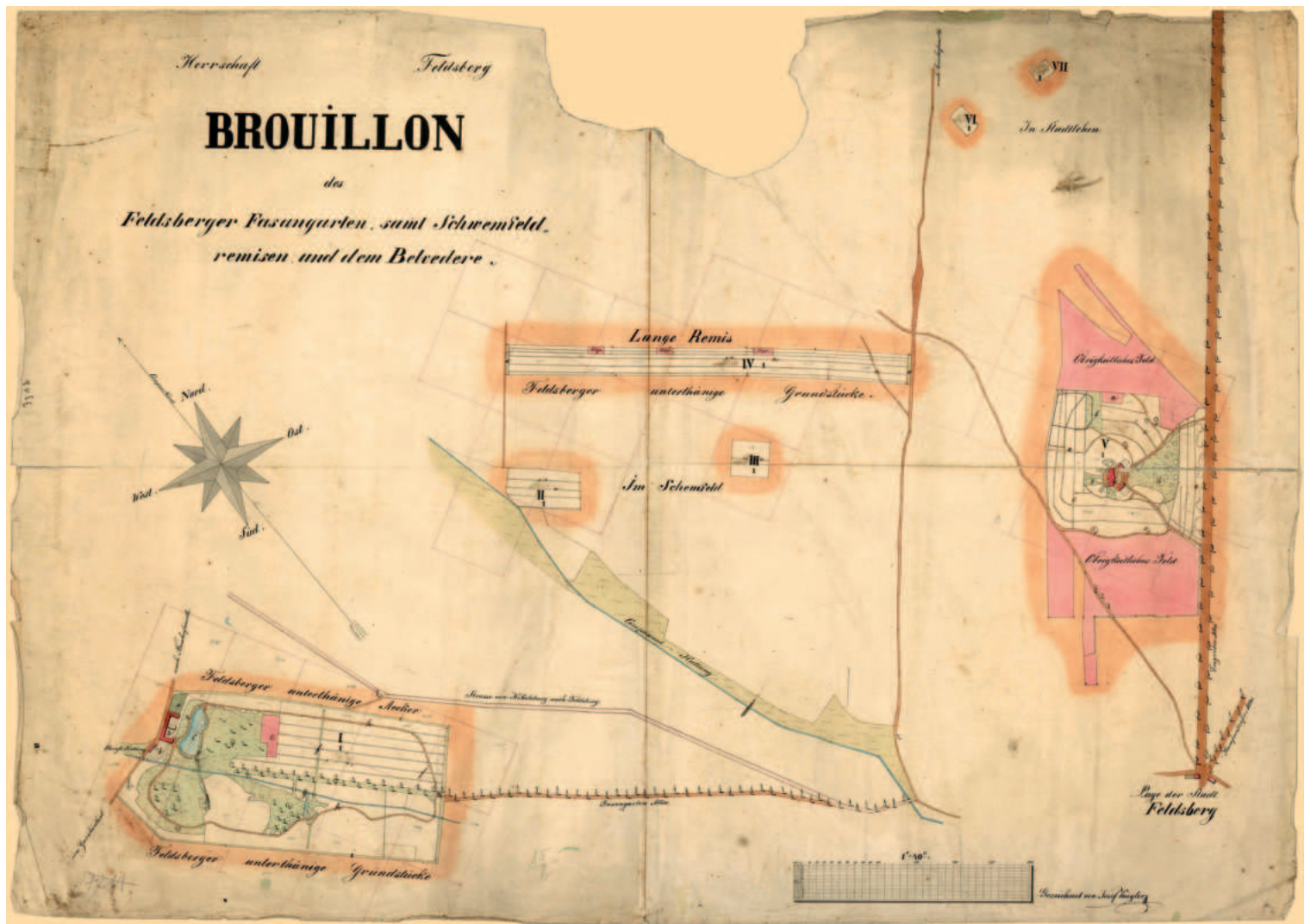

Mapa dobříšské bažantnice (okr. Příbram) nacházející se na východním a západním břehu zátoky Huťského a Chotobušského potoka, která byla přeměněna v letech 1800–1815 v přírodní krajinářský anglický park.

Archiv NZM, inv. č. S2-28/408.

Situační plán revíru břevlavského panství s bažantnicí
(okr. Břeclav) z roku 1844. Archiv NZM, inv. č. 2425.

Plán bažantnice na valtickém panství s remízky Schemfeld a loveckým zámečkem (okr. Břeclav) Belveder od E. Küglera z roku 1846. Zámeček stojí při Bezručově aleji, na Liščím vršku, na okraji Valtic. Býval výletním letohrádkem s výhledem do krajiny a zároveň měl i hospodářský charakter. Ve dvoře byli ve voliérách chováni bažanti a okrasní pávi. Archiv NZM, inv. č. 534/V/L411.

VÝZNAMNÉ LOVECKÉ STAVBY

V českých zemích se v oborách chovala převážně srnčí a jelení zvěř, daňci, mufloni, divoká prasata, ale výjimkou nebyla ani exotická zvěř. Obory vznikaly nejčastěji v blízkostech hradů, později zámků, častěji však ve volné krajině s vlastní loveckou stavbou.

Největšími oborními stavbami jsou lovecké zámky, obecně nazývané letohrádky, jichž bylo několik typů. Dynamický nárůst výstavby těchto letohrádků můžeme zaznamenat na počátku 16. století. Nejzajímavější stavbu založenou na našem území v tomto období představuje zámek Kratochvíle (okr. Prachatice). Jedná se o jedinečný příklad panského venkovského sídla sloužícího k občasnému pobytu (nazývaného villa suburbana), kolem něhož byla založena Netolická obora. Druhý příklad vilové stavby sloužící k loveckým účelům představuje zámek Lány (okr. Rakovník). Zámek Lány lze považovat za přechodný typ stavby mezi městským palácem a venkovskou vilou (příměstskou vilou).

S dalšími typy loveckých zámků se dostáváme do kategorie loveckého letohrádku s nepravidelně uspořádaným hospodářským zázemím. Jedná se většinou o objekty postavené na obdélném půdorysu s navazujícími křídly či samostatně stojícími hospodářskými objekty (konírny, psinci, stavbami pro uchování loveckých potřeb). Mezi reprezentanty těchto staveb patří letohrádek Hvězda (Praha 6–Liboc), Červený Dvůr (okr. Český Krumlov) nebo lovecký zámek Vřísek (okr. Česká Lípa).

Méně častým typem stavby v oboře je loggie, např. u Valdic (okr. Jičín). Po stavební stránce se jedná o stavbu, jejíž střechu vynášejí sloupy nebo arkády tvořící sloupovou chodbu či chodbovitého prostor otevřený do exteriéru (obory nebo zahrady).

Velkou skupinu staveb zastupují šlechtická sídla, která nebyla realizována jako lovecké stavby, ale v jejich bezprostřední blízkosti si majitelé nechali založit oboru – například zámek Kornhaus ve Mšeci (okr. Rakovník) nebo Zásmuky (okr. Kolín).

V počtu, prostorové struktuře a v architektuře staveb lze od 17. století sledovat poměrně pevná pravidla, odpovídající regulím lovecké zábavy. Baroko tak představuje období největšího rozkvětu loveckých staveb na našem území, které jsou odvozeny z francouzských a německých zámků tzv. pavilonového typu. Jedná se o takový typ staveb, kde v pomyslném středu krajinářských průseků vévodí reprezentativní stavba a kolem jsou pravidelně uspořádány další stavby určené pro lovecké hosty a personál nebo budovy hospodářského charakteru. V Čechách se však objevují i další variace uskupení budov, např. jejich rozmístění v kruhu. Nejstarší příklad tohoto typu představuje zámek v oboře Střítež u Jihlavy z roku 1685. Mladší lovecké projekty obor jsou známé z Valdštejska (okr. Mladá Boleslav), z Lichtenwaldu (okr. Most), ze Šternberka (okr. Děčín) a ze Svatého Huberta (okr. Rakovník). Pomyslný střed obory však mohly tvořit také lovecké letohrádky vycházející z francouzských staveb typu tzv. maison de plaisance. Tento francouzský název se vztahuje k menší stavbě, určené pouze k občasnému pobytu šlechty. Jejím základem je hlavní budova (fr. corps-de-logis) větší zámecké stavby. Podobu stavby určovalo umístění hlavního sálu (často okrouhlého půdorysu), který na výšku pronikal do mezípatra a předsálí. Po obou stranách navazovaly na hlavní prostory obytné části, disponované symetricky, vzácněji i jednotraková křídla. Příklad této stavby u nás nalezneme na zámku Veltrusy (okr. Mělník), Sudoměřice u Bechyně (okr. Tábor), Karlov (okr. Písek) nebo v Karlově Koruně u Chlumce nad Cidlinou (okr. Hradec Králové). Další typy letohrádků představuje stavba s jednoduchou dispozicí na obdélném půdorysu, jako např. Klokočov (okr. Havlíčkův

Brod), Maníkovice (okr. Mladá Boleslav) nebo uzavřená dispozice s ústředním dvorem, jako je např. zámek Kozel (okr. Plzeň-jih).

Od této kategorie se dostáváme ke stavbám prostšího vzhledu. Takovým příkladem je glorieta, budovaná při křížení cest v oborách. Glorieta je zpravidla zděná stavba, často ze všech stran otevřená. Typem gloriety jsou i lovecké oborní stavby nazývané jako altán, besídka nebo pavilon, nicméně jejich konstrukce bývá obvykle dřevěná (např. obora Klokočka, okr. Mladá Boleslav), Králova stolice (okr. Příbram).

V období romantismu, v 19. století, nahradila tradiční obory koncepce krajinářského parku, která se nejvíce uplatnila například v oborách u zámku Konopiště (okr. Benešov) nebo Žleby (okr. Kutná Hora). Zajímavým jevem je i budování dřevěných, zděných nebo kombinovaných staveb (často tzv. alpského švýcarského stylu) ve výše položených oblastech hor v 19. a na počátku 20. století. Ty však byly určeny pro lovy v otevřených honitbách a revírech a bez přímé vazby na obory. Druhou nejnákladnější stavbou obory bylo ohrazení, zamezující pohybu zvířat z obory do volné krajiny a naopak. Jako stavební materiál ohrazení bylo používáno dřevo, kámen, cihly nebo jejich vzájemná kombinace (výjimečně také struska, jako v případě Královy stolice). Původní hrzení nalezneme v Lánské oboře (okr. Rakovník), v oboře Žehrov (okr. Mladá Boleslav) nebo Vřísek (okr. Česká Lípa). Zajímavostí je oborní ohrazení ze žulových sloupků, tesané z jednoho kusu kamene a dochované v našich nejstarších oborách Vřísek a Roštejn (okr. Jihlava).

Základní charakteristika reprezentativních staveb v oborách a bažantnicích

• Lusthaus, letohrádek, lovecký zámek

Jedná se o typ stavby určený pouze pro přechodový pobyt v době konání honů.

• Lovecký zámek vilového charakteru

Lovecký letohrádek vilového charakteru představuje v českých zemích zcela ojedinělý příklad venkovského domu sloužícího k občasnému pobytu.

• Stavby pavilonového typu

S jednou centrální stavbou a řadou vedlejších budov. Tyto stavby se nejčastěji vyskytují v oborách určených k pořádání parforsních honů. Stavby tzv. pavilonového typu dovolovaly samostatné ubytování těch nejvznešenějších hostů během lovu, a přitom zajistily pohodlí i hostitelů. Tento typ staveb je určený výhradně pro centrální části obory na průsečík hvězdicovitě se sbíhajících cest. Stavby často pracují s motivem čísla osm nebo oktogramem, tedy osmicípou hvězdou (v půdorysu stavby, základu mýtiny, počtu lesních průseků apod.).

• Lovecký zámek centrální dispozice

Stavba centrální dispozice sloužící k sezónnímu pobytu. Vnitřní dispozici tvořily symetricky uspořádané místnosti kolem ústředního sálu.

• Glorieta, besídka, střelecký pavilon

Drobná stavba, obvykle centrálního typu, umístěná v ose obory, na horizontu nebo na jiném exponovaném místě kompozice obory. Často se navrhovaly buď zděné gloriety, nebo i dřevěné, v podobě střeleckých pavilonů pro pořádání

tzv. plachtových honů. Občas se lze setkat s ryze zahradními stavbami v kompozici obor, např. s typem besídka, což je drobnější zahradní stavba poskytující ochranu před povětrnostními vlivy a skytající odpočinek na obvyklé lavičce u stolu.

• Švýcarské chaty, typ stavby tzv. collet

V 19. století obluby doznaly švýcarské chaty, které se začínají objevovat v evropských zámeckých parcích od 2. poloviny 18. století, po vzoru idejí filozofa Jeana Jacquese Rousseau (1712–1778) zavrhuujícího moderní společnost 18. století a hlásajícího návrat k přírodě a lidské přirozenosti. Obdiv z nespoutané přírody vycházející z alpských scenérií a prostého venkovského života se zhmotňovaly v podobě alpských nebo švýcarských domů zasazených do parků nebo obor či v otevřených revírů či honiteb. Švýcarská chata představovala drobnou stavbu s nízkými sedlovými střechami, výrazně přesahující půdorys, krytými pavlačemi a venkovními schodišti za použití dřeva a dekorativního ornamentu.

Hvězda (Praha 8 – Liboc), současný stav letohrádku v oboře.
Foto David Tuma, 2008.

Lovecký zámek Vřísek (okr. Česká Lípa), stávající stav budovy, pohled od jihovýchodu. Foto David Tuma, 2016.

Svatý Hubert u Jesenice (okr. Rakovník), zámek pavilónové dispozice. Ústřední oktogonální stavba v kruhu obklopovalo zhruba osm dalších staveb. Foto David Tuma, 2018.

Maníkovice (okr. Mladá Boleslav), současný stav zámku.
Foto David Tuma, 2018.

Lovecký zámek Rendez-vous (Dianin chrám) (okr. Břeclav). Original-Aufnahmen von forstwirtschaftlichen Objecten auf den Besitzungen Srov. Durchlaucht des regierenden Fürsten Johann von und zu Liechtenstein.

Empírový lovecký zámek Pohansko (okr. Břeclav). Original-Aufnahmen von forstwirtschaftlichen Objecten auf den Besitzungen Srov. Durchlaucht des regierenden Fürsten Johann von und zu Liechtenstein.

Lovecký zámek (Lednicko-valtický areál) (okr. Břeclav). Stavba sloužila jako hájovna s bytem lovčího v přízemí a z terasy umožňovala panstvu sledovat parfosní hony konané na louce před hájovnou. Navazující osmiboký salon přístupný francouzským oknem poskytoval příležitostný útulek účastníkům honu k podávání občerstvení. Original-Aufnahmen von forstwirtschaftlichen Objecten auf den Besitzungen Srov. Durchlaucht des regierenden Fürsten Johann von und zu Liechtenstein.

Lovecký zámek Lány je nejjihnější salet Lednicko-valtického areálu (okr. Břeclav). Stojí na katastru Břeclavi v oboře Soutok. Original-Aufnahmen von forstwirtschaftlichen Objecten auf den Besitzungen Srov. Durchlaucht des regierenden Fürsten Johann von und zu Liechtenstein.

Gloriet je lovecký pavilón nad údolím řeky Oslavy v okrese Třebíč. Foto David Tuma, 2018.

Střecký pavilón v bývalé bažantnici v Miloticích (okr. Hodonín). Foto Šárka Steinová, 2018.

Lovecká chata v revíru Rabensburg (okr. Břeclav). Original-Aufnahmen von forstwirtschaftlichen Objecten auf den Besitzungen Sov. Durchlaucht des regierenden Fürsten Johann von und zu Liechtenstein.

Základní charakteristika provozních staveb a zařízení v oborách a bažantnicích

• Oplocení

Jedná se o trvalé oplocení loveckého objektu (dřevěné, drátěné, kamenné, betonové, kombinované) a prvky související s oplocením (brány – vstupy do obory, záskoky – zařízení umožňující zvěři, která unikla z obory, její návrat).

• Stavby sloužící ke krmení chované zvěře

Jedná se o krmelce a krmítka (zařízení, v němž se předkládá zvěři krmení), oborohy (zařízení pro úschovu suché píce sloužící i jako stále založený krmelec), krmné stoly (slouží pro předkládání siláže na krmelištích), solníky (slaniska, lizy – kusy soli nebo solné drti předkládané zvěři), zásypy (zařízení, do kterého se pernaté zvěři sype zob), zásobníky krmiv (sklady, haly, seníky, krechty).

• Stavby sloužící k chovu zvěře

Jedná se o líhně (zařízení pro umělé líhnutí pernaté zvěře), odchovny (zařízení sloužící k odchovu bažantích kuřat), výběhy (prostor před odchovnou bažantů), voliéry (vzdušná klec, sloužící k chovu pernaté zvěře) a chytací a třídící zařízení (ohrádky, chytadla, klece, vlčky, podražce apod.)

• Stavby sloužící k lovu zvěře

Posedy (lovecké zařízení sloužící k pozorování a lovu zvěře), kazatelny (myslivecká pozorovatelná, obvykle krytá a prostorná, postavená na čtyřech kůlech), lovecké zástěny (zástěny na loveckých chodnících, u říjišť a tokanišť, sloužící k pozorování a lovu), piřtovky (chodníky k šoulání).

• Provozní budovy

Domy oborníka – bažantníka, chladící boxy, parohárny (sklady shozů) a ostatní hospodářské budovy.

Obora Vřísek (okr. Česká Lípa), oborní zeď z 19. století stavěná rodem Kouniců.
Foto David Tuma, 2019.

Obora Roštejn (okr. Jihlava), detail zachycující původní žulové sloupky obory s tesanými drážkami pro umístění dřevěných ráhen.
Foto Karel Vaníček, 2008.

Obora Kněžičky, dříve Žehuňská obora (okr. Nymburk), detail sochařské výzdoby hlavní Kněžičské brány obory. Foto David Tuma, 2008.

Lánská obora (okr. Kladno), současný stav jedné ze zchovalých oborních bran v pomístním názvu Myší díra u Klíčavského potoka s částečně dochovaným kamenným mostkem přes potok. Foto David Tuma, 2018.

Horšovská obora (okr. Domažlice), průběh oborní zdi při silnici na jihozápadní straně obory.
Foto David Tuma, 2018.

Obora Králova stolice u Dobříše (okr. Příbram), oborní sloupky na jihozápadní straně obory. Foto David Tuma, 2018.

Detail fragmentů oplocení původní Staré obory u Hluboké nad Vltavou (okr. České Budějovice). Foto David Tuma, 2019.

Obora Žehrov (okr. Mladá Boleslav), brána obory s navazujícím úsekem oborní zdi na severovýchodní straně obory. Foto David Tuma, 2019.

Naháňkový posed v oboře Hůrky (okr. Písek).
Foto Robin Ambrož, 2019.

**Myslivecké zařízení u Obory pod Jakubem
(okr. Jindřichův Hradec) jako součást naučné stezky.**
Foto Robin Ambrož, 2019.

**Lovecká chata v oboře Květov
(okr. Písek).** Foto Robin Ambrož, 2019.

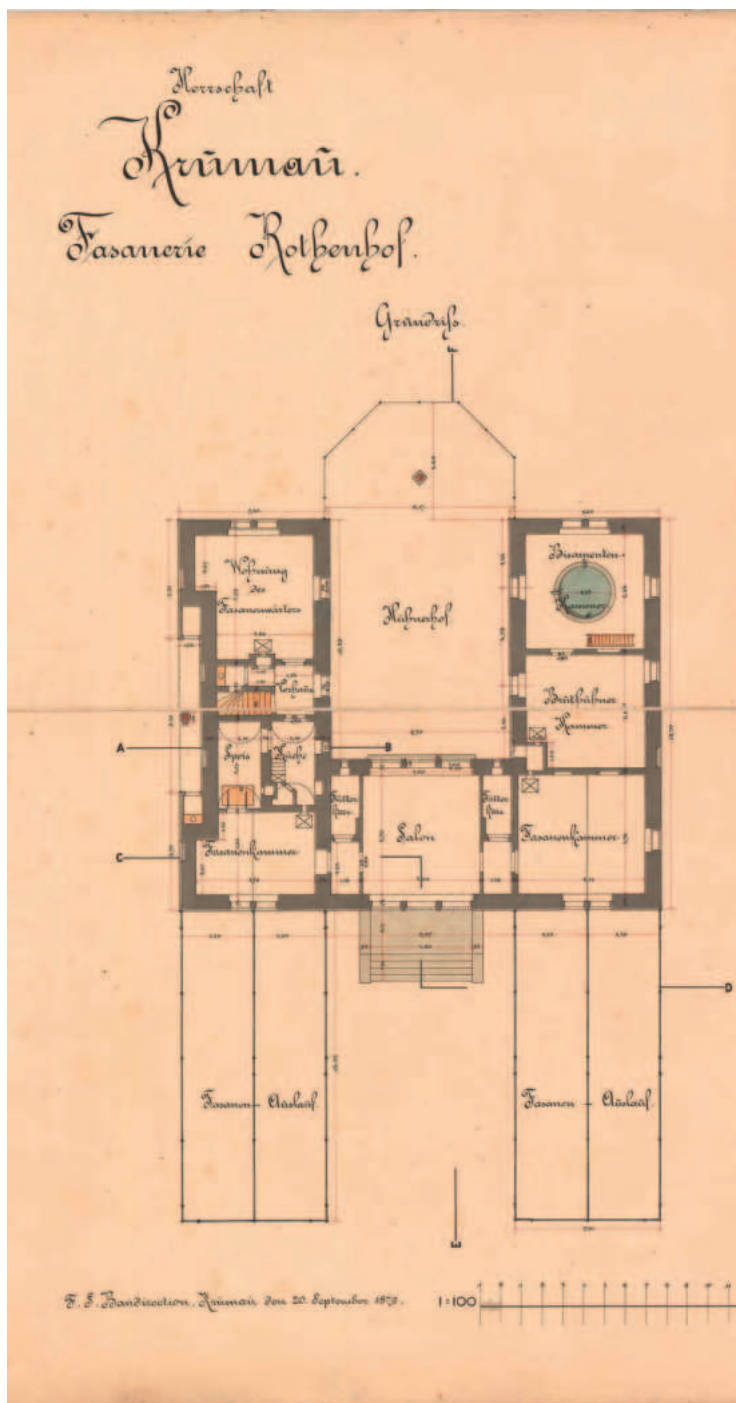
Pravděpodobně pozůstatek chytacího a třídícího zařízení na černou zvěř v oboře Hůrky (okr. Písek). Foto Robin Ambrož, 2019.

Krmelec a kazatelny v oboře Maxova (okr. Český Krumlov).
Foto Robin Ambrož, 2019.

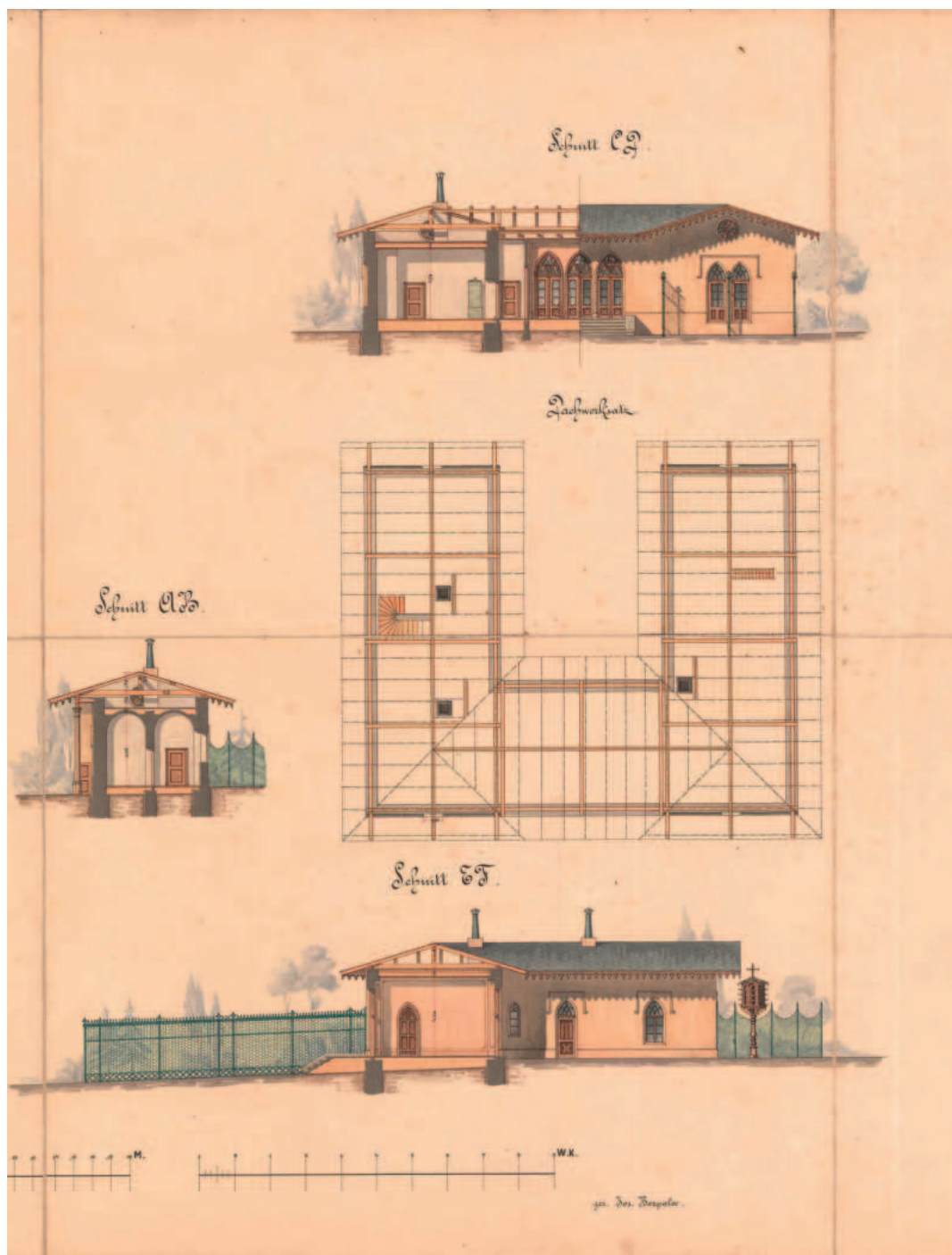
Místo pro krmení jelenů v Lednicko-valtickém areálu (okr. Břeclav).
Original-Aufnahmen von forstwirtschaftlichen Objecten auf den Besitzungen Srov. Durchlaucht des regierenden Fürsten Johann von und zu Liechtenstein.

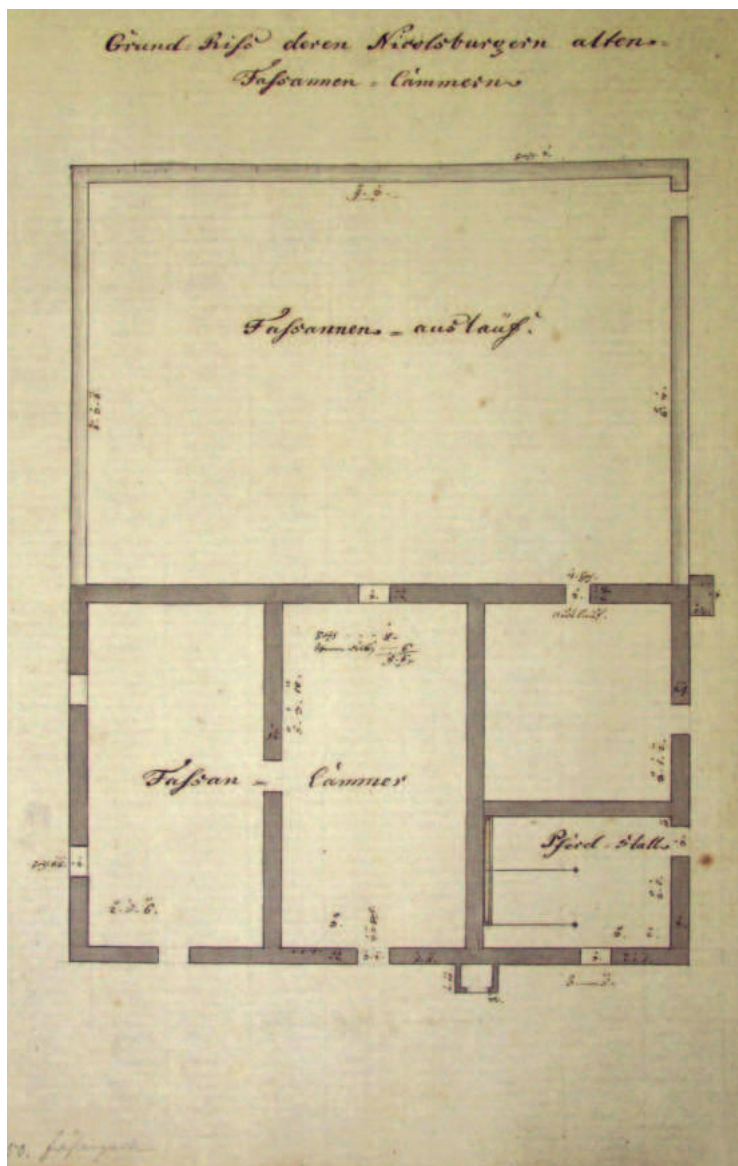

Půdorys bažantnice na krumlovském panství v Červeném Dvoře (okr. Český Krumlov) s bytem pro bažantníka, bažantní komorou, dvorem pro kuřata a voliériami z roku 1839. Archiv NZM.

Perspektiva a půdorys bažantnice na krumlovském panství v Červeném Dvoře (okr. Český Krumlov) s bytem pro bažantníka, bažantní komorou, dvorem pro kuřata a voliérymi z roku 1839. Archiv NZM.

Půdorys staré mikulovské bažantní komory určené pro líhnutí bažantních kuřat a se stájí (okr. Břeclav). MZAB, f. F 18, inv. č. 8352, kart.1499.

Voliéry pro bažanty v bažantnici Hůrky (okr. Písek).
Foto Jiří Drozda, 2019.

NĚKTERÉ VYBRANÉ OBORY A BAŽANTNICE V ČESKÉ REPUBLICE

Stará obora u Hluboké nad Vltavou (okr. České Budějovice)

O oborních chovech v Hluboké nad Vltavou se v písemných pramenech objevují zmínky v roce 1535. Tehdy došlo ke zřízení malé obory na ochranu srnčí a zaječí zvěře.⁷¹ V této době hlubocké panství patřilo Ondřeji Ungnadovi ze Suneku (1535–1545). Roku 1562 je táž „obora zvířecí“ zmíněna při prodeji panství Jáchymovi z Hradce (1526–1565). Menší obora pro daňky vznikla v roce 1628, kdy byla Hluboká pod správou Baltasara Marradase (1560–1638).

V roce 1661 získal Hlubokou rod Schwarzenbergů, a ti začali intenzivně budovat myslivecké objekty. V roce 1706 byla oplocena část revíru Purkarec a o šedesát let později došlo ke sloučení purkareckého a starooborského revíru, čímž vznikla velká obora k lovu a chovu zvěře nazvaná Stará obora.⁷² Obehnána byla dřevěným plotem, jehož stavba byla dokončena v září roku 1771 za Josefa I. knížete ze Schwarzenbergu (1712–1782). Původní výměra 881 ha byla postupně rozšiřována a v roce 1875 měla obora již 1 003 ha. Do oploceného prostoru byla nahnána zvěř z celého okolí. Od roku 1803 se zde prováděly pokusy o chov divokých ovcí, avšak ten zcela zanikl do roku 1830. V roce 1850 přešla správa obory na Honební společenstvo Hluboká nad Vltavou.

Rozvoj obory pokračoval i ve 2. polovině 19. století. V roce 1852 začali Schwarzenbergové s výstavbou četných loveckých zařízení v severní a východní části obory. Zajímavostí je archivní doklad o dovozu bílých jelenů v roce 1845 z obory u zámku na Konopišti. V roce 1859 bylo do Staré obory také vysazeno devět kusů černé zvěře z obory u Horšovského Týna, později tři kusy černé zvěře z chovu šlechtického rodu Potockých z Polska. Roku 1878 byli do přilehlé Poněšické obory vysazeni první mufloni v Čechách, kteří se postupně rozšířili i do Staré obory. V roce 1898 byli z pálfyovské obory u zámku Březnice dovezeni daňci, v roce 1899 jeden kňour z Vukovaru (Chorvatsko) a počátkem roku 1902 bylo z obory Leinz (Rakousko) získáno devět kusů zvěře mufloní a jiné. Ve 30. letech 20. století započali Schwarzenbergové ve Staré oboře s pokusy o zavádění exotické zvěře. Z Afriky byly dovezeny antilopy malé, mandžusťí jeleni, z Jižní Ameriky pštrosi, z Austrálie klokani nebo z Vysokých Tater svišti.⁷³ Většina z nich však skončila nezdarem. Během 2. světové války, kdy ve Staré oboře hospodařila německá správa, všechny zazvěřovací akce ustaly a stavy zvěře značně poklesly. Teprve po roce 1945 se chovy zintenzívnily dovozem cizí zvěře. Obora je provozována dodnes. Její výměra činí 1 510 ha a chována je v ní dančí, mufloní a černá zvěř.

Stará obora u Hluboké nad Vltavou zažívala nejslavnější chvíle především během podzimů, kdy se v ní pořádaly slavné hony. Do obory zavítala řada vzácných hostů, arcivévoda a budoucí císař František Josef, přijel sem i princ waleský a pozdější britský král Eduard VII., v roce 1871 v oboře Schwarzenbergové přivítali rakousko-uherského korunního prince Rudolfa a v roce 1893 do obory přijel i následovník trůnu arcivévoda František Ferdinand d'Este.

71 ČECHURA Jaroslav. *Adelige Grundherrn als Unternehmer. Zur Struktur südböhmischer Domänen vor 1620.* (Social- und Wirtschafts-historische Studien.) München 2000, s. 26–26.

72 IVANEGA, Jan. *Hluboká.* Lovecký zámek Ohrada a schwarzenberská sídla na panství Hluboká nad Vltavou. Praha 2014, s. 81–86.

73 LEPŠÍ, M. (ed.). Příspěvek k poznání květeny a vegetace Staré obory u Hluboké nad Vltavou. *Sborník Jihočeského muzea v Českých Budějovicích*, roč. 47, 2007, s. 127–135.

Samostatné mapy obor, ktoré mali prezenovať význam obory a jej históriu, boli často doplnené výtvarne veľmi zdařilými parergony, jak dokládá mapa Staré obory a její detail. Archiv NZM, inv. č. 155/V/L126.

Porostní mapa Staré obory z roku 1870
od W. Schandera. Archiv NZM,
inv. č. 238/V/Z/184.

Porostní mapa Staré obory z roku 1913
od Antonína Nikendeie. Archiv NZM,
inv. č 239/V/L/184.

Obora Jemčina u Jindřichova Hradce (okr. Jindřichův Hradec)

Obora vznikla 12 km jihozápadně od města Jindřichův Hradec, na oblíbeném loveckém místě v meandrech řeky Nežárky. Hradecké panství se nejprve dostalo do držení pánů z Hradce, později Slavatů a po vymření rodu po meči jej získal Heřman Jakub Černín. Z rodu Černínů si Jemčinu oblíbil především hrabě Prokop Vojtěch (1726–1777), který zde roku 1748 započal se stavbou loveckého zámku podle návrhů italského architekta Anselma Luraga (1701–1765).⁷⁴ Roku 1750 byla prosekána směrem od vsi Hatín k zámku široká Hradecká alej (dnešní silnice) a roku 1754 započala výstavba dřevěného oborního oplocení. Dalšími stavebními úpravami prošel zámek ještě roku 1776 za hraběte Jana Rudolfa Černína (1757–1845), jenž přišel s myšlenkou pořádat na Jemčině parforsní hony. Nejprve však musel hrabě dokoupit pozemky, louky i rybníčky. S prvními štvanicemi se v oboře začalo již roku 1789, avšak teprve o dva roky později byl velkolepý projekt dokončen a panstvo se mohlo začít bavit lovem po francouzském způsobu. Prostorové rozdělení obory provedl lesmistr Jan Tadeáš Wachtel (1763–1827), a to podle organizačních požadavků na pořádání parforsních honů.⁷⁵

Celková výměra obory činila 2 288 ha. V oboře byly zřízeny sítě průseků, alejí a jezdeckých zpevněných cest pro bezpečnou jízdu lovců. Lesmistr Wachtel navrhl rozdělit plochu obory na 33 rovnoběžných a 22 příčných alejí. Obora měla členění na 120 lesních oddělení, zvaných *Stallung*, z nichž 102 v podobě čtyřúhelníků i trojúhelníků dostalo vlastní pojmenování. Nové názvy obdrželo také 35 alejí (například Hradecká, Wachtelova, Jemčinská nebo Parforsní) a 17 míst setkání (*rendez-vous*) například U pěti sester, U staré báby, Na ostrově Naxos. Vedle českých názvů se v pojmenování objevily i německé transkripce českých označení (Lange Letsch, Czerneczek, Widimatsch apod.).

Rovnoběžné a příčné aleje vytvořily 56 lečí, které si dodnes udržují své pojmenování jako Nové Slanisko, Prase, Daněk, Orel, Stará hráz apod. Pro pohodlí panstva byl poblíž křižovatky Vydymačské a Chien-courantské aleje postaven zděný gloriol s krbem, u vsi Holná a pod Jezuitskými rybníky vznikly dřevěné přístřešky. Všechny aleje, křižovatky i místa setkání byla označena příslušnými tabulkami. K zámku byla také přistavěna nižší přízemní stavení a u oborního vjezdu vznikl domek pro pikery a psinec. Před zahájením štvanic se do obory nahнала vysoká zvěř ze Staré obory u Hluboké nad Vltavou a později i ze sousední schwarzenberské Kolenecké obory.

Čas štvanic byl na Jemčině nečekaně ukončen dne 26. července 1822, kdy větrná smršť zničila velkou část obory. Poškozena byla část obory od Hradecké aleje ke Kašparské hájovně a část obory směrem k Sýkoře. Poté co se plocha obory zmenšila, parforsní hony v ní již nikdy obnoveny nebyly.⁷⁶

74 NOVÁK Josef. *Soupis památek historických a uměleckých v politickém okrese jindřichohradeckém*. Praha 1901, s. 297–304.

75 HRADECKÝ Adolf. *Stručná zpráva o historii krajiny, lidech a obcích Hatínu – Stajce – Jemčině od počátku osídlení až do poloviny dvacátého věku*. Hatín, s. 103, 105.

76 MUK, Jan. *Lovčí zámek Jemčina u J. Hradce a jeho okolí v minulosti*. Jindřichův Hradec 1939, s. 62; HOYER, Ivan. O slavných štvanicích v Jemčinské oboře na Jindřichohradecku. *Výběr z prací členů Historického klubu při Jihočeském muzeu v Českých Budějovicích*, roč. 9, 1972, č. 3, s. 141–151, 149.

Jemčinské lesy na porostním plánu z konce 18. století se skicou obory a oborních zařízení. Archiv NZM, inv. č. 306/V/L229.

Honitba na panství Jindřichův Hradec jeho Milosti hraběte Rudolfa Černína u Jemčiny v Holenských lesích a lese Koza. Vyměřeno a zakresleno lesmistrem Janem Wachtlem, vyryto L. Zieglerem (1812). Mapa je dokonalou ukázkou zobrazení revíru rozděleného pro konání parforsních honů podle francouzského způsobu. I současná rozdělovací síť nese zřetelné stopy po původním rozdělení. Na mapě jsou pod čísly 1–35 uvedeny názvy alejí. (1 Jindřichohradecká alej, 2 Liščí alej, 3 Fanfárová alej, 4 Alej u křivého rohu, 5 Kašpar, 6 Obůrková alej, Alej loveckého rohu, 8 Maskašova alej, 9 Sebastianova alej, 10 Strážní alej, 11 Alej hřebčince, 12 Alej honiče, 13 Orlí alej, 14 Hubertova alej, 15 Parandova alej, 16 Alej kočičího vrchu, 17 Alej k Nepraši, 18 Zadní dvůr, 19 Alej k jezevčímu vrchu, 20 Srnčí alej, 21 Malá (alej), 22 Vydýmačská alej, 23 Zákřut, 24 Alej rybníční hráze, 25 Holenská alej, 26 Tekla (Teklina alej), 27 Pikérova alej, 28 Myslivec (Alej myslivce), 29 Alej jelení štvance, 30 Rudolfova alej, 31 Diana (Dianina alej), 32 Divo, 33 Jezuitská, 34 Terezie, 35 Alej k upytlačnému kusu). Pod písmeny A–R názvy jsou označená místa setkání (A U pěti sester, B U báby, C Ke kulatému stolu, D Upěti bratrů, E Setkání da, F U rytíře Amadea, G U velké hvězdy, H U Komarího ostrova, I Na samotě, K K filosofům, L K velkému shromáždění lovců, M K tanci čarodějnic, N K rybníční hrázi, O V Elysejských polích, P Ke strmé stěně, Q K dobrému sousedu, R Na ostrově Naxos). Archiv NZM, inv. č. 310V/L231.

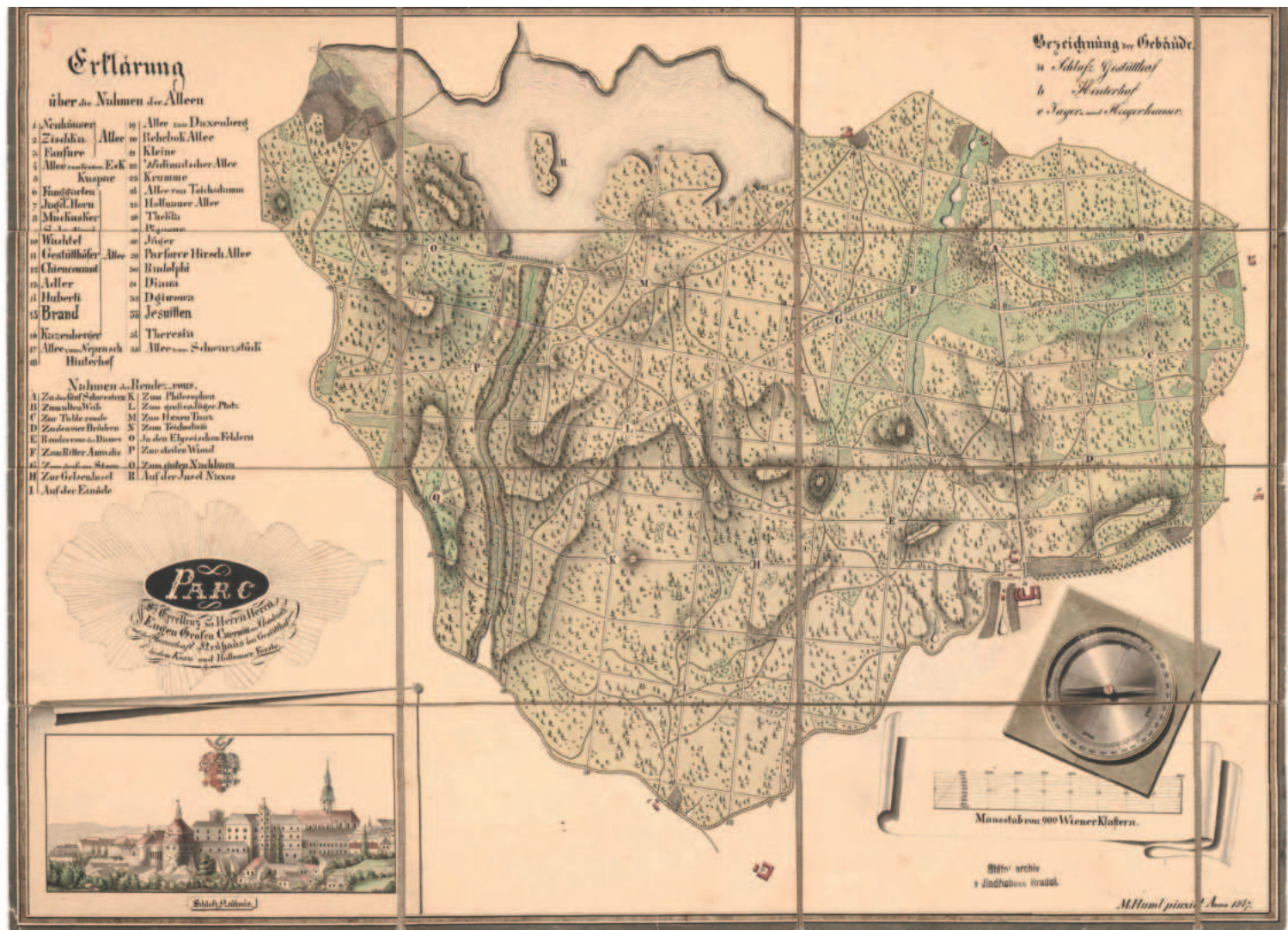
Honitba na panství Jindřichův Hradec jeho Milosti hraběte Rudolfa Černína u Jemčiny v Holenských lesích a lese Koza. Vyměřeno a zakresleno lesmistem Janem Wachtlem, vyryto L. Zieglerem. 1812. na rozdíl od té výše popsané jsou dodatečně vepsána celá řada názvů. Rybník je pojmenován Holnauer Teich – Holenský rybník s nápisy na západním břehu Selenka Waldung – Zelenkúv les a na východním břehu Im Kabat – V kabátu. Nahoře a dole je ručně připsáno velké množství očíslovaných názvů lečí, které jsou původně psány tužkou, ale přepisovány tuší. Názvy lečí jsou často vázány na názvy alejí. Názvy lečí na malé straně jsou pod čísly 108–140, lečí na velké straně pod čísly 1–107. (Leče na malé straně: 10- Špitální leč, 109 Blažkova leč, 110 Nová louka, 111 Flaškova louka, 112 Sebastianova leč, 113 Malá, 115 není, 116 Písková leč, 117 Václavova leč, 118 Zajecí kout, 119 Babinkova leč, 120 prosebná leč, 121 Leč Kaclova bláta, 122 Kašparova paseka, 123 Lovná ohrada, 124 Leč na suti, 125 Kyselá louka, 126 Hebedova leč, 127 Leč u lízu, 128 Makaskova louka, 129 Čtyři bratři, 130 Nová leč, 131 Leč červené kříže, 132 Leč perkrabiho, 133 Březová leč, 134 Dobrá leč, 135 Hájenská louka, 136 Kašpárkova louka, 137 Makakova leč, 138 Kašpárkova leč, 139 Hájenská louka, 140 Kašparova myslivna. Leče na velké straně: 1 Kočičí leč, 2 Leč starého rybníka, 3 Leč zadního dvora, 4 Neprašova leč, 5 Zahradka, 6 Leč starého spáleníště, 7 Borová leč, 8 Leč vorařského domu, 9 Soví leč, 10 Leč Červeného bláta, 11 Leč u orlího hnízda, 12 Tetřeví leč, 13 Leč dubového bláta, 14 Liščí leč, 15 Leč Renského bláta, 16 Leč u červeného jelena, 17 Prasečí leč, 18 Kabátova leč, 19 Jelení leč, 20 Blátěná leč, 21 Orlí leč, 22 Vidimská leč, 23 Tigečarská leč, 24 Leč u tří kotev, 25 Leč dobrého souseda, 26 Leč mokré louky, 27 Leč Černé Bláto, 28 Leč nového spáleníště, 29 Leč kamzičího vrchu, 30 Daňčí leč, 31 Leč u nového lízu, 32 Srnčí leč, 33 U velké lípy, 34 Leč rychtářovy paseky, 35 Leč halířového kopce, 36 Leč jezevčí paseky, 37 Leč velké paseky, 38 Leč staré rybníční hráze, 39 V malinách, 40 Slepíčí leč, 41 Pikérova leč, 42 Leč víčího kopce, 43 Leč Zelené Bláto, 44 Divoká leč, 45 Leč Mara, 46 Rosečská leč, 47 Leč filosofů, 48 Pazderná leč, 49 Leč jezevčího vrchu, 50 Leč vysoký kámen, 51 Na kamenité cestě, 52 Terezina leč, 53 Rudolfova leč, 54 Leč dubového kopce, 55 Sýkorova leč, 56 Leč nad Trenkem, 57 Leč pod Černečkem, 66 Jezevčí vrch, 67 Leč bukové paseky, 68 Kočičí vrch, 69 Past, 70 Komáří leč, 71 Kubátova paseka, 72 Barvířská leč, 73 U černého kusu, 74 Jelení leč, 75 V lipách, 76 Lipová řeč, 77 Panská leč, 78 Kočického louka, 79 Hvězdicová paseka, 80 Diova leč, 81 Pod kočičím vrchem, 82 Rytířská leč, 83 Proškův kout, 84 V zarostlém chládku, 85 Vřesova leč, 86 Borůvčí leč, 87 Jesuitská leč, 88 Past na zvěř, 89 U hajného Dampiera, 90 Volný rybník, 91 Hájenská louka, 92 Jesuitský rybník, 93 Malá leč, 94 Písková louka, 95 Diova louka, 96 Volavčí paseka, 97 Starší paseka, 98 Louka Spálenka, 99 Dlouhá leč, 100 Teklina leč, 101 Leč 3 kotev, 102 Louka Linhartka, 103 Leč Linhartka, 104 Sklepní leč, 105 Řehoškova louka, 106 Barvářská paseka, 107 Řehoškova leč). Archiv NZM, inv. č. 309/V/L231.

Mapa polesí Jemčina zachycující stav po likvidaci větrné kalamity. Vyměřeno a zakresleno lesmistrem Janem Wachtlem. Archiv NZM, inv. č. 311/V/L231.

Honitba na panství Jindřichův Hradec jeho Milosti hraběte Jana Rudolfa Černína u Jemčiny v Holenských lesích a lese Koza s vyobrazením loveckých zařízení, hřebčina a jednotlivých lečů a zastavení z roku 1847 od M. Humla. Archiv NZM, inv. č. 311/V/L/231.

Lánská obora (okr. Kladno)

Křivoklátský lovecký hvozď má dlouhou a bohatou obornickou tradici, což klade celou oblast mezi kolébku české myslivosti. Nepřístupné hvozdy podél řeky Berounky a jejích přítoků (Klíčava, Vůznice, Píňský potok, Kačák, Úpoř aj.) patřily od nejstarších dob k oblíbeným lovištím českých panovníků.⁷⁷

Ke zřízení Lánské obory vedly neustálé spory mezi jednotlivými panstvími o počet zvěře. Situace se změnila roku 1685, kdy císař Leopold I. prodal Křivoklátsko rodu Valdštejnů. Jan Josef z Valdštejna (1684–1731) se rozhodl předejít sporům a nechal oplotit všechny revíry ze severní strany, které sousedily s panstvím hraběte Martinice, čímž zřídil rozsáhlou oboru o rozloze 9 436 ha.⁷⁸

Tato obora zahrnuje lovecké revíry Lány, Brejl, Nový Dům, Lužná a Haná a měřila po obvodu bezmála 47 km. Opatřena byla dřevěnou hradbou z dubových sloupků a vodorovných smrkových latí.

Po smrti Jana Josefa z Valdštejna byl rodový majetek rozdělen a panství Křivoklát s oborou získali Fürstenberkové. Za knížete Karla Egona I. Fürstenberka (1729–1787) se začalo s výstavbou odolnější kamenné zdi. Zeď se stavěla v letech 1777–1778 a dílo knížete přišlo na 5 742 zlatých. Měřila 20 km a zbývajících 49,5 km nechal Karel Egon I. ohradit novým dřevěným plotem. Zeď byla zesílena masivními pilíři, protože její základy byly příliš mělké a malta nekvalitní. Kamenná oborní zeď začínala u hájovny Pustá Dobrá (Pustinka) východně od Lán a táhla se přibližně 2 km jihovýchodně od lánského zámku k obcím Řevničov a Krušovice, až k Lesní správě u Lužné u Rakovníka a k Čistému rybníku u Lužné.⁷⁹

Počátkem 19. století Jáchym Egon z Fürstenberka (1749–1829) původní oboru zrušil a nahradil ji dvěma menšími oborami: Řevničovskou (obsahující revíry Řevničov a část revíru Lužná pro černou zvěř) a Lánskou (s bažantnicí z revíru Lány a Ploskov pro vysokou zvěř, o výměře cca 3 915 ha), která dosahovala téměř k lánskému zámku. Původní revíry Novodomský, Hanský a Brejlský byly z výměry obory vypuštěny a sloužily pouze k lesnímu hospodářství.⁸⁰

Lánská obora byla ohrazena celá, Luženská a Řevničovská pouze zdí v místech polí. V roce 1923 došlo k dalšímu zmenšení Lánské obory na 2 144 ha.⁸¹ Současná výměra obory je 3003 ha. (oborní plot 38 km nemá, je kratší).

V severní části Křivoklátska se do současnosti dochovala ohradní zeď původní Lánské obory. Jednotlivé úseky zachovaných nebo poškozených zdí byly v roce 2010 zaměřeny a porovnány s mapovými podklady vojenského mapování a plány obory z 1. poloviny 19. století. Terénním průzkumem bylo objeveno původní oborní ohrazení v délce 16,8 km z doby jeho výstavby mezi lety 1777–1778. I přesto, že dnes nelze zrekonstruovat celý obvod obory, přinášejí zjištěné údaje zajímavé skutečnosti o proměnách a využití stávajících zdí v dobách, kdy docházelo k redukci plochy obory, a to až do 2. poloviny 20. století, než přestaly být využívány úplně.⁸²

77 AMBROŽ, Robin, STEINOVÁ, Šárka, TUMA, David a Václav VODVÁŘKA. *Vývoj demonstračního loveckého objektu Lánská obora*. Praha 2019, 255 s.

78 Tamtéž.

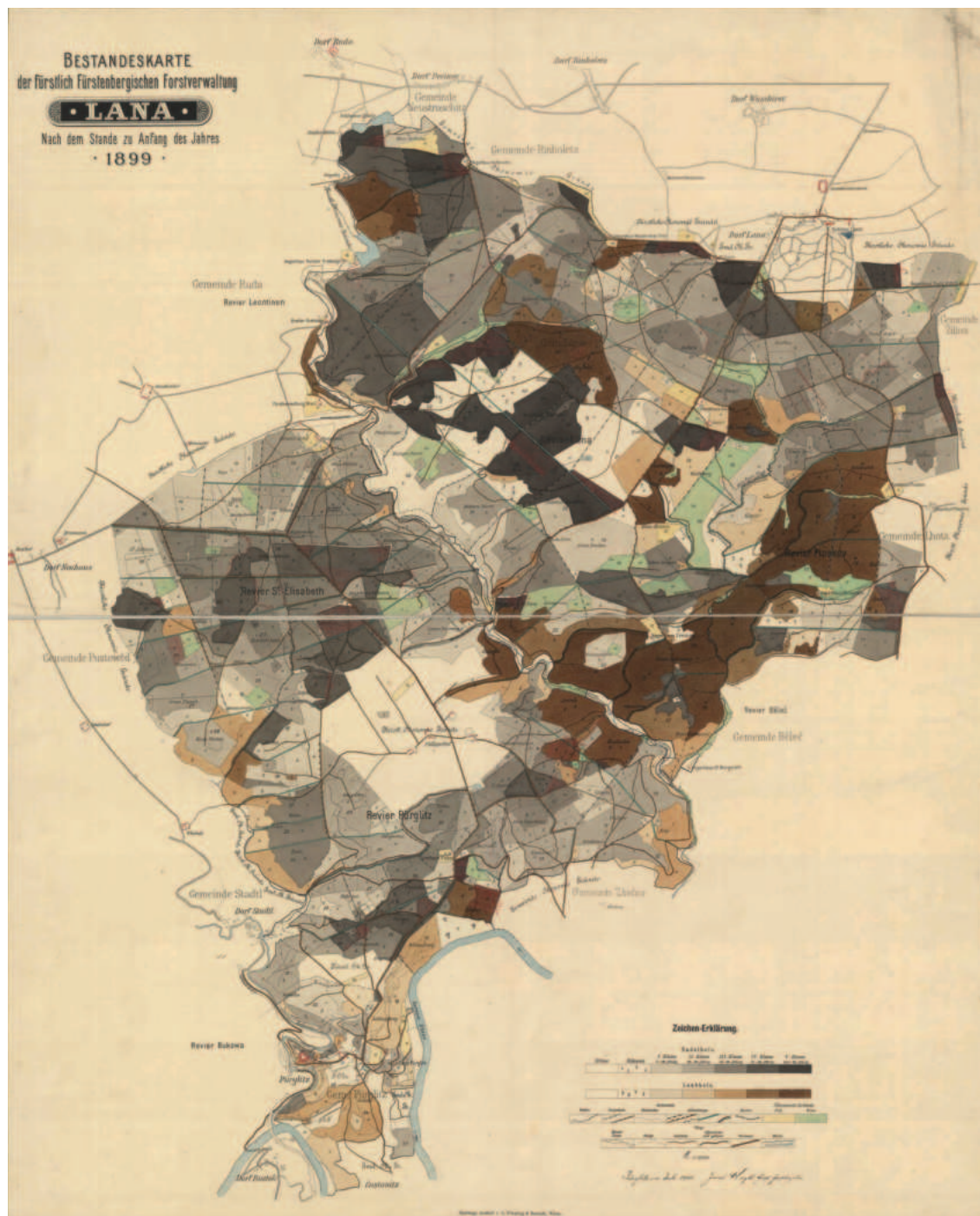
79 Tamtéž.

80 Tamtéž.

81 ZATLOUKAL, Jan. Lány. *Stráž myslivosti*, 16/1938, č. 2, s. 31.

82 Tamtéž.

Porostní mapa knížecí fürstenberské lesní správy Lány byla nakreslena taxátorem Josefem Knytlem v červnu 1900. Zobrazovala však stav lesa k počátku roku 1899. Mapa je vyhotovena v měřítku 1 : 17 500 a byla vtištěna ve Vídni. Legenda barevně odlišuje listnaté a jehličnaté porosty v pěti věkových třídách a obsahuje i značení holin a ředin. Jednotlivé revíry (Lány, Křivoklát, Sv. Alžběta a Ploskov) mají číselná oddělení a malými písmeny jsou označena pododdělení. V mapě se vyskytuje celá řada fürstenberských osobních jmen – Max Egon Thal (dnešní Haltýře), Maxthal (Klíčavský luh), Leontinenweg (v současnosti Masarykova cesta), Amalienweg (nyní Šámalova cesta, cesta na Ameriku), Emilsweg a Irma Balz.

Situční plán fürstenberských loveckých revírů

Nedatovaná kolorovaná mapa znázorňuje rozdělení fürstenberských loveckých revírů. Mapa pravděpodobně pochází z období kolem roku 1816, kdy byla původní velká valdštejská obora na návrh knížecího inspektora panství Františka Nittingera rozdělena na tři části. Podle nového rozdělení tvořily revíry Lánský a Ploskovský oboru určenou k chovu jelení zvěře, tzv. Lánskou, revír Řevničovský a část Luženského měly tvořit oboru pro zvěř černou a revíry Brejlský, Novodomský, Hanský a zbývající část Luženského byly z mysliveckých a loveckých aktivit zcela vypuštěny. Tuto předpokládanou dataci potvrzuje i absence zákrasu Pražsko-lánské koněspřežní dráhy, která vznikla v tomto úseku až v roce 1833. Mapa barevně odlišuje skladbu lesa (jehličnaté lesy, buky a duby, břízy), louky, nebo pole. Gradující hustota šrafování pak poukazuje na svažitost území. Zajímavé je i zachycení stávajícího oborního plotu. Autorem mapy je Anton Fischer. SOA Praha, f. Vs Křivoklát, Lesní úřad, inv. č. 1689.

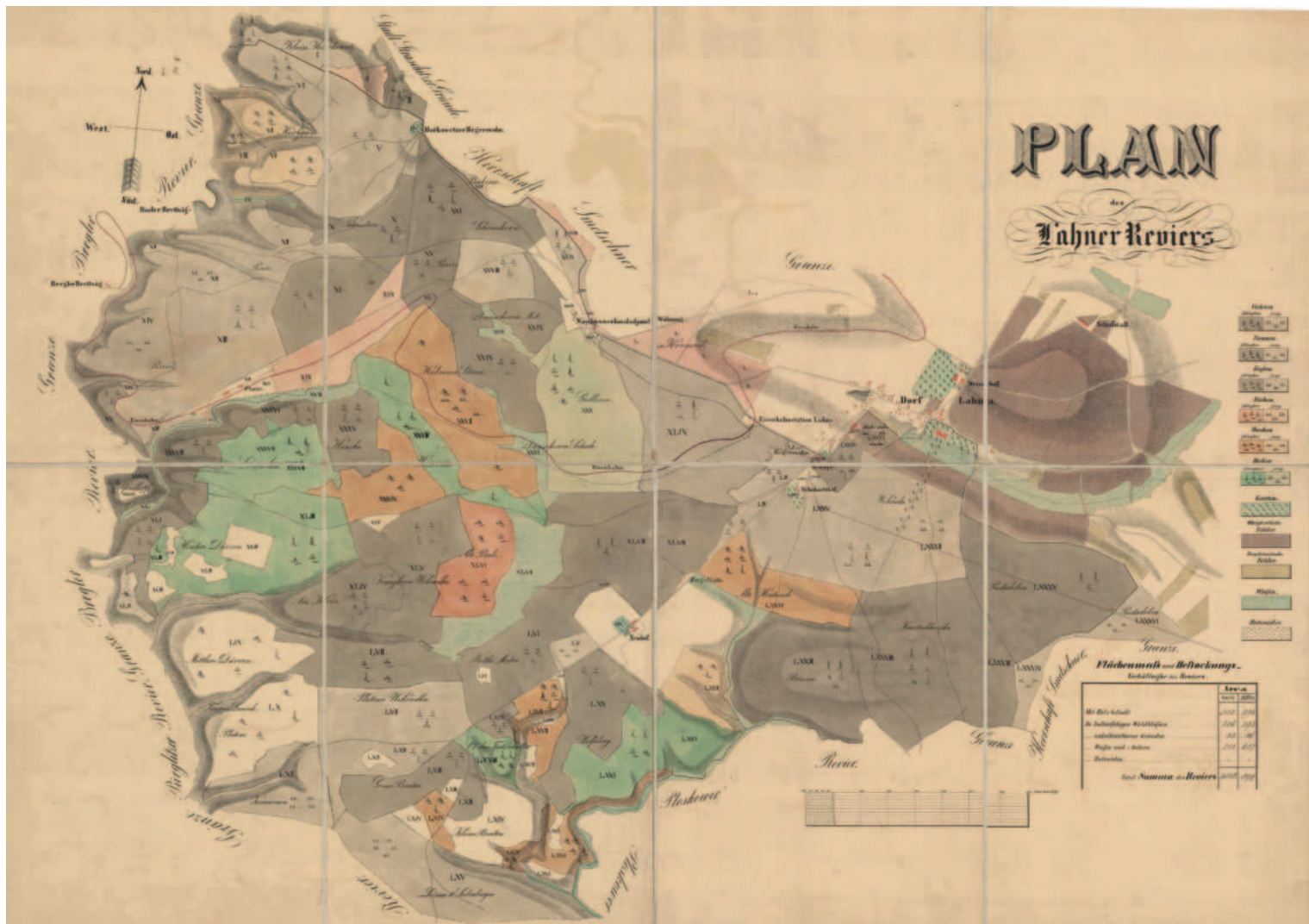

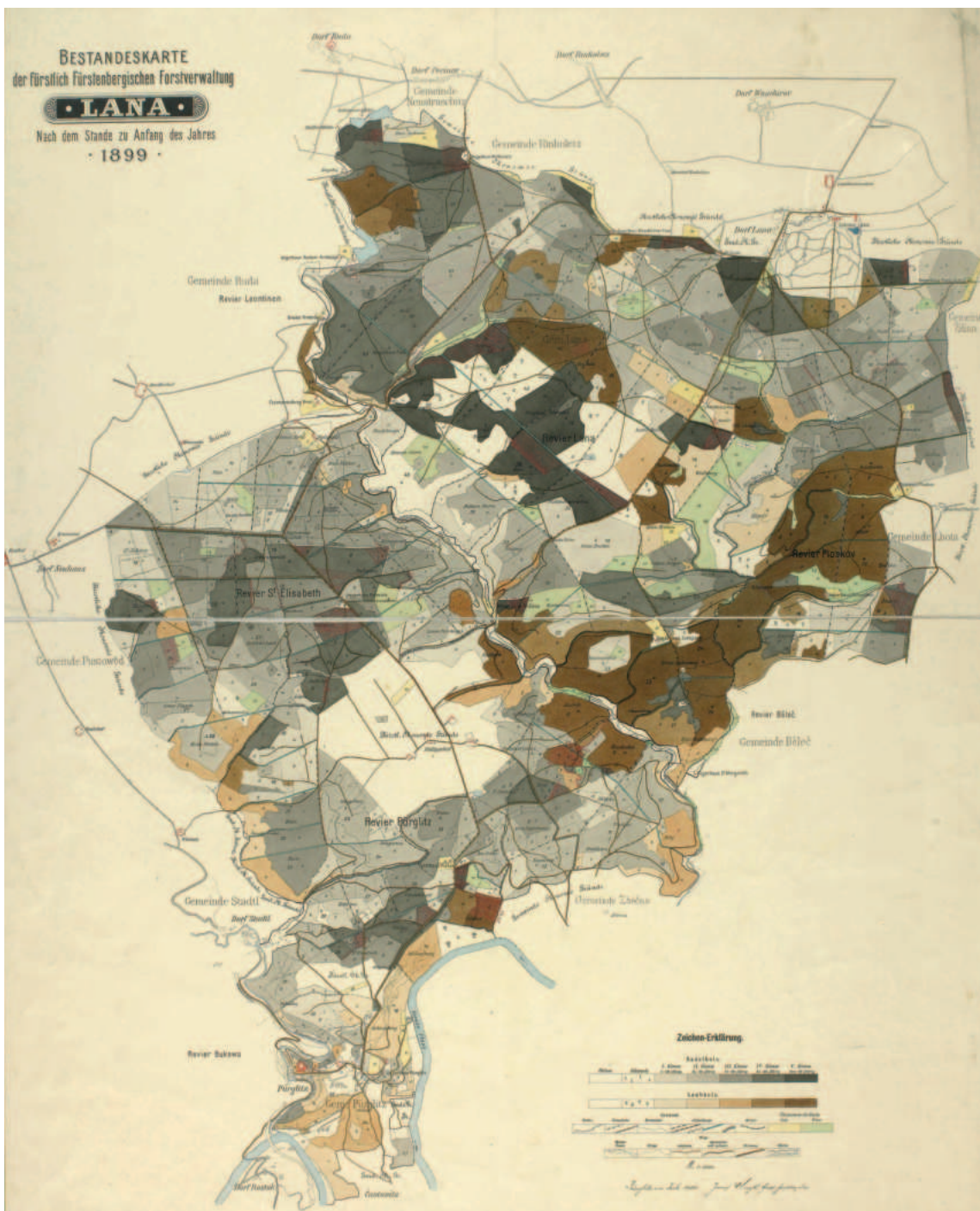
Situační plán Lánské obory

Nedatovaná kolorovaná mapa neznámého autora znázorňuje území samostatného Lánského revíru (resp. obory pro chov vysoké zvěře). Mapu lze přibližně datovat do období 1816–1833. I zde je patrné barevné odlišení skladby lesa a polí. Mapa obsahuje zakres všech trvalých staveb na území Lánské obory (hájovny, hospodářské dvory, cihelna a silnice). Zajímavostí je rozsah polí v oblasti Nových Dvorů (Neuhof), který byl výrazně větší, než tomu bylo po odkoupení majetku československým státem v roce 1921 a než tomu je v současnosti (viz letecké snímky lokality v další části této kapitoly). SOA Praha, f. Vs Křivoklát, Lesní úřad, inv. č. 1692.

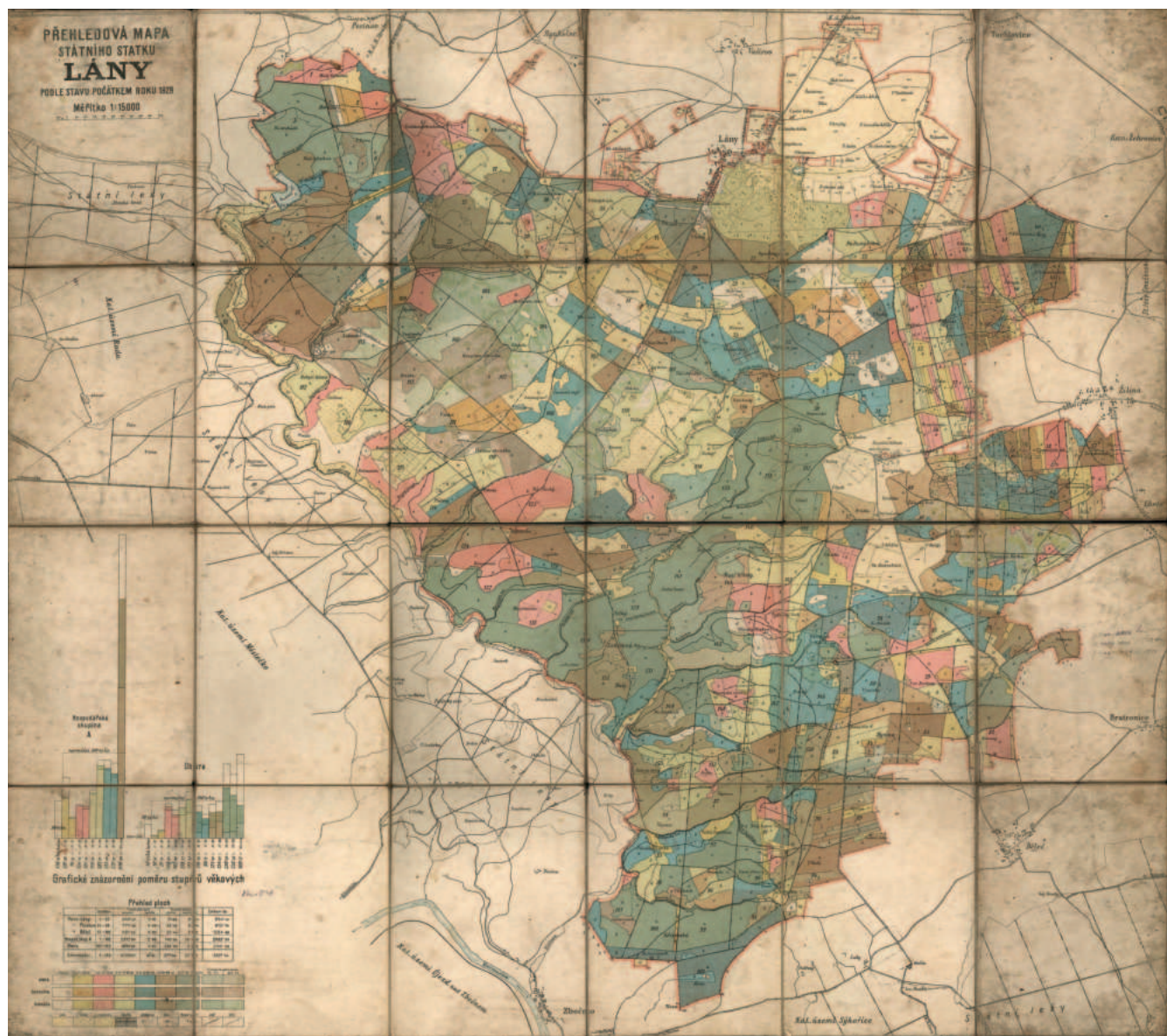
Plán revíru Lány

Nedatovaná mapa neznámého autora pochází z období po roce 1833. Kromě revíru Lány zachycuje i sousední revíry a majetky. Měřítko je uvedeno v dolnorakouských sázích a v pravém dolním rohu je tabulka výměr (lesní půda, holiny, nelesní půdy, louky a pole). Barevně jsou odlišeny jednotlivé dřeviny (smrk, jedle, borovice, dub, buk, bříza) s rozdělením na staré (schlagbar) a mladé (jung) porosty, zahrady, panská pole, pole dědičně pronajímaná (emphyteutica), louky a pastviny. Prostorové rozdělení lesa je řešeno číslováním římskými číslicemi (I–LXXXVI) s označením pomístních názvů v češtině, němčině, nebo v německé transkripci (Dauschowa Setsch – Doušova seč). SOA Praha, f. Vs Křivoklát, Lesní úřad, inv. č.1415.

Porostní mapa revíru Lány
Porostní mapa knížecí fürstenberské lesní správy Lány byla nakreslena taxátorem Josefem Knytlem v červnu 1900. Zobrazovala však stav lesa k počátku roku 1899. Mapa je vyhotovena v měřítku 1 : 17 500 a byla vtištěna ve Vídni. Legenda barevně odlišuje listnaté a jehličnaté porosty v pěti věkových třídách a obsahuje i značení holin a ředin. Jednotlivé revíry (Lány, Křivoklát, Sv. Alžběta a Ploskov) mají číslovaná oddělení a malými písmeny jsou označena pododdělení. V mapě se vyskytuje celá řada fürstenberských osobních jmen – Max Egon Thal (dnešní Haltýře), Maxthal (Kličavský luh), Leontinenweg (v současnosti Masarykova cesta), Amalienweg (nyní Šámalova cesta, cesta na Ameriku), Emilsweg a Irma Balz. SOA Praha, f. Vs Křivoklát, Lesní úřad, inv. č. 3495, mapa 355.

Přehledová mapa státního statku Láňy

Mapa zachycuje stav majetku státního statku Láňy k počátku roku 1929. Zobrazení se již přibližuje současnému pojetí lesnických map. Prostorové rozdělení lesa je uváděno čísly oddělení a písmeny označujícími jednotlivé porosty. Majetek je v legendě rozdělen na dvě hospodářské skupiny (skupina A – les výnosový a skupina Obora). V rámci skupin je graficky znázorněno rozdělení poměru věkových stupňů (v mapě rozlišeny barevně) včetně plochové tabulky členěné dle polesí (Láňy, Ploskov a Běleč) a hospodářských skupin. Na mapě zcela vymizely názvy lokalit motivované rodinou Fürstenberků. Měřítko mapy je 1 : 15 000. Archiv Robina Ambrože.

Bažantnice v Mikulově (okr. Břeclav)

Mikulovská bažantnice vznikla na počátku 18. století na místě starší zahrady s ovocným sadem, zvané „U větrných mlýnů“ (Zu Windmühl).⁸³ Poprvé jsou tyto větrné mlýny, byly dva, zmiňovány i se zahradou u nich v urbáři mikulovského panství z roku 1574,⁸⁴ v urbáři předchozím, z roku 1560, o nich ani o zahradě zmínka ještě není.⁸⁵

S nápadem zřídit u Mikulova bažantnici přišel kníže Leopold Ignác z Ditrichštejna patrně na počátku devadesátých let 17. století. Z roku 1691 se zachovaly instrukce pro zahradníka, který měl v zahradě U větrných mlýnů konečně udělat pořádek a začít sázet stromy tak, aby vytvořily aleje (*Spalieren*). Na přelomu 17. a 18. století pak nechal kníže vykoupit pozemky kolem staré zahrady s úmyslem zřídit zde bažantnici, v červnu 1699 se v pramenech poprvé objevuje označení „neue Fassangarten“. Celkem na to mělo být vynaloženo 241 zlatých a 51 krejcarů, původní majitelé vykoupených pozemků, většinou zahrady, si však ještě v roce 1707 stěžují, že své peníze nedostali a naopak jsou stále ještě vrchnostenskými úředníky nuceni platit daně za odkoupené pozemky.⁸⁶

Obvodové zdi se stavěly v letech 1708–1709, v roce 1710 sem byly nasazeny první bažantí slepice. O tři roky později, v roce 1714 byly do rybníčku, nacházejícího se v bažantnici, vysazeny želvy, nalezené na pastvině na okraji Mikulova a další, získané jako dar knížeti. Časem přibyli k bažantům a želvám v bažantnici také daňci.

Od čtyřicátých let 18. století probíhala v bažantnici rozsáhlá rekonstrukce a ke změně kompozice zeleně. Byla vyměřena nová kompozice, byly naplánovány nové aleje, do kterých byly v létě roku 1751 vysazovány lípy.⁸⁷

Dále byla postavena dodnes stojící monumentální brána. Pokud jde o stavby v bažantnici, nacházela se zde, jak již bylo řečeno, minimálně jedna komora pro bažantí slepice k sezení na vejcích, k níž byla přistavěna také stáj pro koně, a fíkovna, tedy stavba určená pro pěstování fíkovníků. Fíkovny se v 18. a 19. století vyskytovaly v okolí panských sídel celkem běžně. Bohužel se nám nedochovaly podrobnější informace o této stavbě, víme o ní vlastně jen díky několika zmínkám v materiálech, týkajících se bažantnice.

Renovován byl také přívod a odvod vody a nádrž pro želvy, která dostala podobu vyzděného bazénu. Chov želv v Mikulově násilně ukončila francouzská invaze po bitvách u Wagramu a následně u Znojma v roce 1809, kdy byly želvy vojáky vyloveny a snědeny. Poslední přeživší kusy byly vyloveny v roce 1811, tehdy chov želv v mikulovské bažantnici definitivně skončil.

Po francouzské okupaci mikulovská bažantnice již nikdy nenabyla svého dřívějšího lesku. Nadále se tu chovali bažantí a daňci, v roce 1812 se tu mělo nacházet ještě 100 bažantích slepic.⁸⁸

Chov bažantů zde byl ukončen v roce 1818, poté tento prostor sloužil jako ovocná školka, místo konání lidových slavností a v první polovině 20. století vinice. V současné době byly na části pozemku vystavěny rodinné domky a zbytek slouží jako orná půda.

83 Popis panství z roku 1655, blíže viz Moravský zemský archiv v Brně (dále jen MZAB), f. G 140 Rodinný archiv Ditrichštejnů Mikulov, inv. č. 979, kart. 299.

84 MZAB, f. F 18 Hlavní registratura Ditrichštejnů, inv. č. 6794, kart. 1095.

85 MZAB, f. F 18, inv. č. 6792 a 6793, kart. 1095.

86 MZAB, f. F 18 Hlavní registratura Ditrichštejnů Mikulov, inv. č. 8352, kart. 1499.

87 SVOBODOVÁ, Kamila. Chov želv v mikulovské bažantnici. *Prameny a studie*, 2015, roč. 55, s. 67–77.

88 Tamtéž.

Plán dietrichstein-
ské bažantnice
v Mikulově z roku
1743 s vyobra-
zením půdorysu
bažantí komo-
ry, domem pro
bažantníky a líhni.
MZAB, f. F 18,
inv. č. 12066,
mapa č. 59.

Plán dietrichsteinské bažantnice v Mikulově s barokní kompozicí z poloviny 18. století. MZAB, f. 18, inv. č. 12067, mapa č. 6.

Plán půdorysu rybníčku pro želvy dietrichsteinské bažantnice v Mikulově z roku 1777. MZAB Brně, f. F 18, inv. č. 8352, kart. 1499.

Obora Klokočka a Valdštejsko

V roce 1672 koupil hradištské panství Ferdinand Arnošt Josef z Valdštejna (1654–1708) a později k němu ještě připojil panství zvířetické, klášterské a bělské. Ve vzdálenosti 5 km od města Mnichovo Hradiště založil v 70. letech 17. století oboru známou pod názvem **Klokočka**. Od této doby se v pomístních názvech osad objevují připomínky tzv. zvířecích plotů a míst naznačujících vstupy do obory (například osada Branka u vsi Ptýrov). Při „brankách“ v osadách Habr, Krupá, Rečkov, Ptýrov, Dolánky, Bílá Hlína a Maníkovice byly postaveny domky pro lesní zaměstnance, kteří ploty spravovali, střežili vstup do obory a bránili přebíhání zvěře na sousední panství. V roce 1708 převzal správu panství po svém otci Jan Josef z Valdštejna (1684–1731), velký milovník honů, který v roce 1711 objednal u stavitele Mikoláše Raimondyho stavbu nové myslivny u osady Maníkovice. U myslivny nechyběly ani psince. Obora zprvu sloužila pro pořádání tzv. plachtových honů. Pro tento způsob honu nechal Jan Josef založit v roce 1714 na široké lesní pasece nad pramenem Klokočka tzv. Zelený gloriét sloužící pro občerstvení a odpočinek lovců.⁸⁹ Gloriét představoval dřevěnou osmibokou stavbu se dvěma vchody a stál uprostřed osmi linií vedoucích lesními průseky až k domkům polesných, kde na lesní průseky navazovaly aleje. V důsledku vzrůstající oblíbenosti parforsních honů v Čechách, se je pokusil zavést Jan Josef také v oboře Klokočka. Pro pořádání parforsních honů nechal oboru rozčlenit hvězdovitě se rozbíhajícími průseky, rybníkem pro vodní hony a místa se staletými soliterními duby začlenil do konceptu obory za účelem setkávání lovců (rendez-vous). Jan Josef postupně nechal okolí obory doplnit o lovecký zámek v Radochově u Dolní Krupé a lovecký pavilon u Březovic poblíž města Doksy. Roku 1786 činila výměra obory 1716 ha. Obora byla v držení Valdštejnů až do roku 1945. Dnes slouží nadále k chovu zvěře, zejména daňků, a patří pod správu státního podniku Lesy České republiky.

Jihozápadním směrem od města Bělá pod Bezdězem najdeme další oboru, zvanou **Valdštejsko**. Bělské panství bylo rovněž v držení rodu Valdštejnů, kteří zde nechali založit oboru v 1. polovině 18. století. Její součástí se stal komplex pěti pavilonů s loveckým zámečkem pro odpočinek hostů a dočasný pobyt hraběcí rodiny. Základem kompozice byla okrouhlá mýtina o průměru 260 m uprostřed lesa se zahradou zvanou Rosenhügel (Růžový kopeček) v jejím středu. Pod úhlem 45° vyběhalo ze zahrady osm průseků. Na vrcholu Růžového kopečku stál gloriét s osmi sloupy, k němuž vedlo osm schodů. Uvnitř se nacházelo osm sedátek, okrouhlý leštěný intarzovaný stůl s plánem celého Valdštejského revíru a dalekohled. Půdorys pravidelného osmiúhelníku stavby naznačoval, že z jeho středu vycházelo osm širokých lesních průseků až k hranicím revíru. Na východním okraji zahrady stálo pět pavilonů pojmenovaných po významných hostech. Čp. 80 představoval aueršperský pavilon, čp. 83 schwarzenberský, mariánská kaple měla čp. 84 a černínský pavilon čp. 71. V čp. 81 a 82 byla umístěna herna a knihovna. Každý z těchto zmiňovaných pavilonů měl chodbu umístěnou ve středním dílu dispozice s vchodem z mýtiny. Na protější straně se vcházelo do lipového stromořadí vedoucího paprskovitě ke gloriétu. Dřevěný plot obory, v níž se chovali daňci a tetřevi, se udržoval až do 2. světové války.⁹⁰ Vjezd zajišťovalo několikero vrat, u nichž byly schůdky (přelízky) pro pěší, aby se vrata zbytečně nemusela otevírat celá. Roku 1903 byly strženy pavilony i kaple až na pavilon čp. 80, změněný na myslivnu a pavilon čp. 81, přestavěný na stáje. V této době již obora přestala plnit svůj účel a dnes se kolem Valdštejska nacházejí jen otevřené honitby.

89 PRŮŠKOVÁ, Helena. *Život na ostrově svatě Anny*. Mnichovo Hradiště 2004, s. 44; BARTOŠEK, Karel. *Klokočka – lovecké legendy*. Praha 2000, s. 19, 29.

90 SELLNER, Karel. Samota Valdštýn. In: *Boleslavan – vlastivědný sborník Mladoboleslavska a Benátecka*, roč. 10, 1935–1936, s. 36, 50–51; PRŮŠKOVÁ, Helena. Socha sv. Jana Nepomuckého na Valdštýnsku. *Od Ještěda k Troskám*, roč. 3(19), 1996, č. 1, s. 28.

Hospodářsko-porostní mapa
s vyznačeným směrem obnovy v oboře
Klokočka od F. Weigla z roku 1876.
Archiv NZM, inv. č. 372/V/L283.

Roštejnská obora (okr. Jihlava)

Roštejnská obora se nachází 8 km severozápadně od města Telč. Obora nese pojmenování po nedalekém hradu Roštejn a situována je v oblasti Českomoravské vrchoviny. Pozdně gotický hrad Roštejn, který se tyčí na skalnatém vrchu ve výšce 677 m n. m., byl vybudován pány z Hradce v 1. polovině 14. století. V 70. letech 16. století nechal hrad přestavět Zachariáš z Hradce (1526–1589) v duchu renesance na lovecký hrádek, a pod ním založil rozlehlou oboru. Písemné doklady z roku 1582 potvrzují existenci dokonce tří obor. Největší z nich, založená kolem roku 1577 pro chov vysoké a černé zvěře, byla Roštejnská obora. Za působení Zachariáše došlo také uvnitř obory k založení tří rybníků: Nový, Druhý a U Roštejna. Rozloha obory tehdy činila 288 ha. Po vymření pánů z Hradce dědily Roštejn známé české rody: Slavatové, po nich Lichtenštejnové a nakonec Podstatští. Písemné zprávy o oboře pocházejí ze 17. století a zmiňují kromě „*velké obory okolo zámku Roštejn asi na půl míle se vztahující...*“, také tzv. vlčí jámy. První známá mapa obory se vztahuje k roku 1785. Oborní prostředí mělo členění na 12 lečí, jejichž hranice se dochovaly až do začátku 20. století.

Roštejnská obora byla v držení rodu Podstatských do roku 1945, kdy jejich majetek přešel na stát. Tehdy došlo k rozebrání částí plotu a daňcí a srnčí zvěř byla vypuštěna do volné přírody. Válkou zničená obora však nebyla opravována a postupně zanikla. V roce 1977 zde byla na ploše 31 ha vyhlášena přírodní rezervace.

Návrh na obnovení Roštejnské obory vzešel od státního podniku Lesy České republiky, Lesní správy Telč, současného správce většiny tamních lesních pozemků. Obora se nového otevření po rekonstrukci dočkala 4. září 2006. Při její výstavbě došlo k užití stavebních prvků původní obory, např. oborní oplocení sestávající dnes z více než 800 původních ručně tesaných žulových sloupků.

Výplň mezi sloupky tvoří, podobně jako v minulosti, smrková prkna (ráhna) usazená do drážek sloupků. Pouze v úseku plotu dlouhém asi 2 km byly žulové sloupy nahrazeny dubovými. Stávající hlavní brána obory je replikou původní tzv. Žluté brány, jejíž pozůstatky se dochovaly v západní části obory. V lesních porostech obory převažují smrkové monokultury. Z listnáčů zde najdeme buk lesní, jilm drsný, dub korkový, javor klen a lípu srdčitou. Cesty a aleje lemují stromořadí tvořená jírovcem maďalem. Prameniště v centrální části obory napájí tři rybníky: Pařezáček, Šilhan a Šilhánek.

Hlavní chovnou zvěř v nově otevřené oboře se stal muflon a prase divoké. Významný prvek obory, který přibližuje les, přírodu a myslivost široké veřejnosti, představuje naučná lesní a přírodovědná stezka otevřená roku 2007.⁹¹

91 BLÁHOVÁ, Lucie a Jana DOSTÁLOVÁ. Roštejnská obora. *Obory a bažantnice v kulturní historii. Prameny a studie* č. 53. Praha 2014, s. 30–32, 42.

Mapa Roštejnské obory s půdorysem zámku a jednotlivých lečí I. Kopec nad chalupou, II. Čihadla, III. Košinec, IV. Višlenec, V. Vaganšská, VI. Podzámecká, VII. Kamená, VIII. Ruženská, IX. Bažina, X. Dlouhá Leč, XI. Stodolní, XII. Hamříček, XII: Kokšovský z roku 1851. MZAB, f. F 238, inv. č. 128.

Mapa Roštejské obory se zakreslením zámku v perspektivě a jednotlivých lečí z roku 1785 od Franze Geigra, poručíka Ernsta Gideona von Laudona. MZAB, f. F 238, inv. č. 125.

Sedlická obora (okr. Strakonice)

Obora Sedlice, dříve Holušická obora, leží na jihovýchodním svahu brdského výběžku, který odděluje batenskou kotlinu od horažďovické pánve. Podél její jižní strany vede stará státní silnice zvaná „Královská“ (Císařská nebo Rybářská), vedoucí z Písku do Plzně.

Přesné datum založení obory není známo, přesto zmínky o oboře se nacházejí v archiváliích a matrikách již od roku 1732. V hospodářském plánu z roku 1803 se uvádí, že v letech 1735–1742 byla stávající obora opatřena pevným oplocením v podobě kamenné zdi. Toto lovecké zařízení o rozloze 255 hektarů a ohraničené obvodovými zdmi o délce zhruba šesti kilometrů mělo půdorys v podobě zploštělého šestiúhelníku, a jen těžko nacházíme v českých zemích k němu srovnatelné příklady. Majetkově patřila obora až do roku 1753 hraběnce Černínové z Chudenic. Jejím sňatkem však přešla do majetku Lobkowiczů. Za nového majitele panství, knížete Augusta Antonína Lobkovic (1729–1803), měla obora od roku 1753 ještě druhou část, hraničící na západě s městem Sedlice. Rozšířená část obory zanikla v 18. století, ale dodnes se u Novosedlického rybníka zachoval pomístní název *V obůrce*. Prostředí obory bylo rozděleno na lovecké aleje. Osm paprskovitě se rozbíhajících průseků směřovalo ze středu k rohům ohrazení, doplněného vraty. Tři úhlopříčné cesty protínaly hlavní alej ve středu obory, kde byl vztyčen dřevěný sloup vyrobený z modřínu s označením jednotlivých lesních oddělení (v 80. letech minulého století nahrazen z důvodu ztrouchnivění jeho přesnou kopií). Na vrcholu sloupu byla připevněna kovová osmicípá hvězda jako symbol osmi cest. Pro aleje byly použity sazenice dubu a jírovce maďalu, ostatní cesty lemovaly listnaté stromy, zejména dub, javor, jeřáb a při oplocení se vysazovaly různé druhy keřů. Vjezd do obory umožňovaly ze směru od státní silnice Hlavní a Červená vrata, ze severní a východní strany potom vrata Holušická a Tunkovská. V severovýchodním rohu směrem na ves Kožlí se nacházela ještě vrata Koželská, avšak hojně využívána pytláky, a proto je majitel panství nechal na konci 18. století zazdít. Od té doby nesou místní název *U zazděných vrat*⁹². Největší rozkvět obory nastal koncem 19. a počátkem 20. století. V 1. polovině 20. století za JUDr. Bedřicha Lobkovic (1881–1923) a jeho syna Jiřího Kristiána Lobkovic (1907–1932) sloužila obora k pokusům chovům divokých krocanů, ovcí, nutrií, a dokonce zde byl v dřevěné kleci chován i medvěd. Roku 1945 oboru zabral původním majitelům stát, který rozhodl v roce 1948 o pokračování provozu pod novým názvem Sedlická obora, a takto je v provozu dodnes.⁹³

Obora byla původně budována pro chov jelení a černé zvěře, tomuto účelu sloužila až do roku 1945. Nově byla obnovena v roce 1973 pro chov zvěře černé. Nejsilnější trofej kňoura uloveného v roce 2013 dosáhla bodové hodnoty 134,35 bodů CIC, hodnoty národního rekordu. Po přeplocení obory byl od roku 1977 zaveden také chov daňčí zvěře. Nejsilnější trofej daňka uloveného v roce 2010 měla 208,25 bodů CIC.

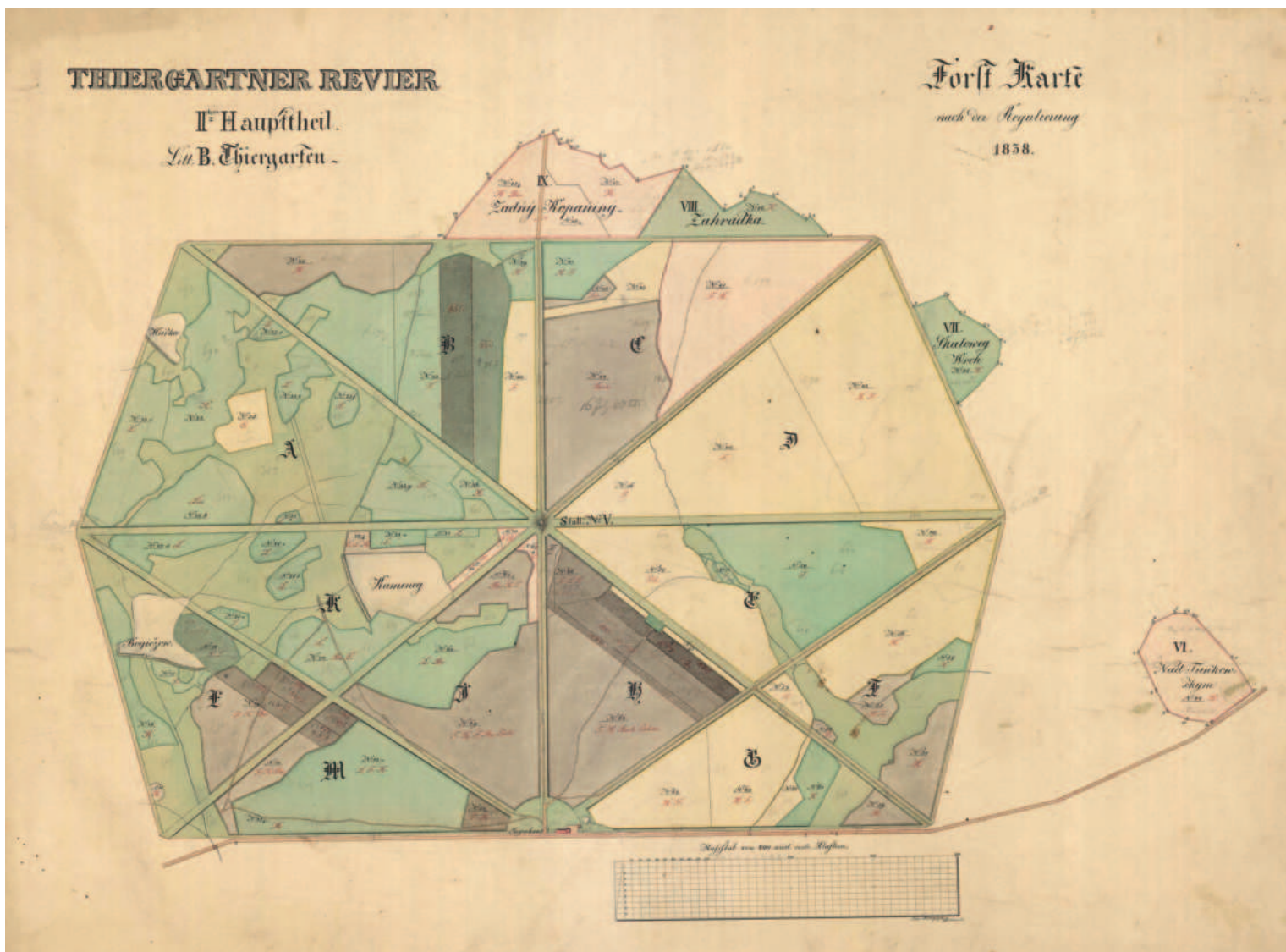
Od roku 2003 je v oboře chován také sika Dybowského. V současné době jeho počet dosáhl kmenových vstavů. V nejbližší době nabídne Obora Sedlice odlov jelenů siky Dybowského se špičkovými trofejemi.

92 VEJMĚLEK, Miroslav. *Obora Sedlice – historie a chov zvěře*. Písek 2007, s. 7, 11–19, 45–48, 88–100.

93 <https://lesy.cz/wp-content/uploads/2016/12/obora-sedlice-2015-letak.pdf>.

Přehledová mapa panství Drhovele z roku 1873 od Čenka Krause. Jedná se o vycházkovou mapu České myslivecké jednoty. Na mapě je patrná obora Sedlice s hvězdicovým uspořádáním a oborní zdi. Archiv NZM, inv. č. 98V/L88.

Obora Sedlice s půdorysem pravidelného podlouhlého šestiúhelníku s hvězdicovým uspořádáním rozděleným na osm částí z roku 1838. Archiv NZM, inv. č. 121V/L 102.

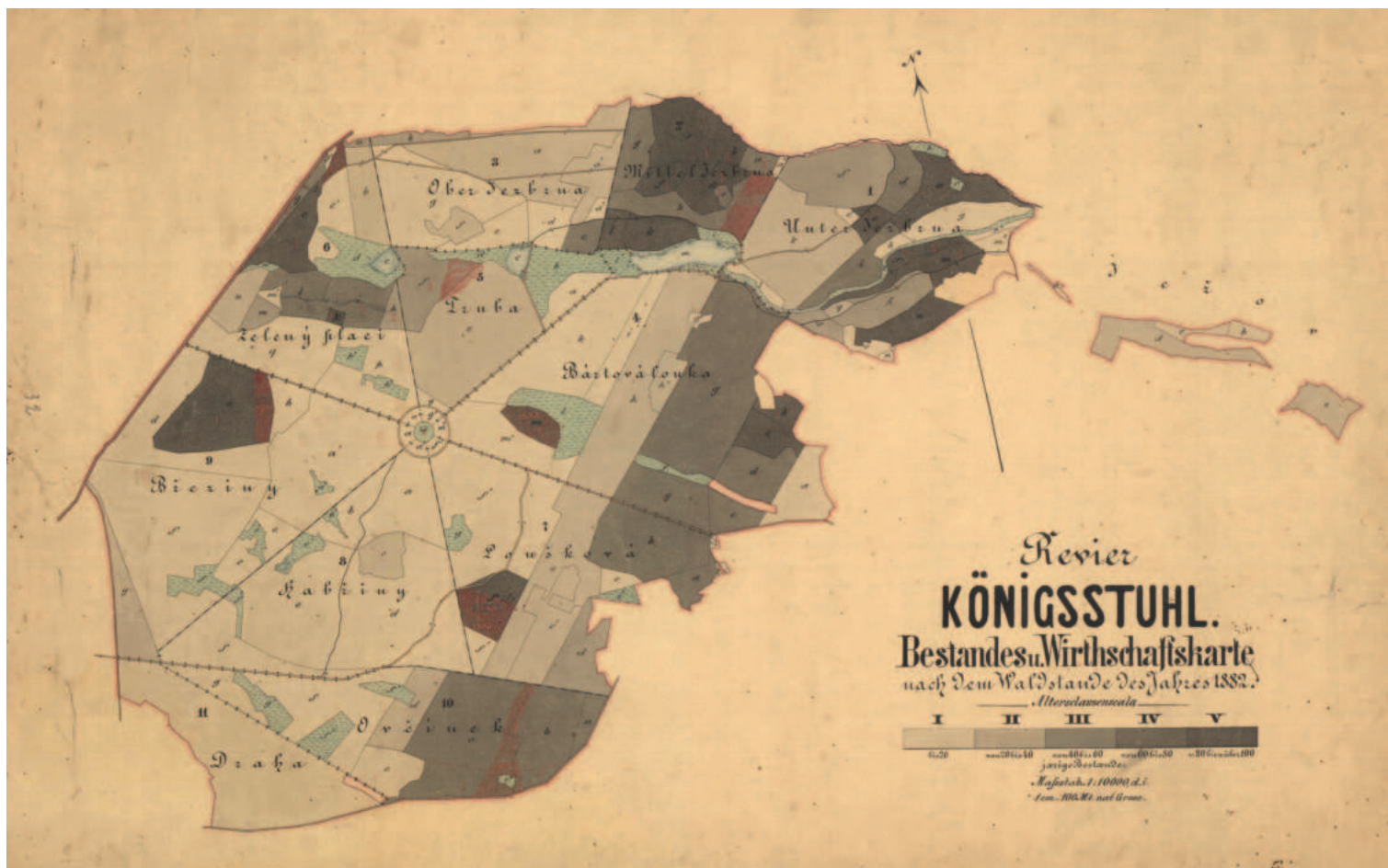
Králova (Královská) Stolice u Dobříše (okr. Příbram)

V roce 1630 bylo dobříšské panství prodáno se všemi výsadami Brunovi, hraběti z Mansfeldu a Heldrunku (1576–1644), který zastával funkci komorníka, tajného rady, nejvyššího zemského lovcího a sokolníka Království českého. Čeští panovníci si však na území ponechali právo lovu na červenou a černou zvěř. V roce 1709 si nechal Mansfeld vyhledat v zemských deskách, jestli některý z císařů již nezrušil výjimku na lovy červené a černé zvěře na dobříšském panství, ale záznamy o tomto zrušení nenalezl. Aby tedy Mansfeldové vyhověli této výjimce, nechali o několik let později zřídit severovýchodně od města Dobříš oboru nazvanou Králova (nebo Královská) stolice. Oboru nechal vystavět pravděpodobně Jindřich Pavel František II. Mansfeld (1712–1770). Práva královského lovcího využil korunní princ Rudolf (syn rakouského císaře Františka Josefa I. a Alžběty Bavorské), jenž na dobříšské panství zavítal v roce 1879, aby se zde zúčastnil velkolepého honu. Lovecké právo králů a císařů k lovu červené a černé zvěře v dobříšských lesích zůstalo zapsáno v Deskách zemských až do roku 1927, kdy došlo k jeho zrušení. Původní oborní ohrazení, o délce bezmála 19 km, zabralo podstatnou část území dobříšských lesů (celková výměra obory činila kolem 2 000 ha). Topografii území přerušovala komunikace vedoucí z Prahy do Dobříše, která ho rozdělovala na dvě části. Na každé straně při oborním ohrazení zmíněné komunikace stál jeden správcovský dům, označený jako *Kodetka untere* (dolní) nebo *Kodetka obere* (horní); správci zajišťovali průjezd oborou a zamezovali úniku zvěře do volné přírody. Členitost obory zajišťují vrcholy Spálený, Malinová a Obora. Ohrazení východní části obory tvořily kamenné sloupky s drážkami po stranách, do nichž se upevňovaly dřevěné fošny (ráhna). Právě východní část obory byla určena k pořádání parforsních honů. Obora zde byla rozčleněna paprscitým průsekem, a v jejím středu stával dřevěný gloriét.⁹⁴ Západní část obory pak měla ohrazení sestávající pouze z dřevěného plotu. V průběhu 19. století obora Králova stolice již nesloužila svému účelu a postupně zanikala. Ve 2. polovině 19. století byla v její jihovýchodní části založena nová obora s názvem Aglaia, určená k chovu jelence viržinského. Dnes se v oboře chová daněk, jelen, prase a srnec.

94 TUMA, David. *Archeologie opomíjených komponent kulturní krajiny – archeologie lovu*. Bakalářská práce. Plzeň 2007, s. 31–36; TÝŽ. *Archeologie zaniklých komponent kulturní krajiny. Barokní obora Králova stolice u Dobříše. Archeologie ve středních Čechách*, roč. 12, 2008, č. 2, s. 871–885.

Přehledová mapa dobříšského panství, kde v severní části je patrná obora Královský stůl s hvězdicovým uspořádáním a sousední oborou Aglaia, která toto uspořádání postrádá. Archiv NZM, inv. č. 88V/L77.

Porostní mapa dobříšského panství obory Královský stůl z roku 1882.
 Archiv NZM, inv. č. S1-01/D163.

Žehuňská obora (Kněžička)

Mezi Chlumcem nad Cidlinou a Poděbrady je možné ze silnice vidět Žehuňskou oboru z roku 1611, které se také někdy říká Kněžičká. Žehuňský rybník a Žehuňská obora tvoří Národní přírodní rezervaci. Jednou z hlavních částí obory je rozlehlý Žehuňský rybník, který patří dokonce mezi 10 největších dosud funkčních rybníků u nás. Dnes je jeho rozloha necelých 260 hektarů, ale svého času měl 330 hektarů. Největšího rozkvětu dosáhlo lovecké zařízení v letech 1760–1806 za majitele panství Františka Ferdinanda Kinského (1738–1806). František Ferdinand se stal nejvyšším císařským lovcem, což ho zavazovalo vynakládat značné finanční prostředky na reprezentaci a lov. Kolem roku 1743 uprostřed obory vzniklo sadovnickou úpravou tzv. *Colloredovo kolečko*, osmiboký prostor lemovaný habry a sloužící jako shromaždiště v době konání parforsních honů. V jeho středu stála podle císařských otisků map stabilního katastru z roku 1841 dřevěná osmiboká stavba⁹⁵. Mezi lety 1773–1774 se obora dočkala rozšíření z důvodu požadavku větší plochy pro potřeby pořádání parforsních honů⁹⁶. Stávající podobu však obora získala na popud Františkovy choti, Kristýny z Lichtenštejna (1741–1819), která měla zásadní vliv na stavební činnost v celém panství. velkolepé úpravy měly i svoji stinnou stránku, jelikož velké finanční náklady si vyžádaly výrazné zvyšování robotních povinností, v důsledku čehož se místní sedláci přidali k selskému povstání v roce 1775. Přesto stavební činnost v oboře neutichala. Kristýna nechala přestavět do barokního slohu lovecký zámeček (*Neugebau*) s balustrádovým schodištěm, v 19. století upravený do současné podoby v novorenesančním stylu. Jednalo se o jednopatrovou, z větší části dřevěnou budovu, založenou na obdélném půdorysu se sedlovou střechou. Hlavní průčelí zámečku členil střední rizalit, před nímž se nacházelo dvouramenné schodiště vedoucí do hlavního sálu v prvním patře. K hlavní budově přiléhala boční křídla s hospodářským příslušenstvím⁹⁷. Od hlavních bran se do středu obory sbíhala cestní síť doprovázená jírovcovými alejemi. Loveckou krajinu na východě od budovy zámku v Karlově Koruně doplnila bažantnice⁹⁸. Poslední úpravy obory proběhly kolem roku 1840, kdy už zájem o oborníchov zvěře upadal. V této době proběhly ještě pokusy o vysazení vzácného bílého jelena. Později se v Kněžičkách chovali koně plemene tzv. chlumeckého plaváka. K obnovení chovů daňčí zvěře na úkor jelení zvěře došlo koncem 19. století a na počátku 20. století⁹⁹. Původní výměra obory ještě na počátku 20. století činila 912 hektarů, ale po roce 1963 se zvětšila na 928 hektarů¹⁰⁰ a chovala se zde daňčí a černá zvěř, kterou později doplnili mufloni. Dnes obora patří do mysliveckého revíru rodu Kinský dal Borgo.

95 KINSKÝ, Zdenko Radslav. *Hodina vzpomínek. Kus historie parforsních honů a dostihů v Čechách*. Chlumec nad Cidlinou 1947, s. 13.

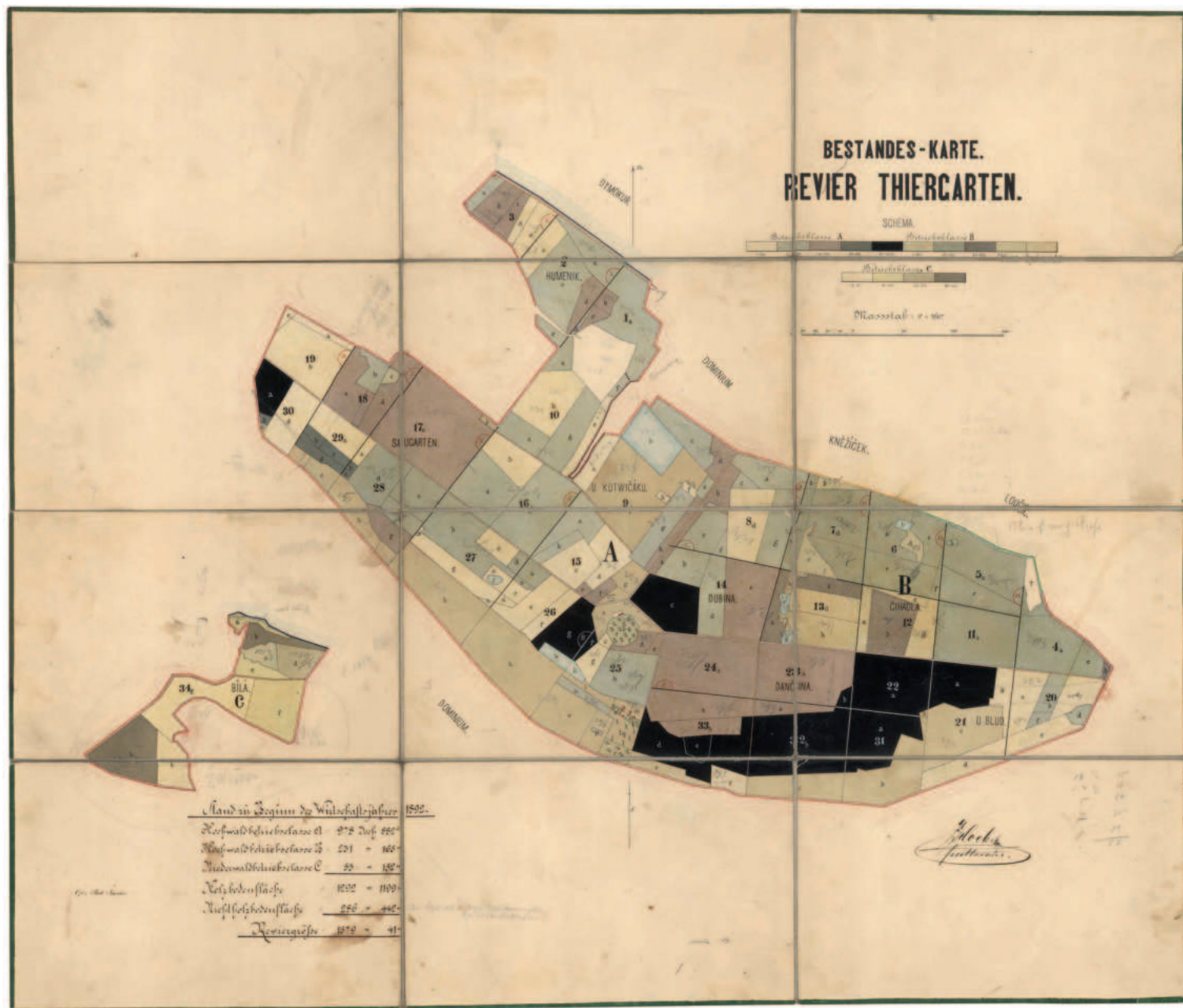
96 KOZUB, Ondřej. *Obora Kněžičky. Svět myslivosti*, roč. 4, č. 9. Kostelec nad Černými Lesy 2003, s. 27.

97 ŠIMEK, Tomáš a kol. *Hrady, zámky a tvrze v Čechách, na Moravě a ve Slezsku, díl 6., Východní Čechy*. Praha 1989, s. 150–152, 197; PINKAS, Jaroslav a Svatava PÁTKOVÁ. *Karlova Koruna – Chlumec nad Cidlinou*. Plzeň 2003, s. 7.

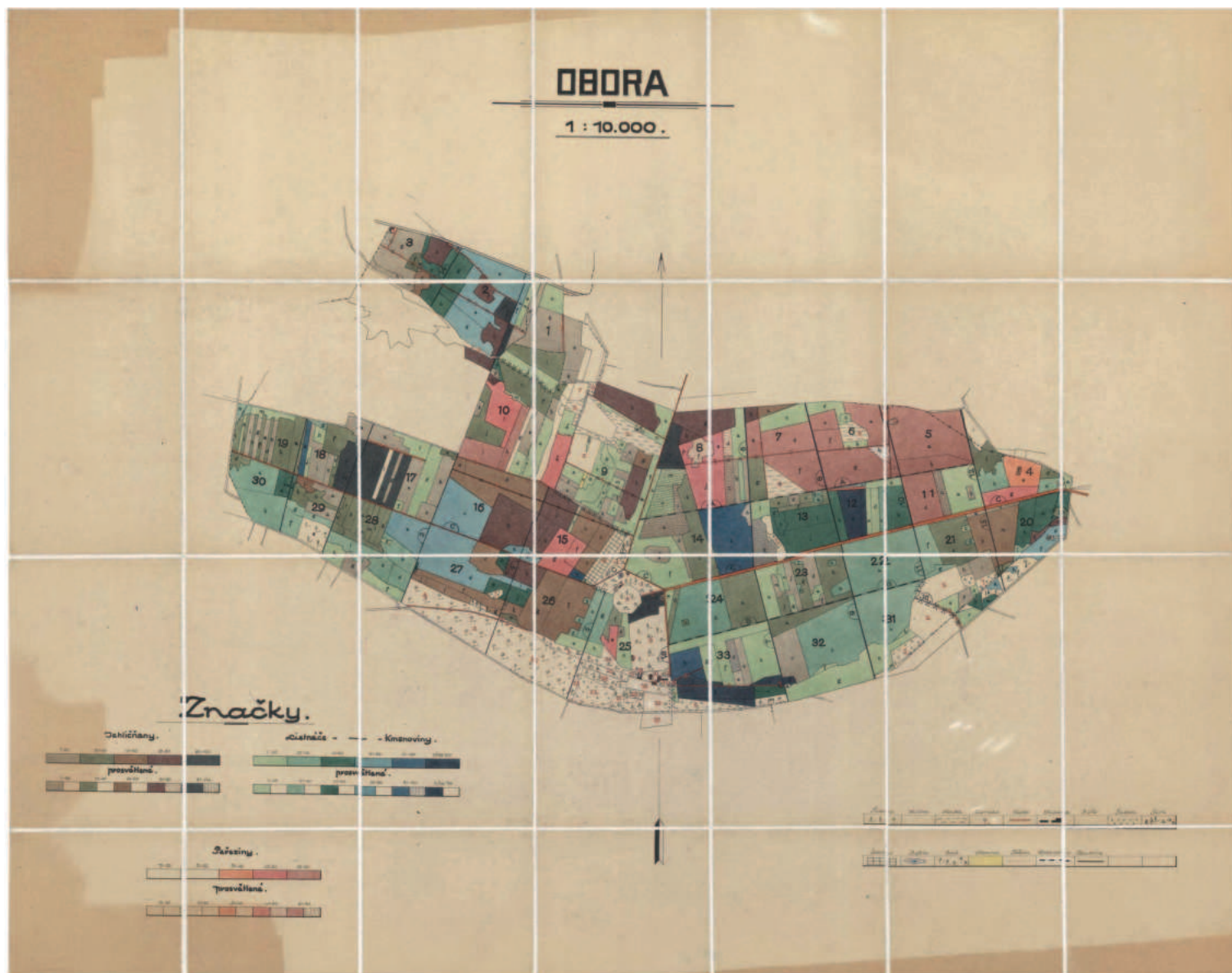
98 VALENTA, Aleš. *Dějiny rodu Kinských*. České Budějovice 2004, s. 84, 175, 220.

99 KOŠTÁL, Michal. *Nosatci /Curculionidae, Coleoptera/ Žehuňské obory a jejího okolí. Bohemia centralis*, sv. 9, 1980, s. 197; SOUČEK, Zdeněk. *40 let státní přírodní rezervace Žehuňská obora a Žehuňský rybník*. Nymburk 1988, s. 8; KUČA Karel. *Chlumecko a Novobydžovsko. Historie a architektonické památky Pocerliní. Kniha 1. Hradec Králové 1995, s. 239; TÝŽ. Chlumecko a Novobydžovsko. Historie a architektonické památky Pocerliní. Kniha 2. Hradec Králové 1995, s. 207.*

100 KOŠTÁL, Michal. *Nosatci /Curculionidae, Coleoptera/ Žehuňské obory a jejího okolí. Bohemia centralis*, sv. 9, 1980, s. 197.

Porostní mapa obory Kněžička z roku 1892 od Ant. Šimice. Archiv NZM, inv. č. 472/V/L372.

Porostní mapa obory Kněžička s vyznačením jednotlivých lečí. 1. U cihelny, 2. Vacínek, 3. Humeník, 4. U lovčické cihelny, 5. Starosvinská 1, 6. Pod Koženkou, 7. U čihadelských luk, 8. Ve tříslonce, 9. Na Kotvičáckých lukách, 10. Vypálený, 11. Starosvinská 2, 12. Koženky, 13. U rybníčků, 14. Dolní dubina, 15. Vohrádka, 16. U dlouhopolské branky, 17. Vančice, 18. U hřbitova, 19. Zadní ohrádka, 20. U bludské brány, 21. U Blud, 22. U čertovky, 23. Dančina, 24. U habrové aleje, 25. Kolorédský, 26. Hoření dubina, 27. U malé Ježkovky, 28. Na lomech, 29. U nového průseku, 30. U silnice, 31. Na Sadech 1, 32. Na Sadech 2, 33. U kape, 34. Bílá. Archiv NZM, inv. č. 479/V/L372.

Porostní mapa obory Kněžička na léta 1941–1950 s vyznačením jednotlivých lečí. 1. U cihelny, 2. Vacínek, 3. Humeník, 4. U lovčické cihelny, 5. Starosvinská 1, 6. Pod Koženkou, 7. U čihadelských luk, 8. Ve tříslovce, 9. Na Kotvičáckých lukách, 10. Vypálený, 11. Starosvinská 2, 12. Koženky, 13. U rybníčků, 14. Dolní dubina, 15. Vohrádka, 16. U dlouhopolské branky, 17. Vancice, 18. U hřbitova, 19. Zadní ohrádka, 20. U bludské brány, 21. U Blud, 22. U čertovky, 23. Dančina, 24. U habrové aleje, 25. Kolorédský, 26. Hoření dubina, 27. U malé Ježkovky, 28. Na lomech, 29. U nového průseku, 30. U silnice, 31. Na Sadech 1, 32. Na Sadech 2, 33. U kaple, 34. Bílá. Archiv NZM, inv. č. 476/V/L372.

METODOLOGIE A VÝSLEDKY PROJEKTU NAKI

Sběr informací a jejich verifikace a utřídění

• archivní a literární průzkum

První krok metodického postupu začal studiem literatury a archivních pramenů. Dále byla věnována pozornost historickým průzkumům lesa, které byly zahájeny v 50. letech pro potřebu hospodářské úpravy lesů. Měly za úkol sledovat vliv člověka a přírodních činitelů na les, vypátrat původní skladbu lesa, sledovat nepůvodní dřeviny, pozorovat vývoj v lesním hospodářství a další záležitosti související s lesnictvím. Průzkumy byly prováděny pro všechny české země, celkem mělo být vytvořeno 570 elaborátů. Historické průzkumy zpracovávali většinou odborníci s lesnickým vzděláním, kteří inklinovali k historii a díky bádání v archivech se z nich stali specialisté na lesnické dějiny. Dalším zdrojem se rovněž staly historické mapy příslušných panství, které často obsahovaly vyobrazení objektů zachycených na mapě. Nešlo však opomenout historickou plánovou dokumentaci prezentující vývoj a proměny zkoumaného objektu. Šlo o souhrn veškerých plánů, ať už stavebních (včetně nerealizovaných variant či návrhů) nebo plánů zachycujících jakékoliv pozdější přestavby nebo stavební úpravy loveckých objektů v oboře a bažantnici. Mimořádný význam pro objasnění proměňujícího se vzhledu zkoumaných objektů se stala historická ikonografie. Obecně šlo o materiály různorodé povahy – kresbu, grafiku, obrazy, historické fotografie apod. Teprve dohledáním a kritickým rozbořením všech forem existujících archivních a literárních pramenů lze optimálně uzavřít vlastní archivní průzkum.

• orální historie

V souvislosti s projektem se využívala i kvalitativní výzkumná metoda užívaná ve společenských vědách, především historii tzv. orální historie. Hlavním cílem této metody není získávání faktů, ale samostatný subjekt rozhovoru a jeho individuální sdělení, osobní prožitky atd.

• terénní šetření

Součástí informačního sběru bylo v některých případech i místní šetření.

Vyvoření databáze

Na začátku první etapy řešení projektu byl zpracován obsahový koncept databáze, která se později stala základem informačního systému při řešení projektu. Databáze měla postihovat všechny sledované parametry jednotlivých typů objektů. Informace tak byly doplňovány z archivních pramenů a literatury, orální historie pamětníků a podle informací současných majitelů (uživatelů) jednotlivých objektů. Jednotlivé parametry zachycoval formulář pro každý sledovaný objekt zvlášť a následně byla data hromadně vkládána do databáze. Smyslem formuláře byla především lokalizace takových objektů, které nejsou v historických pramenech zmapovány vůbec, nebo pouze okrajově, a mohly tak zůstat při mapovní opomenuty.

Obory a bažantnice – opomíjená hodnota kulturního dědictví									
OBJEKT ČÍSLO:			NÁZEV OBJEKTU:						
ZÁKLADNÍ ÚDAJE:									
DRUH OBJEKTU:	obora		bažantnice						
	bobrovna		kačerák			koroptvárna			
VELKOSTATEK:									
LHC:									
LOKALIZACE:									
OBEC:									
OKRES:									
KRAJ:									
GPS SOUŘADNICE:	N:				E:				
POPIS A STAV OBJEKTU:									
STAV:	funkční		zaniklá		přeměněná				
	obnovená								
DATUM VZNIKU:			DATUM ZÁNIKU:						
			DATUM PŘEMĚNY:						
VLASTNICTVÍ:	státní		soukromé		družstevní				
	církevní		obecní						
VLASTNÍK:									
ADRESA:									
KATASTR. ÚZEMÍ:									
PARCELNÍ ČÍSLA:									
STAVBY TRVALÉ:									
STAVBY DOČASNÉ:									
VODA:									
LESNICKÉ A MYSLIVECKÉ ÚDAJE:									
PŘÍRODNÍ LESNÍ OBLAST:									
LESNÍ VEGETAČNÍ STUPEŇ:									
DRUHOVÁ SKLADBA DŘEVIN:									
PRŮMĚRNÝ VĚK:			REVITALIZACE:						
DRUH OCHRANY:									
DRUHY CHOVANÉ ZVĚŘE A JEJÍ POČETNÍ STAVY:	jelen evropský (), jelen sika japonský (), jelen sika dybovského (), daněk evropský (), muflon (), prase divoké (), jelenec viržinský (), bažant ob. (), bažant král. (), kachna divoká (), koroptev polní (), bobr ev. ()								
DALŠÍ NEUVEDENÉ DRUHY ZVĚŘE:									
ZPŮSOBY LOVU:									
LOVECKÉ VÝKAZY:									
HODNOCENÉ TROFEJE:									
PŘÍSTUP VEŘEJNOSTI:	ano		ne						
POZNÁMKY:									
ŠETŘENÍ PROVEDL/A:					DNE:				

Bohužel se v průběhu řešení ukázalo, že některé informace o zaniklých oborách a bažantnicích nebylo možné získat pro všechny sledované objekty. Například velmi sporadicky, až na některé výjimky, archivní prameny uvádějí množství a konkrétní druhy chované zvěře. Dále plocha jednotlivých objektů je uváděna v rozdílných jednotkách, případně není jednoznačně uvedena, zároveň hranice nebylo možné z historických popisů hodnověrně určit.

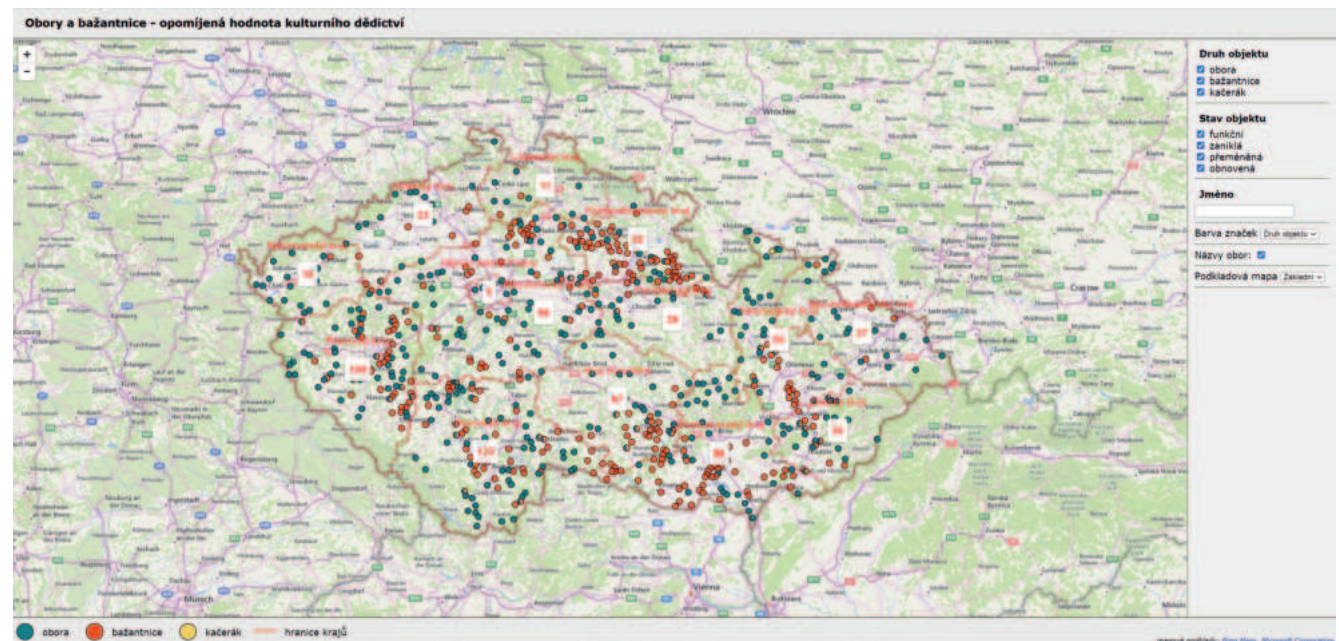
Dále pak některé historické údaje, např. doba vzniku objektu nebo jeho původní rozloha, jsou uváděny v historických pramenech nekonkrétně, v různých pramenech jsou uváděny rozdílné údaje nebo informace o objektech jsou dovozo-
vány z nepřímých zdrojů.

Vyhotovení informačního systému jako veřejně zprostředkovaná webová aplikace

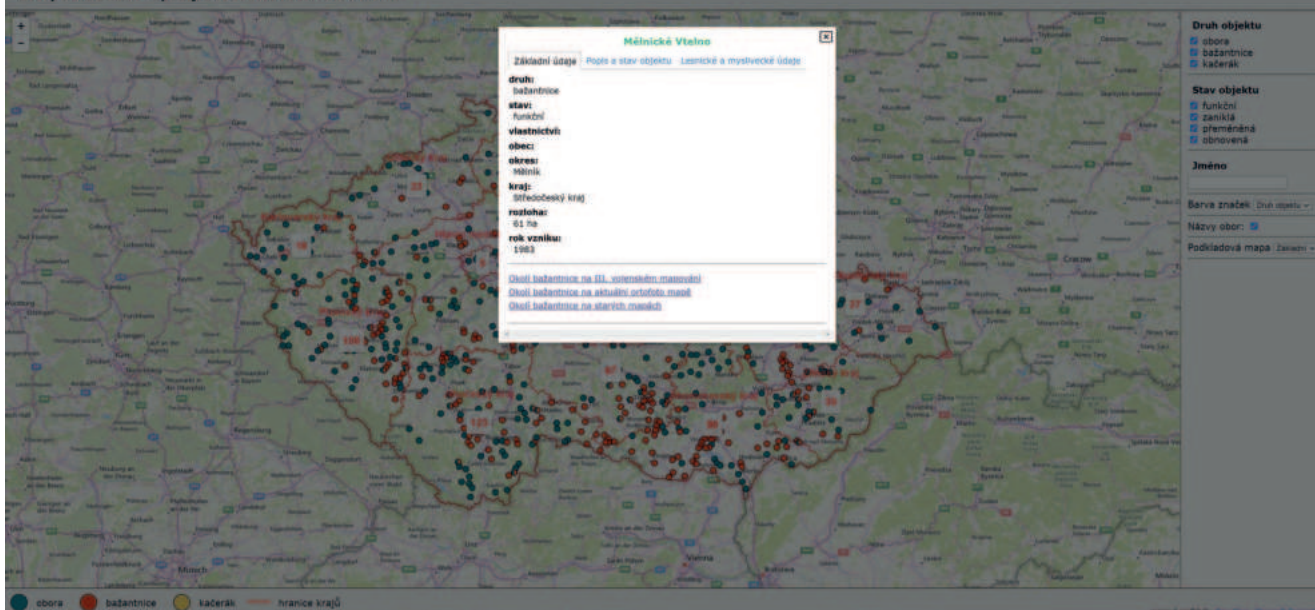
Aplikace [obory.online](#) je webovou multimediální aplikací pro vizualizaci údajů o oborách a bažantnicích v ČR nashromážděných v rámci řešení projektu. Aplikace ukazuje polohu, typ a stav objektů na pozadí aktuální mapy České republiky (na výběr je topografická a letecká mapa).

Objekty je možné filtrovat podle typu (obora, bažantnice, bobrovna, kačerák, koroptvárna), stavu (funkční, zaniklá, přeměněná, obnovená) a jména obory. Objekty jsou na mapě vyznačeny barevnými značkami, kde barva signalizuje vybraný atribut (druh nebo stav).

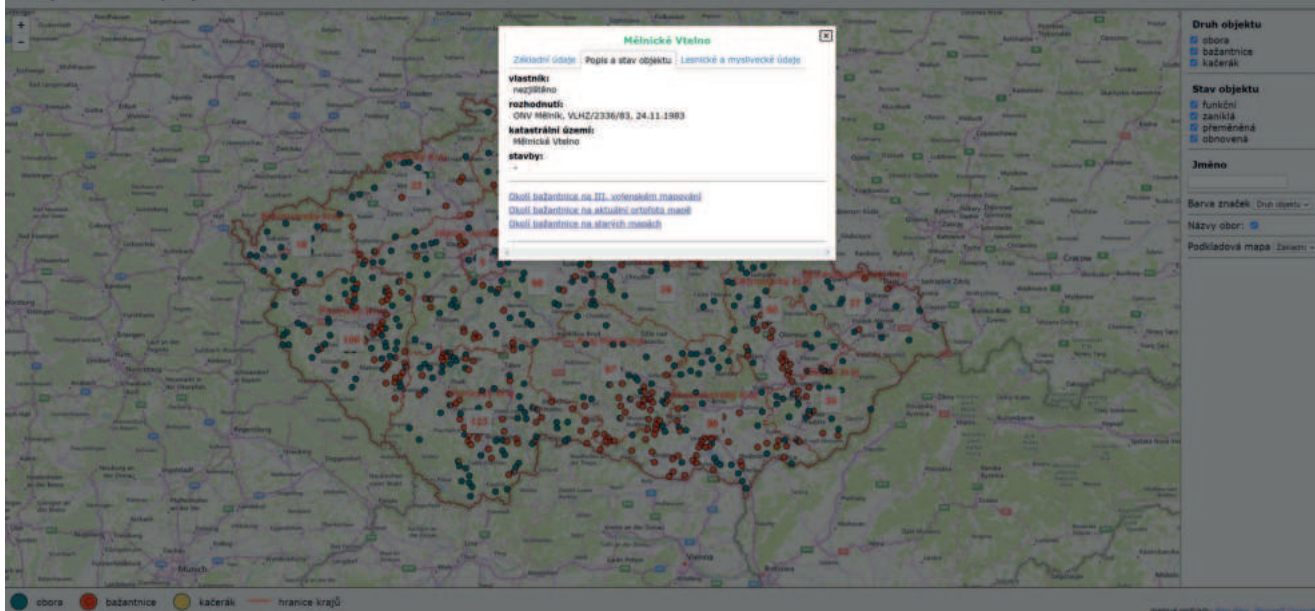
Kliknutím na značku obory může uživatel otevřít kartu s podrobnými údaji o objektu (datum vzniku, druh vlastnictví, a další údaje vedené v databázi).

Obory a bažantnice - opomíjená hodnota kulturního dědictví

Obory a bažantnice - opomíjená hodnota kulturního dědictví

Kromě samotných obor je mapa doplněna hranicemi okresů a krajů České republiky opatřenými štítky s počtem obor v daném okresu (kraji).

Serverová část aplikace byla vytvořena ve frameworku Django, klientská část byla naprogramována s pomocí knihoven React a Leaflet. Zdrojem podkladových map jsou Bing Mapy od Microsoftu.

Vytvoření specializovaných map s odborným obsahem

Dalším cílem projektu bylo vytvořit ze zjištěných informací základního výzkumu výsledky aplikovaného výzkumu ve formě N_{map} „Specializovaná mapa s odborným obsahem,“ přičemž termínem odborný obsah se míní syntéza kartograficky nebo prostřednictvím geografického informačního systému (GIS) vyjádřených bodových, plošných, prostorových a případně i časových informací a jejich souvislostí, získaných na podkladě výzkumu určitého území.

• **vytvoření projektu v Q-GISu** pro výběr, zobrazení a analýzy sledovaných obor a bažantnic formou grafického výstupu GIS projekt má přímou vazbu na N_{map} především pro identifikaci objektů, četnosti jejich výskytu a zpracování analýz podle rozdílných kritérií. Pro větší přehlednost a názornost výstupů byly zvoleny dva různé grafické výstupy:
– Přehledová mapa – měřítko 1 : 750 000 se základními geografickými prvky, která zobrazuje území celé ČR
– Kartogram – na kterém jsou prezentovány výsledky analýz a porovnání kumulativně po okresech (případně krajích). Jako podkladová mapa je použita vrstva Územní jednotky (UX)/ČÚZK.

• N_{map} Historické areály obor a bažantnic v České republice

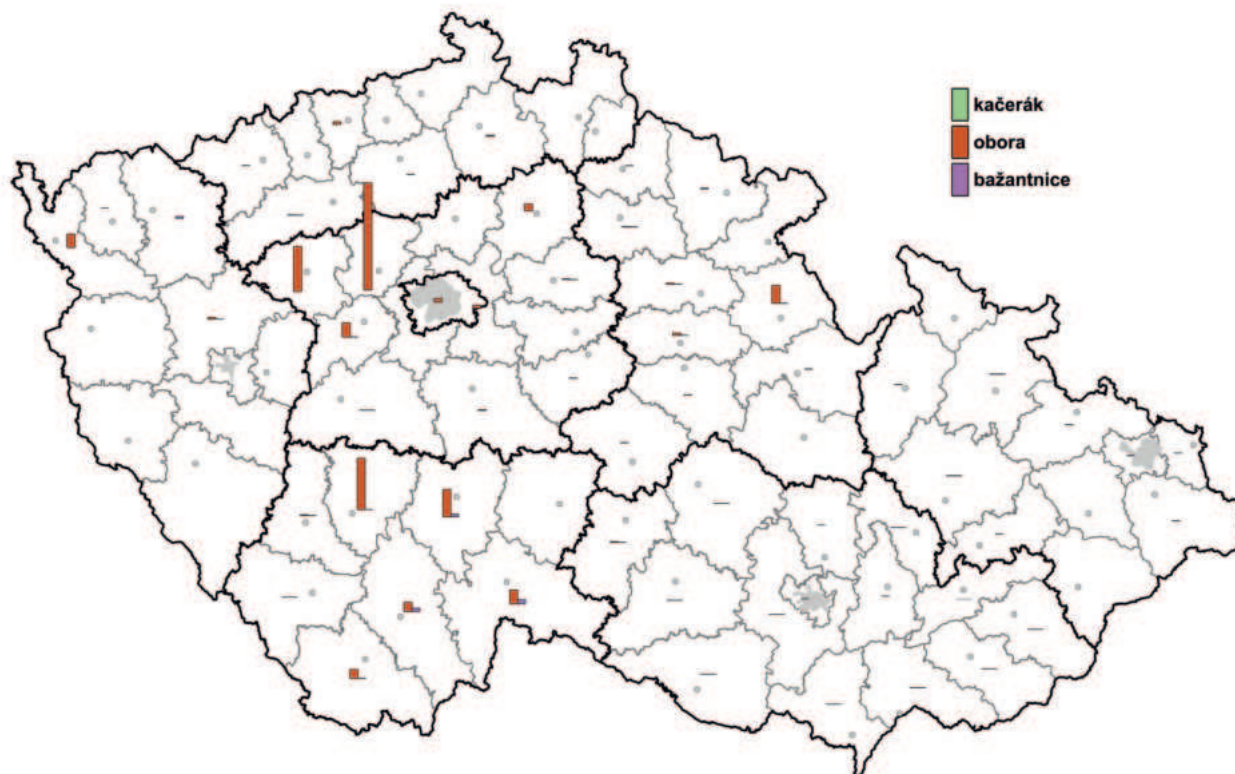
Na základě základního výzkumu bylo identifikováno přes 700 mysliveckých zařízení ať funkčních, zaniklých nebo přeměněných na parky či zahrady (příloha č. 1).

Z tohoto počtu je 249 původních mysliveckých objektů, které buď zanikly úplně (např. bažantnice Ervěnice na Mostecku), nebo přestaly sloužit svému původnímu účelu, nebo byly přeměněny na jiný typ objektu.

Nejvyšší počet zaniklých loveckých objektů se nachází v Jihočeském kraji (47), Jihomoravském kraji (46) a Středočeském kraji (28). Naopak nejméně zaniklých loveckých objektů nalezneme v Plzeňském kraji (2), Karlovarském kraji (4) a v Praze (4). Nízký počet je také evidován v Libereckém kraji (5). Nejvyšší počet zaniklých bažantnic se nachází v Jihomoravském kraji (22), na Vysočině (16) a v Jihočeském kraji (15). Nejvíce zaniklých obor je koncentrováno v Jihočeském kraji (32), Jihomoravském kraji (24) a Středočeském kraji (22). Počet loveckých objektů v krajích však nemusí být dostatečně vypovídající vzhledem k jejich denzitě. Pokud přepočítáme počet loveckých objektů na jejich četnost dle výměry jednotlivých krajů, tak získáváme výsledky odlišné. Nejvyšší četnost zaniklých loveckých objektů je v rámci Hlavního města Praha kraje (jeden zaniklý lovecký objekt připadá na 124,04 km²), následuje Jihomoravský kraj (1 zaniklý lovecký objekt na 156,21 km²) a Zlínský kraj (jeden lovecký objekt na 172,24 km²). Na opačném konci četnosti zaniklých loveckých objektů vztahených k ploše krajů je Plzeňský kraj (jeden zaniklý lovecký objekt na 3824,31 km²), Karlovarský kraj (jeden zaniklý lovecký objekt na 827,53 km²) a Liberecký kraj (jeden zaniklý lovecký objekt na 632,72 km²).

Následující specializovaná mapa s odborným obsahem prezentuje kumulativní součet ploch zaniklých loveckých objektů na území České republiky po okresech. Z celkového počtu 249 objektů se podařilo získat informace o ploše pouze u 65 objektů (26,11 %). Vzhledem k nízkému počtu zjištěných výměr zaniklých mysliveckých objektů je možné údaje považovat pouze za informativní.

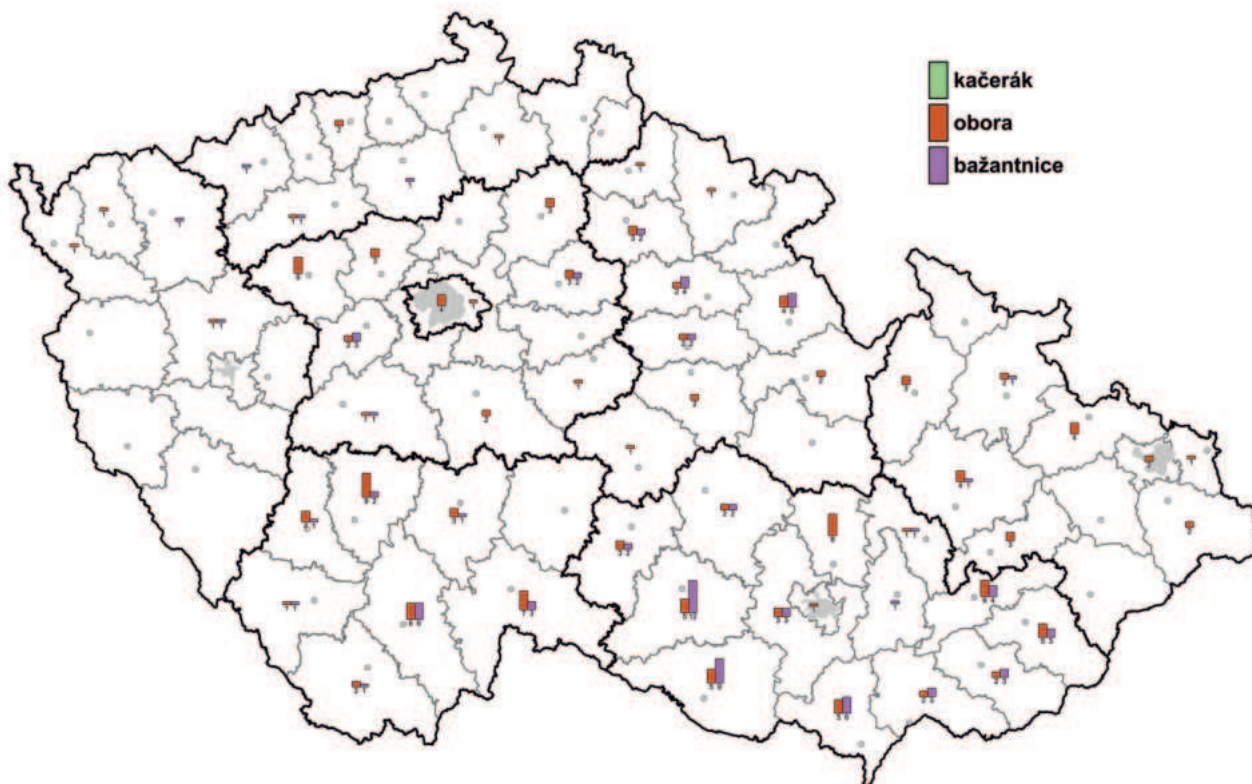
Plocha zaniklých obor a bažantnic po okresech

Z celkového počtu 249 objektů se podařilo získat věrohodné informace o době vzniku u 64 objektů (25,7 %), a informaci o zániku pouze u 27 objektů (10,8 %). Nejstarší je Královská obora V Bubenči (Stromovka) pravděpodobně založená králem Přemyslem Otakarem II. v roce 1278 v místě jilmové doubravy. Druhou nejstarší zdokumentovanou oborou je Ledenická obora v Jihočeském kraji doložená již od roku 1360 a Obora Rosice v Jihomoravském kraji doložená od roku 1373.

Nejstaršími doloženými záznamy o zrušení jsou obě známé pražské obory Královská obora V Bubenči (Stromovka) a Libocká obora (Hvězda) zrušené počátkem 18. století. Mimo hlavní město Prahu to jsou obora Jickovice v Jihočeském kraji zrušená v roce 1719 a obora Petrohrad na Ústecku zrušená v roce 1722.

Počet zaniklých obor a bažantnic po okresech

• N_{map} Současné areály obor a bažantnic v České republice

Na základě základního výzkumu bylo identifikováno přes 700 mysliveckých zařízení ať funkčních, zaniklých nebo přeměněných na parky či zahrady.

Z tohoto počtu je 462 mysliveckých objektů funkčních. Z celkového počtu 462 objektů je 239 evidováno jako bažantnice (51,73 %), 222 jako obora (48,05 %) a 1 lovecký objekt jako kačerák (0,22 %).

Nejvyšší počet funkčních obor a bažantnic se nachází v Jihočeském kraji (76), Středočeském kraji (71) a Královéhradeckém kraji (61), naopak nejméně objektů nalezneme v Libereckém kraji (11), Zlínském kraji (13) a Moravskoslezském kraji (15). Nízký počet je také evidován v Karlovarském a Ústeckém kraji (shodně 16). Nejvyšší počet obor se nachází v Jihočeském kraji (37) a Středočeském kraji (36), v Jihomoravském a Olomouckém kraji (oba kraje 19). Nejvíce funkčních bažantnic je koncentrováno v Královéhradeckém kraji (53), Jihočeském kraji (39) a Středočeském kraji (35). Počet loveckých objektů v krajích však nemusí být dostatečně vypovídající vzhledem k jejich denzitě. Pokud přepočítáme počet objektů na jejich četnost dle výměry jednotlivých krajů, tak získáváme výsledky odlišné. Nejvyšší četnost funkčních loveckých objektů je v rámci Královéhradeckého kraje (jeden lovecký objekt připadá na 78,01 km²), následuje Jihočeský kraj (jeden lovecký objekt na 132,33 km²) a Olomoucký kraj (jeden lovecký objekt na

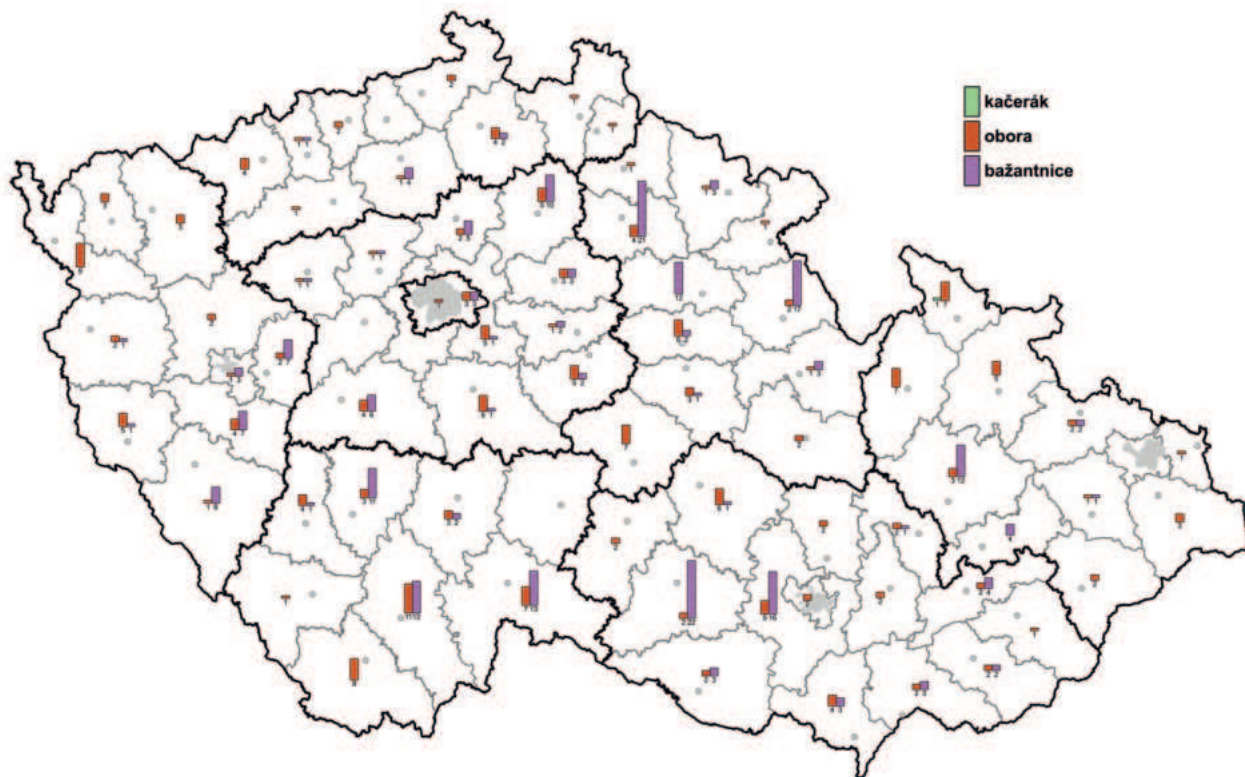

142,34 km²). Na opačném konci četnosti funkčních loveckých objektů vztahených k ploše krajů je Moravskoslezský kraj (jeden lovecký objekt na 361,79 km²), Ústecký kraj (jeden lovecký objekt na 333,41 km²) a Zlínský kraj (jeden lovecký objekt na 304,89 km²). Samostatně stojí oblast Hlavního města Prahy, kde se nachází pouze jeden funkční lovecký objekt (vztaheno k ploše – 496,10 km²).

V rámci jednotlivých okresů je nejvyšší počet funkčních loveckých objektů evidován v okresech Jičín (25) a Třebíč (24), dále následuje okres České Budějovice (23). Zcela bez zastoupení funkčního loveckého objektu jsou okresy Ústí nad Labem, Beroun, Pelhřimov, Karviná a Ostrava-město. Jeden objekt je evidován ve více okresech (Děčín, Hlavní město Praha, Louny, Náchod, Prachatice, Semily a Zlín). Nejvyšší četnost funkčních loveckých objektů vztaheno k ploše je v okresech Jičín (jeden objekt na 35,47 km²), Rychnově nad Kněžnou (jeden objekt na 51,69 km²) a Třebíči (1 objekt na 60,94 km²).

Následující mapa prezentuje kumulativní součet ploch funkčních loveckých objektů na území České republiky po okresech. Z celkového počtu 462 objektů se podařilo získat informace o ploše u 438 objektů (94,8 %).

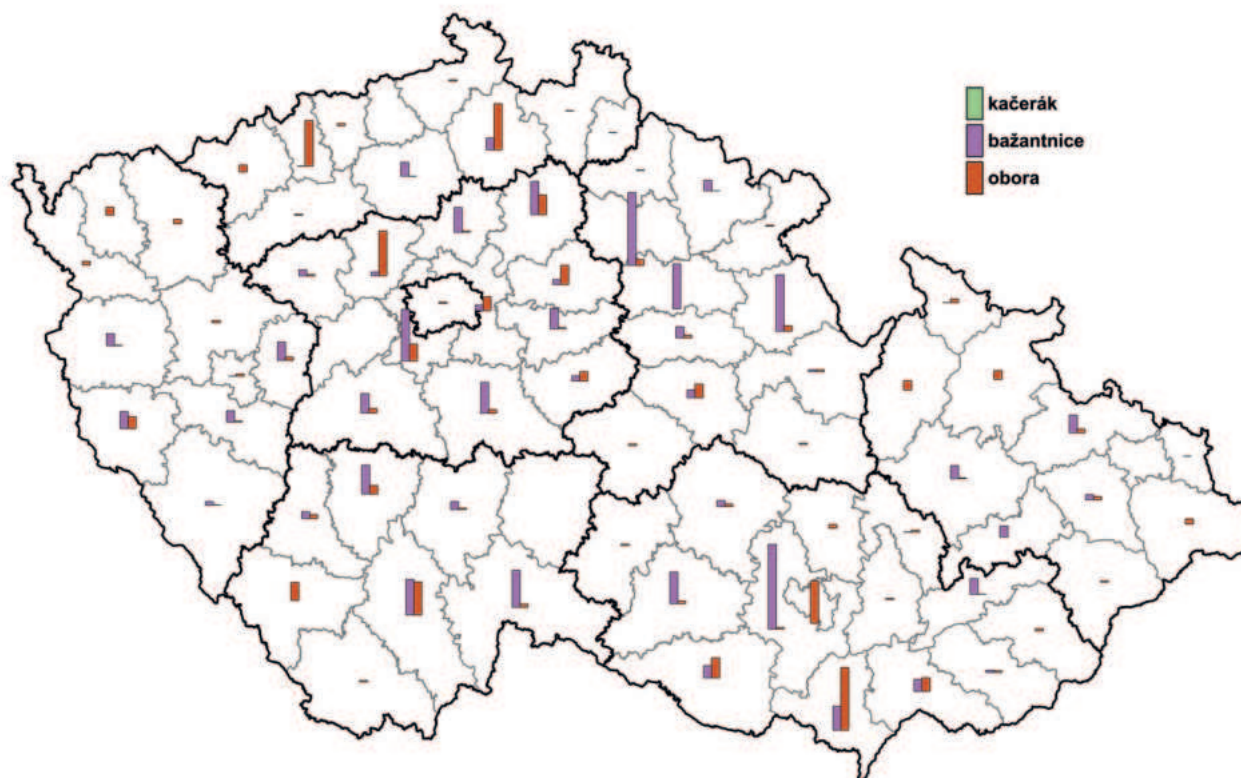
Počet funkčních obor a bažantnic po okresech

Mapa zobrazuje počet funkčních loveckých objektů na území České republiky. Z celkové plochy 137 051 ha je 87 177 ha evidováno jako bažantnice (63,61 %) a 49 874 ha jako obora (36,39 %).

Nejvyšší plochu zaujímají funkční lovecké objekty v Jihomoravském kraji (28 199 ha), dále pak v krajích Středočeském (27 634 ha) a Jihočeském (25 463 ha). Naopak nejnižší plochu funkčních loveckých objektů evidujeme v Karlovarském kraji (1 434 ha), Zlínském kraji (1 800 ha) a Pardubickém kraji (3 535 ha). Nejvyšší plochu zaujímají obory v Jihomoravském kraji (11 542 ha), dále pak ve Středočeském kraji (10 229 ha) a Jihočeském kraji (9 200 ha). Nejnižší plochu obor pak nacházíme ve Zlínském kraji (490 ha), v kraji Vysočina 7 (994 ha) a v Královéhradeckém kraji (1 014 ha). Nejvyšší plochu bažantnic evidujeme ve Středočeském kraji (17 405 ha), Jihomoravském kraji (16 657 ha) a Jihočeském kraji (16 263 ha). Nejnižší plochu bažantnic pak nacházíme v Karlovarském kraji (0 ha), Libereckém kraji (1 137 ha) a Ústeckém kraji (1 291 ha). Celková plocha loveckých objektů v krajích však nemusí být dostatečně vypovídající vzhledem k ploše jednotlivých krajů. Pokud přepočítáme plochu loveckých objektů na plochu jednotlivých krajů, tak získáváme výsledky odlišné. Nejvyšší plošnou pokryvnost funkčních loveckých objektů nacházíme v Jihomoravském kraji, kde obory a bažantnice pokrývají 3,92 % plochy kraje. Dále následuje Královéhradecký kraj (3,48 %) a Jihočeský kraj (2,53 %). Na opačném pólu se nachází Karlovarský kraj (0,43 %), Zlínský kraj (0,45 %) a Ústecký kraj (0,77 %). Samostatně stojí oblast Hlavního města Prahy, kde jediný lovecký objekt zaujímá 62 ha (0,11 %).

Plocha funkčních obor a bažantnic po okresech

Největší oborou v Jihomoravském kraji je obora Soutok, rozprostírající na území tzv. Dyjského trojúhelníku (severně od soutoku Moravy a Dyje). Vyznačuje se především velkým množstvím vodních kanálů, slepých ramen řek i vodních toků a tůňemi. Lužní lesy jsou zde doplněny soliterně rostoucími stromy. Celková rozloha obory dosahuje 4453 ha, přičemž 3395 ha zaujímají lesy, 532 ha zemědělské plochy (zejména louky) a zbývajících 305 ha vodní a 221 ha ostatní plochy.

V rámci jednotlivých okresů je nejvyšší plocha funkčních loveckých objektů evidována v okrese České Budějovice (11 882 ha), dále následují okresy Brno-venkov (10 933 ha) a Břeclav (8 828 ha). Zcela bez plošného zastoupení funkčního loveckého objektu jsou okresy Ústí nad Labem, Beroun, Pelhřimov, Karviná a Ostrava-město. Nejvyšší plošná pokryvnost funkčních loveckých objektů vztážená k ploše okresu je v okrese Břeclav (8,50 %). Dalším významným okresem ve stejném parametru je okres Jičín (7,89 %), následuje okres Brno-venkov (7,30 %). Nejnižší plošná pokryvnost funkčních loveckých objektů vztážená k ploše okresu je v okrese Jablonec nad Nisou (0,01 %) a dále v okresech Liberec (0,03 %) a Semily (0,04 %).

Stáří (rok vzniku) funkčních obor a bažantnic

Z celkového počtu 462 objektů se podařilo získat informace o době vzniku u 439 objektů (94,8 %), nejstarší funkční obora Podrážnice na Domažlicku doložená v roce 1551, nejmladší je bažantnice Horní Kruty schválená Městským

Úřadem v Kolíně 2. března 2016 (spisová značka rozhodnutí MUKOLIN/OZPZ 22548/16-bend). Výrazný nárůst mysliveckých objektů je zaznamenán po roce 1990, kdy došlo k uvolnění pravidel a obory a bažantnice mohla zakládat jednotlivá myslivecká sdružení i soukromí vlastníci. Z pohledu projektu však již z velké části nejde o typické obory určené k lovu ale v převážně o „farmy na odchov zvěře“.

Obdobně je možné generovat ze zdrojových dat další analýzy a výstupy např. přehled veřejně přístupných objektů, druhy vlastnictví jednotlivých objektů, lze zjišťovat katastrální území, na kterých se objekty nacházejí nebo odkazy na dokumenty (rozhodnutí) o zřízení objektu.

č. 203 - Obora Pláje

č. 45 - Obora Boubín

č. 449 - Obora Soutok

Obory a bažantnice současné areály (funkční)

č. 562 - Bažantnice Pletčice

č. 47 - Obora Sedlice

Zpracovatel: Výzkumný ústav geodetický, topografický a kartografický, v. v. i.
 Řešitel: Ing. Robin Ambrož, Ph.D.
 Autor: Ing. Robin AMBROŽ, Ph.D., Ing. Jiří DROZDA, ThDr. Mgr. Šárka Steinová Th.D.
 Terénní a archivní průzkum: Ing. Robin Ambrož, Ph.D., Ing. Jiří DROZDA, Ing. Petr Fencel, prof. Ing. Ivan Roček, CSc., ThDr. Mgr. Šárka Steinová Th.D., Mgr. David Yůma, Ph.D., Helena Žitná

Výsledek vznikl na základě podpory při řešení projektu DG16P02R037: „Obory a bažantnice - opomíjená hodnota kulturního dědictví“, který naplňuje specifické cíle 2.1 a 2.3 Programu aplikovaného výzkumu a vývoje národní a kulturní identity, financovaného Ministerstvem kultury ČR.

• N_{map} Specializovaná mapa porostu obor a bažantnic

Celý model vychází ze základní stavební jednotky geografického informačního systému geografické vrstvy, která obsahuje vždy prvky stejného typu. Pro potřeby této práce jsou využity dva typy vrstev: bodová (point) a plošná (polygon). Všechny použité tabulky používají zeměpisné souřadnice (šířka a délka) v systému WGS-84. Informace, které byly

získány v jiném souřadném systému, byly před uložením do databáze transformovány do tohoto systému pomocí utilit a nástrojů dostupných na webových stránkách ČÚZK.

Podkladovou vrstvu tvoří přehledná mapa České republiky, která byla vytvořena na základě vybraných prvků databáze Open Street Map. Tato data byla kartograficky upravena (generalizována) a symbolizována s ohledem na budoucí použití podkladové mapy pro tvorbu specializovaných map, jako výsledků řešení projektu. V mapě byla výrazně potlačena vrstva komunikací a sídel. Ponechány byly pouze pro přehlednost dálnice a komunikace 1. třídy a zobrazena jsou pouze krajská a okresní města. Na druhé straně vrstva lesů byla, s ohledem na účel mapy, ponechána v rozlišovací úrovni 1 : 50000. Dále jsou v podkladové mapě zobrazeny hranice krajů, komunikace a sídla.

Specializovanou nadstavbu tvoří objekty obor tak, jak byly v rámci projektu identifikovány a doplněny sémantickými (popisnými) údaji. Vektorovými vrstvami specializovaného obsahu výsledné mapy jsou:

- bodová vrstva – vztažné body, které představují vybrané objekty (předmět analýzy) obor a bažantnic České republiky. Vztažné body reprezentují centroidy jednotlivých areálů zkoumaných objektů

- polygonová vrstva – v této vrstvě jsou uloženy hranice zkoumaných objektů

Legenda nadstavbového obsahu byla zvolena s ohledem na četnost, rozmístění a kategorizaci jednotlivých objektů.

- velikost objektu – koláčové grafy jsou zobrazeny proporcionálně vzhledem k celkové ploše objektů (funkčních obor a bažantnic). Rozměrová škála byla volena na základě četnostního rozložení jednotlivých prvků tak, aby poskytla ucelený přehled o objektech (podle kartografických pravidel škála nemůže být lineární)

- půdní kryt – jednotlivé zastoupení druhů půdního krytu je zobrazeno koláčovým grafem pro každou funkční oboru a bažantnici. U 11 objektů se řešitelům nepodařilo získat relevantní data a tyto objekty jsou zobrazeny pouze průhledným kruhem odpovídající ploše objektu podle stanovené škály a hranicí objektu v měřítku mapy.

- kategorizace lesního porostu – je provedena na základě data ZABAGED

- podle skladby lesních porostů

- podle výšky lesních porostů

- plošné zobrazení hranic objektu – v případech, kdy je možné přímé zobrazení hranic objektu (jeho plocha je větší než plocha reprezentující značky) jsou v mapě tyto hranice zobrazeny areálovou značkou v měřítku mapy / kartogramu poloprůhlednou zelenou barvou.

Celkem bylo analyzováno 462 funkčních mysliveckých objektů. Z celkového počtu 462 objektů je 239 evidováno jako bažantnice (51,73 %), 222 jako obora (48,05 %) a 1 lovecký objekt jako kačerák (0,22%).

• druhy pozemků funkčních obor

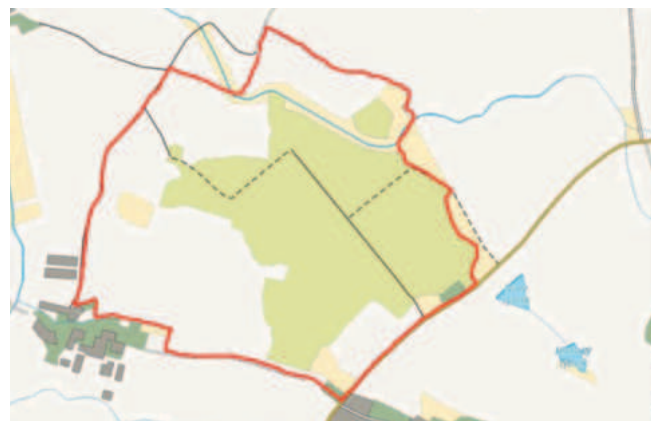
Mapa prezentuje pomocí koláčových grafů poměr zastoupení jednotlivých druhů pozemků u funkčních obor (u kterých se autorům podařilo získat průběh hranic objektů). Jako základní datový zdroj pro analýzu byla použita datová sada DATA50, která je poskytována pomocí prohlížečské služby WMS-Data50 a je poskytována jako veřejná prohlížečská služba nad daty topografické databáze České republiky Data50 <https://ags.cuzk.cz/arcgis/services/DATA50/MapServer/WmsServer>. Tato data byla porovnáována s aktuálními leteckými snímky a v případě dvou vybraných krajů (Jihomoravského a Zlínského) i ověřována místním šetřením. Z datové sady byly požitý plošné prvky z vrstev Sídelní, kulturní a hospodářské objekty, komunikace, vodstvo a vegetace a povrch.

Z datové sady byla vybrána data podle zjištěné hranice objektu (obory nebo bažantnice) a tato data byla analyzována.

Získaná data byla uložena do zdrojové databáze a jsou dostupná přes aplikaci obory.online široké odborné veřejnosti. Zároveň je možné tato data použít pro tvorbu kartogramů.

Hranice bažantnice Ouliště (okr. Hradec Králové) na leteckém snímku. ČÚZK 2017.

DATA50 s hranicí bažantnice Ouliště (okr. Hradec Králové).

Analyzované areálové prvky zobrazené na leteckém snímku – bažantnice Ouliště (okr. Hradec Králové). ČÚZK 2017.

Druhy ploch funkčních obor a bažantnic po okresech

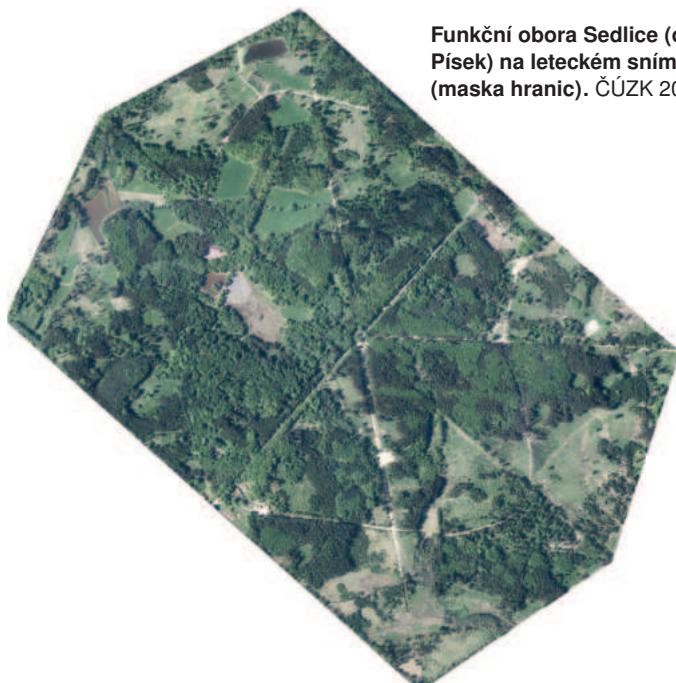

Druhy ploch funkčních obor a bažantnic po okresech

Na uvedeném kartogramu je dobře patrná převaha lesních porostů (cca 60 % celkové plochy) a lučních porostů (cca 25 % celkové plochy). Největší podíl obor a bažantnic na celkové ploše kraje je v Jihomoravském kraji – 28393 ha, což představuje 4 procenta celkové výměry kraje a následuje Středočeský kraj s 23934 ha, což představuje 2,19 % celkové výměry kraje. Na druhé straně, kromě Hlavního města Prahy s 496 ha (0,12 %), jsou kraje Karlovarský (1526 ha – 0,46 %) a Zlínský (1912 ha – 0,46 %) a, shodně 0,5 % z celkové výměry kraje. V celorepublikovém pohledu funkční obory a bažantnice zaujímají celkem 147 801 ha, což představuje 1,8 % celkové výměry České republiky.

• skladba lesních porostů funkčních obor a bažantnic

U dvou vybraných krajů byla provedena i analýza výšky a skladby lesních porostů. Mapa prezentuje pomocí koláčových grafů poměr zastoupení druhů lesních porostů a pomocí sloupcových grafů výšky porostů v jednotlivých oborách a bažantnicích. Z předchozí analýzy druhů pozemků byly použity areálové prvky lesů pro extrakci dat z databáze

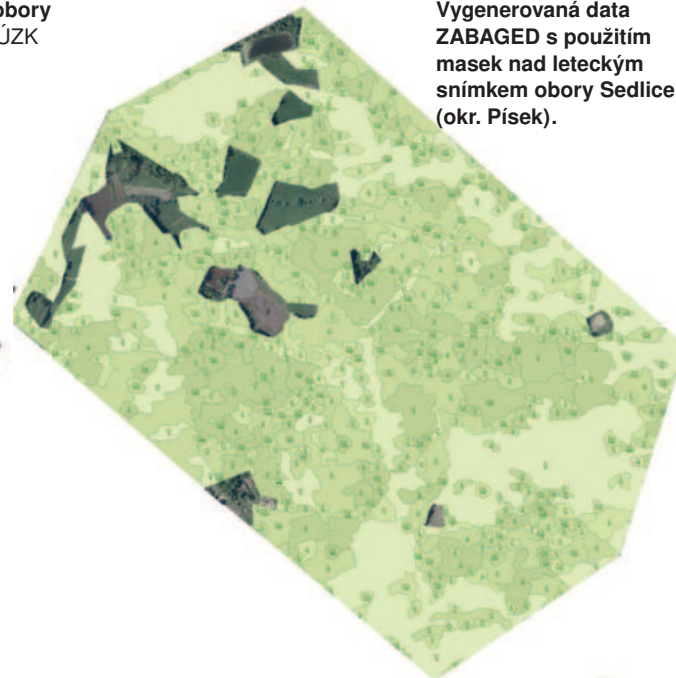
Funkční obora Sedlice (okr. Písek) na leteckém snímku (maska hranic). ČÚZK 2017.

Funkční obora Sedlice (okr. Písek) (maska hranic).

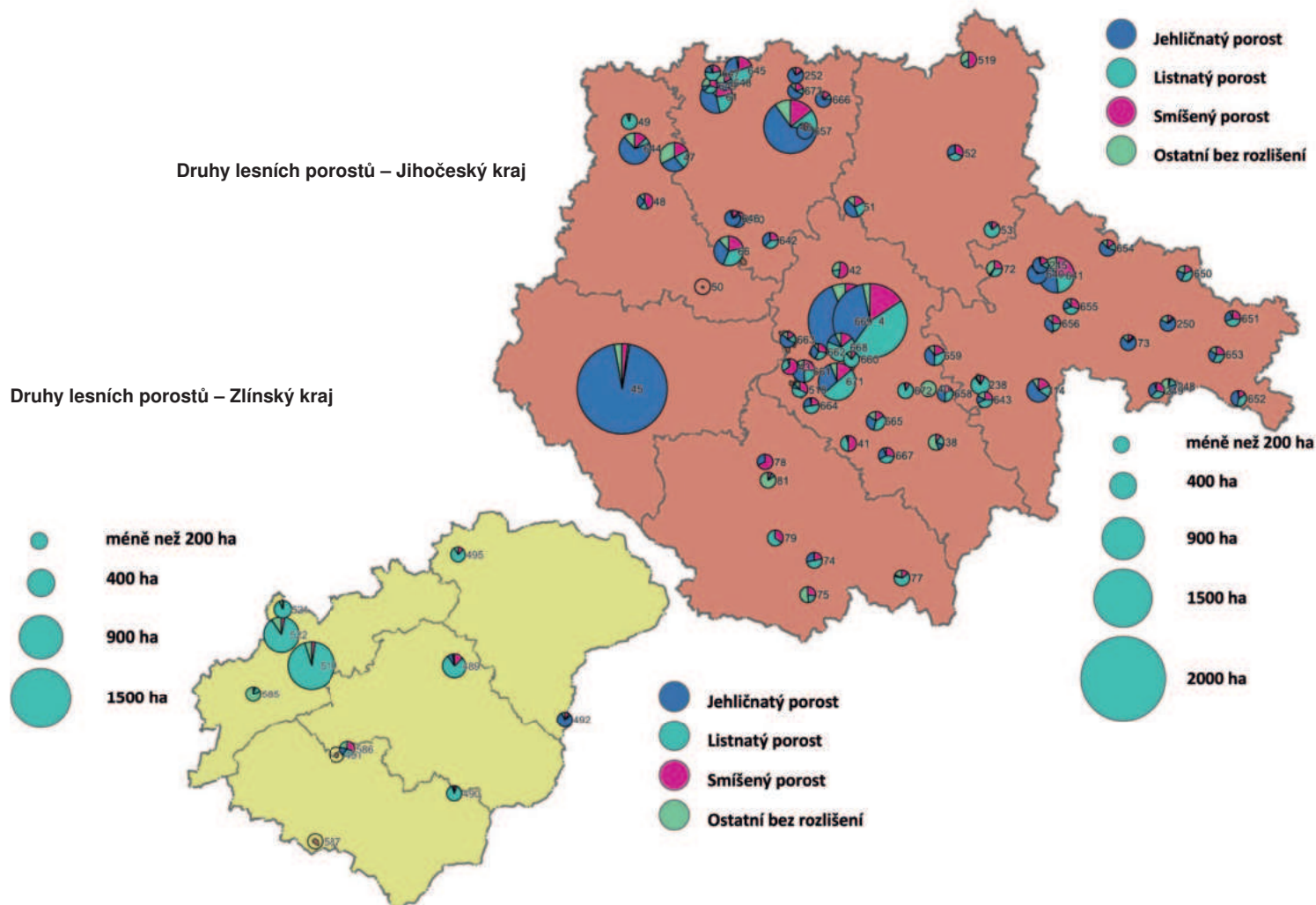
Pasportizace funkční obory Sedlice (okr. Písek). ČÚZK 2017.

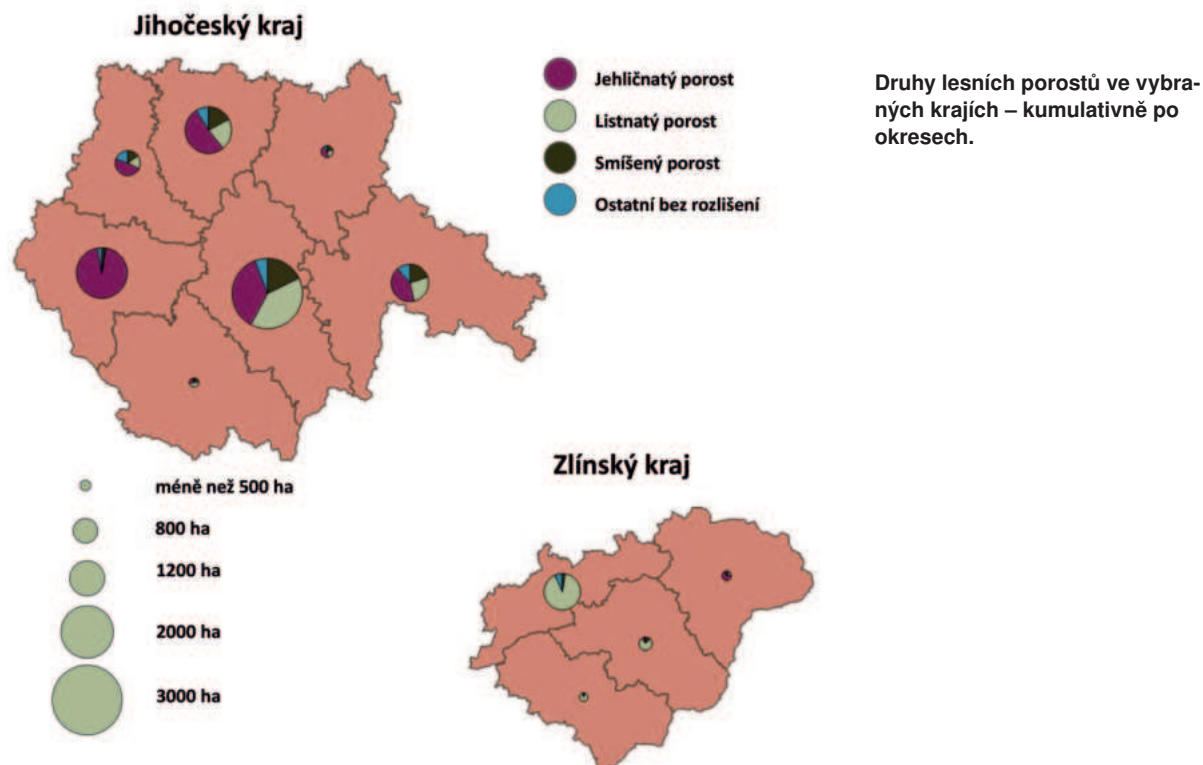

Vygenerovaná data ZABAGED s použitím masek nad leteckým snímek obory Sedlice (okr. Písek).

ZABAGED, která je poskytována pomocí prohlížečské služby ZABAGED® (ArcGIS Server) a je poskytována jako veřejná prohlížečská služba topografických dat databáze České republiky ZABAGED (<https://ags.cuzk.cz/arcgis/services/ZABAGED/MapServer/WmsServer>). Z datové sady byly požitý plošné prvky z vrstev Lesní půda se stromy kategorizovaná podle druhu porostu a Lesní půda se stromy kategorizovaná podle výšky.

V GIS systému byla nejprve vygenerována areálová vrstva hranic obor a bažantnic pro Jihočeský a Zlínský kraj. Ta byla spojena s maskou lesních porostů zpracovanou v předchozí etapě. Tyto masky byly poté použity pro extrakci dat z databáze ZABAGED®. Jednotlivé prvky byly sumarizovány za celou oboru/bažantnici a uloženy do zdrojové databáze, kde jsou tato data dostupná přes aplikaci obory.online široké odborné veřejnosti. Zároveň byla tato data použita pro tvorbu kartogramů. GIS projekt, ve kterém byla data vytvořena, je součástí dokumentace specializované mapy.

• druhy lesních porostů obor a bažantnic ve vybraných krajích

Kartogram prezentuje formou koláčových grafů složení lesních ploch funkčních obor a bažantnic u Jihočeského a Zlínského kraje. Z celkového počtu 89 objektů, 37 obor a 39 bažantnic v Jihočeském a 7 obor a 6 bažantnic ve Zlínském kraji, se řešitelům nepodařilo získat a ověřit hodnověrná data pouze u třech objektů (obora Budyně, okres Strakonice, obora Obora a bažantnice Topolka obě okres Uherské Hradiště), což představuje pouhých 3,3 % sledovaných objektů a pouhých 0,57% sledované plochy. Tyto objekty jsou na kartogramech znázorněny průhledným kroužkem.

Na uvedených kartogramech je zřejmé rozdílné zastoupení druhů lesních porostů. Zatím co ve Zlínském kraji to jsou lesy listnaté, v Jihočeském kraji převládají lesy jehličnaté. Především zastoupení jehličnatých porostů v oboře Boubín, kde podíl jehličnanů dosahuje 95 % ze všech lesních porostů.

• druhy lesních porostů obor a bažantnic po okresech

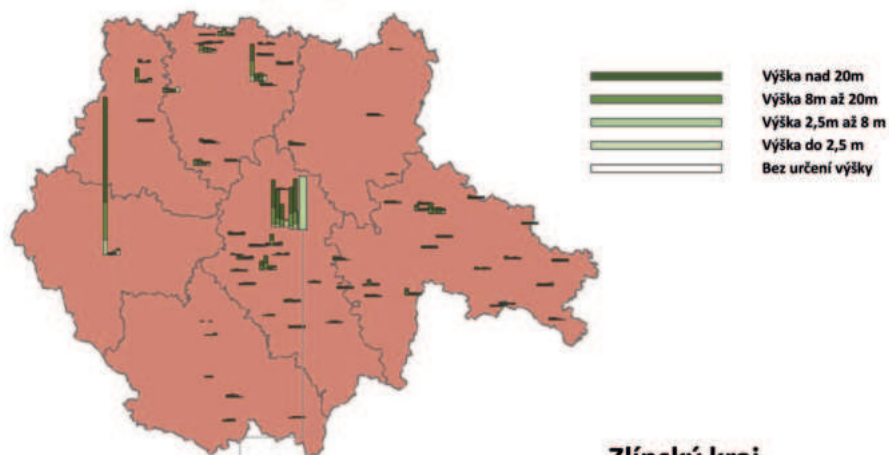
Kartogram prezentuje formou koláčových grafů složení lesních ploch funkčních obor a bažantnic u Jihočeského a Zlínského kraje kumulativně po jednotlivých okresech.

Z grafů je zřejmé výrazná kumulace lesních porostů obor a bažantnic v okrese České Budějovice, Písek a Prachatice, i když zde se jedná pouze o jedinou, ale rozsáhlou oboru Boubín. Na druhé straně je patrné minimální zastoupení v okresech Český Krumlov a Tábor. Ve Zlínském kraji je rozložení lesních porostů v oborách a bažantnicích výrazně ovlivněno geografickým charakterem krajiny a historickým vývojem, kdy plocha lesních porostů funkčních obor a bažantnic v okrese Kroměříž je prakticky čtyřikrát větší než v ostatních třech okresech (Zlín, Uherské Hradiště a Vsetín) dohromady.

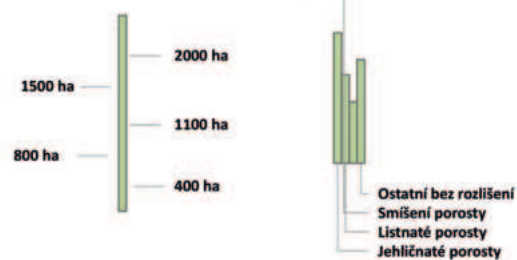

Centrální část bažantnice
Paseka (okr. Písek) – letecký
snímek (ČÚZK 2017), data
ZABAGED®, a současný stav
(místní šetření 17. 10. 2019).

Jihočeský kraj

Graf výšky lesních porostů po
druzích porostů pro funkční
obory a bažantnice ve vybra-
něných krajích.

Zlínský kraj

• druhy a výška lesních porostů obor a bažantnic

Pro obory a bažantnice vybraných krajů byla v rámci projektu nakoupena i data ZABAGED® obsahující výšku lesních porostů. I tato data byla ověřována v rámci místního šetření. Vzhledem k rozsáhlé kůrovcové kalamitě je značná část smrkových porostů vymýcena, převážně v Jihočeském kraji (např. bažantnice Paseka).

Avšak aktualizace těchto dat dle skutečného stavu by značně přesahovala finanční i časový rámec tohoto projektu. Proto byly pořízeny pouze dokumentující fotografie. Údaje o výšce porostů byly použity pro následující graf.

Na obrázku je zřetelné zastoupení vyšších (starších) jehličnatých porostů – přes 65 % porostů vyšších než 20 m a až 87 % porostů vyšších než 8 m u obory Boubín. Obdobné výškové složení je i u Poněšické obory v kategoriích jehličnatých a listnatých porostů a u obory Smrk ve všech kategoriích. Obdobně je ve Zlínském kraji patrné vyšší zastoupení vyšších (starších) listnatých porostů u bažantnic Zámeček a Horní les – Spálená. U ostatních objektů je zastoupení všech výškových kategorií celkem rovnoměrné.

**Zaniklá Malá obora u Radanské bažantnice (okr. Písek) – obehnána
oborní zdí a vysokým elektrickým ohradníkem, místní šetření 17. 10. 2019.**
Foto Jiří Drozda, 2019.

**Listnatý les podél polní cesty
v Protivínské oboře (okr. Písek) –
místní šetření 18. 10. 2019.
Foto Jiří Drozda, 2019.**

**Funkční bažantnice Orlík
(okr. Písek) vstup do hospo-
dářského dvora – místní šetření
17. 10. 2019. Foto Jiří Drozda,
2019.**

**Zaniklá obora Maleč
(okr. Písek) se zbytky
oborní zdi – místní šetření
17. 10. 2019. Foto Jiří Drozda,
2019.**

**Funkční obora Sedlice
(okr. Písek), centrální cesta
lemovaná alejí dubů – místní
šetření 10. 7. 2019. Foto Jiří
Drozda 2019.**

**Funkční bažantnice Sedlec
(okr. České Budějovice), hráz
Dvorského rybníka, který je
součástí uznané bažantnice –
místní šetření 8. 9. 2019.
Foto David Tuma, 2019.**

**Funkční bažantnice Bečov
(okr. Písek), vstup do bažant-
nice z veřejné komunikace –
místní šetření 17. 10. 2019.
Foto Jiří Drozda, 2019.**

Obora Březka – č. 263

Bažantnice Albertovec – č. 385

Plocha v hektarech

Bažantnice Ouliště – lesní porosty

Bažantnice Ouliště – č. 628

Obory a bažantnice druhy ploch a lesní porosty

- Lesní porost
- Louky
- Bažina, mokřad, pomáčené území
- Zahrada, ovocný sad
- Vodní plocha
- Zastavěná plocha, nádvoří
- Orná půda

Žikovská obora – č. 31

Měřítko
1 : 750 000

Zpracovatel: Výzkumný ústav geodetický, topografický a kartografický, v.v.i.
 Řešitel: Ing. Robin AMBROŽ, Ph.D.
 Autor: Ing. Robin AMBROŽ, Ph.D., Ing. Jiří DROZDA, ThDr. Mgr. Šárka Steinová Th.D.
 Terénní a archivní průzkum: Ing. Robin Ambrož, Ph.D., Ing. Jiří Drozda, Ing. Petr Fencel, prof. Ing. Ivan Roček, CSc., ThDr. Mgr. Šárka Steinová Th.D., Mgr. David Tůma, Ph.D., Helena Žitná

Výsledek vznikl na základě podpory při řešení projektu DG16P02R037; „Obory a bažantnice - opomíjená hodnota kulturního dědictví“, který naplňuje specifické cíle 2.1 a 2.3 Programu aplikovaného výzkumu a vývoje národní kulturní identity, financovaného Ministerstvem kultury ČR.

• **N_{map} Specializovaná mapa obor a bažantnic – výskyt jednotlivých druhů oborní zvěře**

Celkem bylo analyzováno 462 funkčních mysliveckých objektů. Z celkového počtu 462 objektů je 239 evidováno jako bažantnice (51,73 %), 222 jako obora (48,05 %) a 1 lovecký objekt jako kačerák (0,22 %).

Jako pilotní kraje, byly na základě výsledků projektu, vybrány kraj Jihočeský a Zlínský kraj. Záměrně byly zvoleny „extrémní“ kraje – Jihočeský kraj má nejvyšší zastoupení šetřených objektů 54 bažantnic a 69 obor a to jak funkčních (39 bažantnic a 37 obor) nebo zaniklých (15 bažantnic a 32 obor). Zároveň plocha funkčních obor a bažantnic představuje celkem téměř tři procenta celkové výměry kraje. Naopak ve Zlínském kraji je nejnižší počet funkčních objektů (6 bažantnic a 7 obor) a jejich celková výměra nedosahuje ani 0,5% výměry Zlínského kraje. Oba kraje jsou jak geograficky vegetačně i ekonomicky výrazně rozdílné.

• **hlavní druhy chované zvěře funkčních obor**

Mapa prezentuje pomocí siluet hlavní druhy chované zvěře. Pro zobrazení v mapě bylo navrženo 6 základních druhů chované zvěře:

- jelen evropský
- jelen sika
- daněk evropský
- muflon
- prase divoké
- bažant obecný
- kachna

Pro zobrazení v mapě byly některé druhy chované zvěře sloučeny.

- jelen evropský – zahrnuta i bílá forma
- jelen sika – zahrnut i jelen sika dybowského
- daněk evropský – zahrnut i daněk skvrnitý
- bažant obecný – zahrnuje i bažant královský

V rámci šetření byly zjištěny i další druhy chované zvěře, které byly pro zjednodušení a přehlednost mapy zařazeny do kategorie ostatní (např. bobr, koza bezoárová; kozorožec iberský; kozorožec horský; paovce hřivnatá, divoké ovce, antilopa, svišť, pštros, klokan, perlička, bizon, jelenec viržínský, srnec).

Legenda nadstavbového obsahu byla zvolena s ohledem na četnost, rozmístění a kategorizaci jednotlivých objektů.

• **druh chované zvěře** – je zobrazen siluetami jednotlivých druhů chované zvěře (pro lepší čitelnost siluet byla silueta daňka evropského oproti kartografickým zásadám zrcadlově otočena – silueta se „dívá“ doprava)

• na **přehledové mapě** v měřítku 1 : 750 000 je zobrazena pro každé zařízení pouze ikona hlavního druhu chované zvěře

• na **mapách krajů** jsou vždy uvedeny ikony všech druhů chované zvěře a čísla obor a bažantnic, odkazující do přiložené databáze (**příloha č. 1 katalogu**)

• v případech chovu ojedinělé zvěře je použita značka obory se zelenou výplní

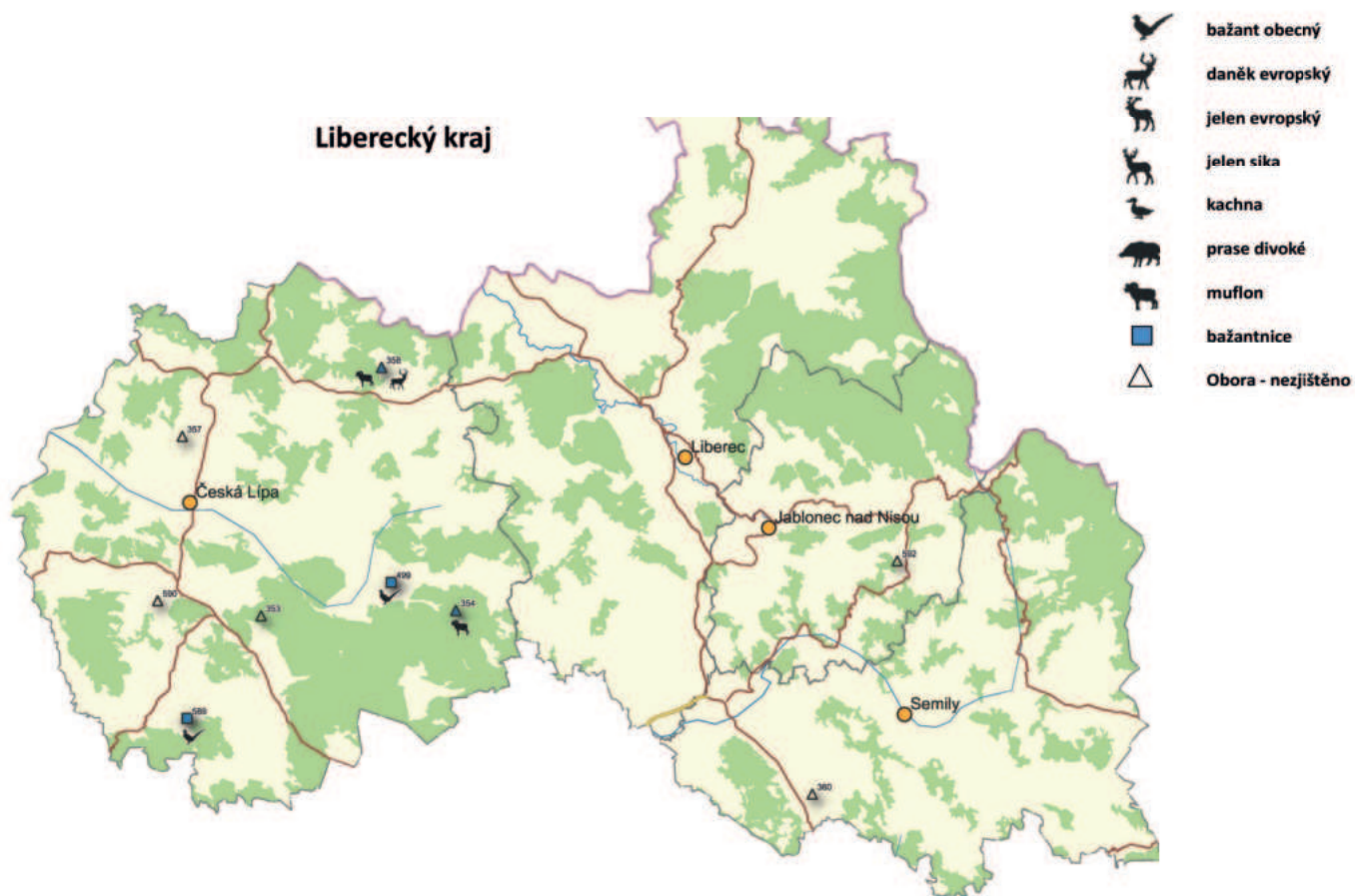
• v případech, kdy nebyly dostupné informace o chované zvěři, je pro přehlednost použita značka obory bez výplně

• **plošné zobrazení hranic objektu** – v případech, kdy je možné přímé zobrazení hranic objektu (*jeho plocha je větší než plocha reprezentující značky*) jsou v mapě tyto hranice zobrazeny areálovou značkou v měřítku mapy / kartogramu poloprůhlednou zelenou barvou

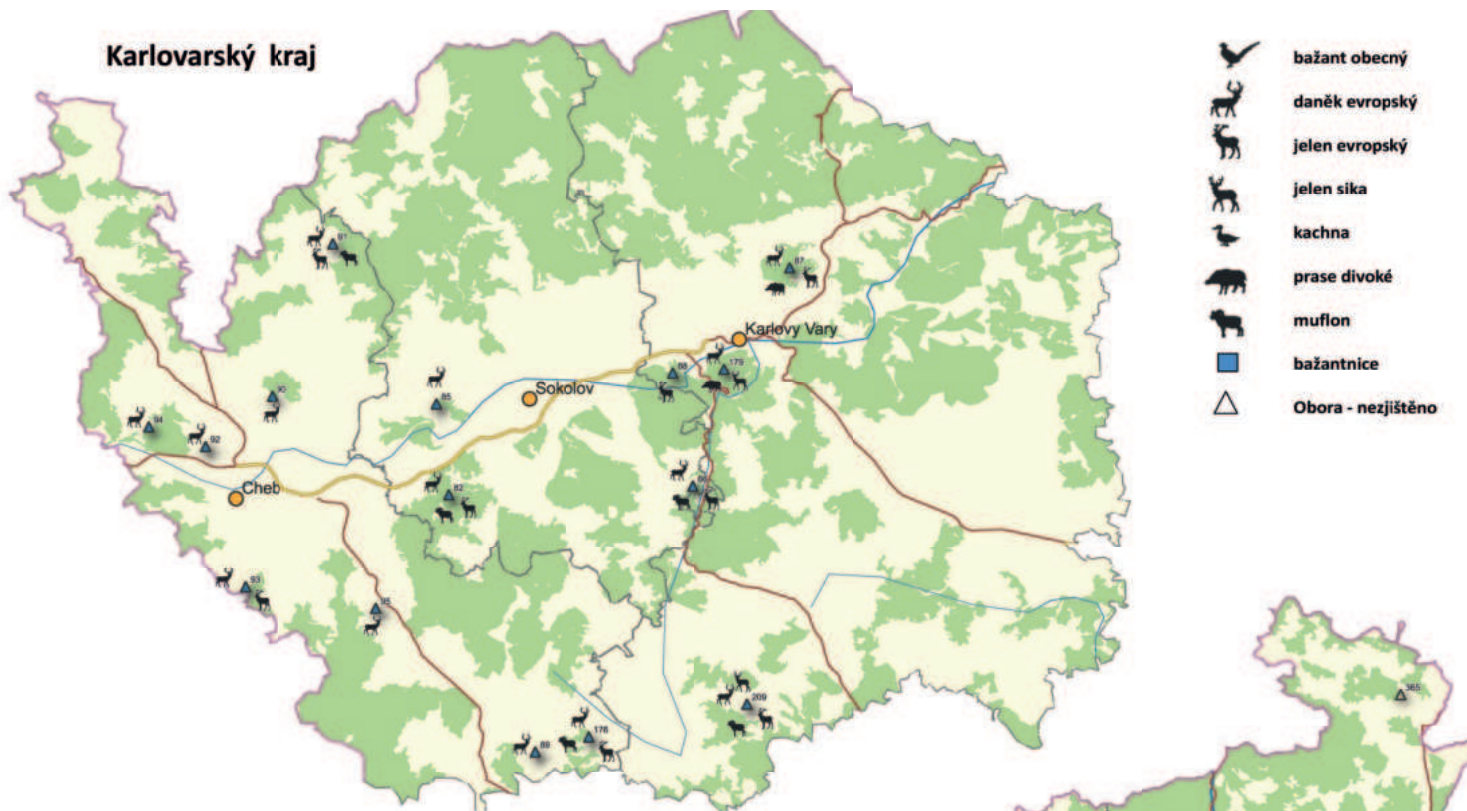
• přehled chované zvěře funkčních obor po krajích

Data získaná z archivních i terénních průzkumů pro jednotlivé kraje jsou zobrazena na následujících obrázcích. Mapy zobrazují všechny funkční obory a bažantnice a zároveň všechny hlavní druhy chované zvěře. Jednotlivé objekty (obory a bažantnice) doplňují čísla odkazující do zdrojové databáze, viz **(příloha č. 1 katalogu)**

Z terénního průzkumu je zřejmé, že největší podíl v rámci jednotlivých krajů i celé ČR má bažant následován daňkem a muflonem. Chov bažantů je ve srovnání s ostatními druhy největší v Královéhradeckém kraji – téměř 80%, naopak v Karlovarském kraji není zastoupen vůbec. Chov jelenů je zastoupen v celé ČR celkem rovnoměrně, nejvíce v Karlovarském kraji (26 %) a v Libereckém kraji není zastoupen vůbec (0 %). Nejvíce chovů je ve Středočeském kraji (116) a v Jihomoravském kraji (104), nejméně pak v Libereckém kraji (8).

Karlovarský kraj

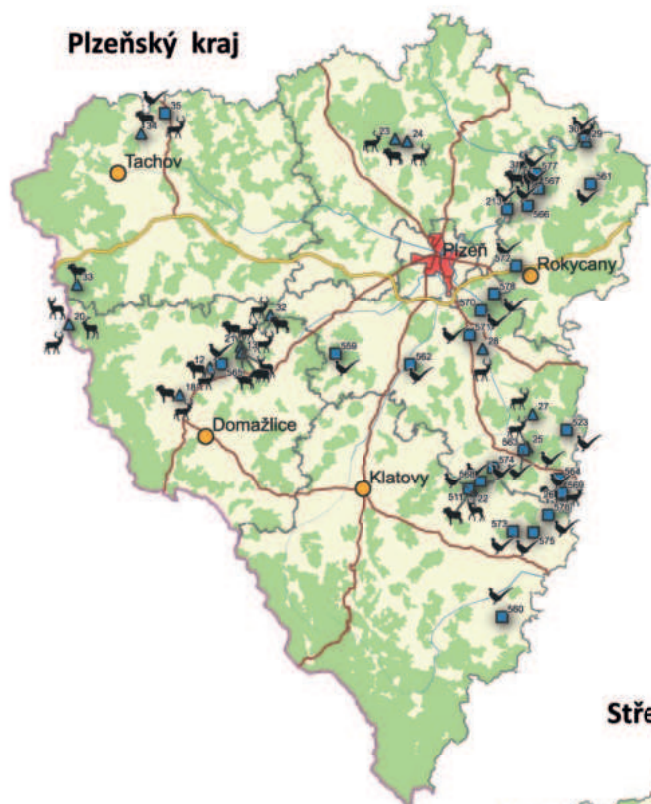

- bažant obecný
- daněk evropský
- jelen evropský
- jelen sika
- kachna
- prase divoké
- muflon
- bažantnice
- Obora - nezjištěno

Ústecký kraj

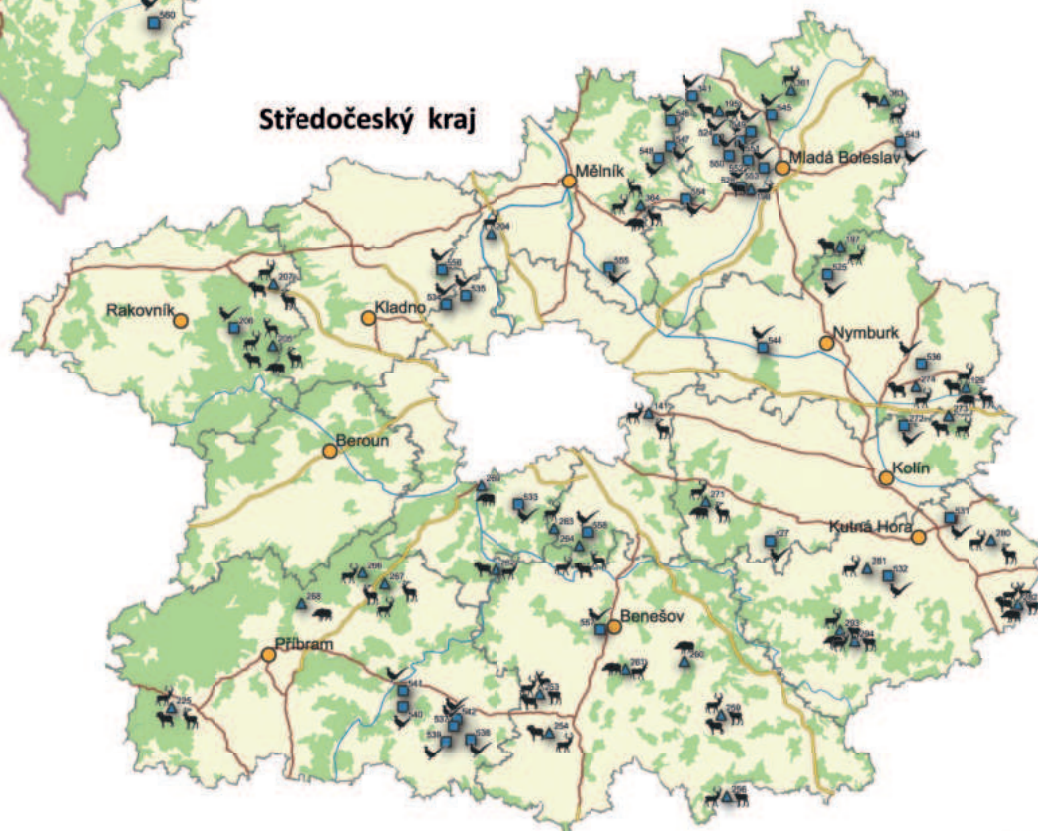

Píseňský kraj

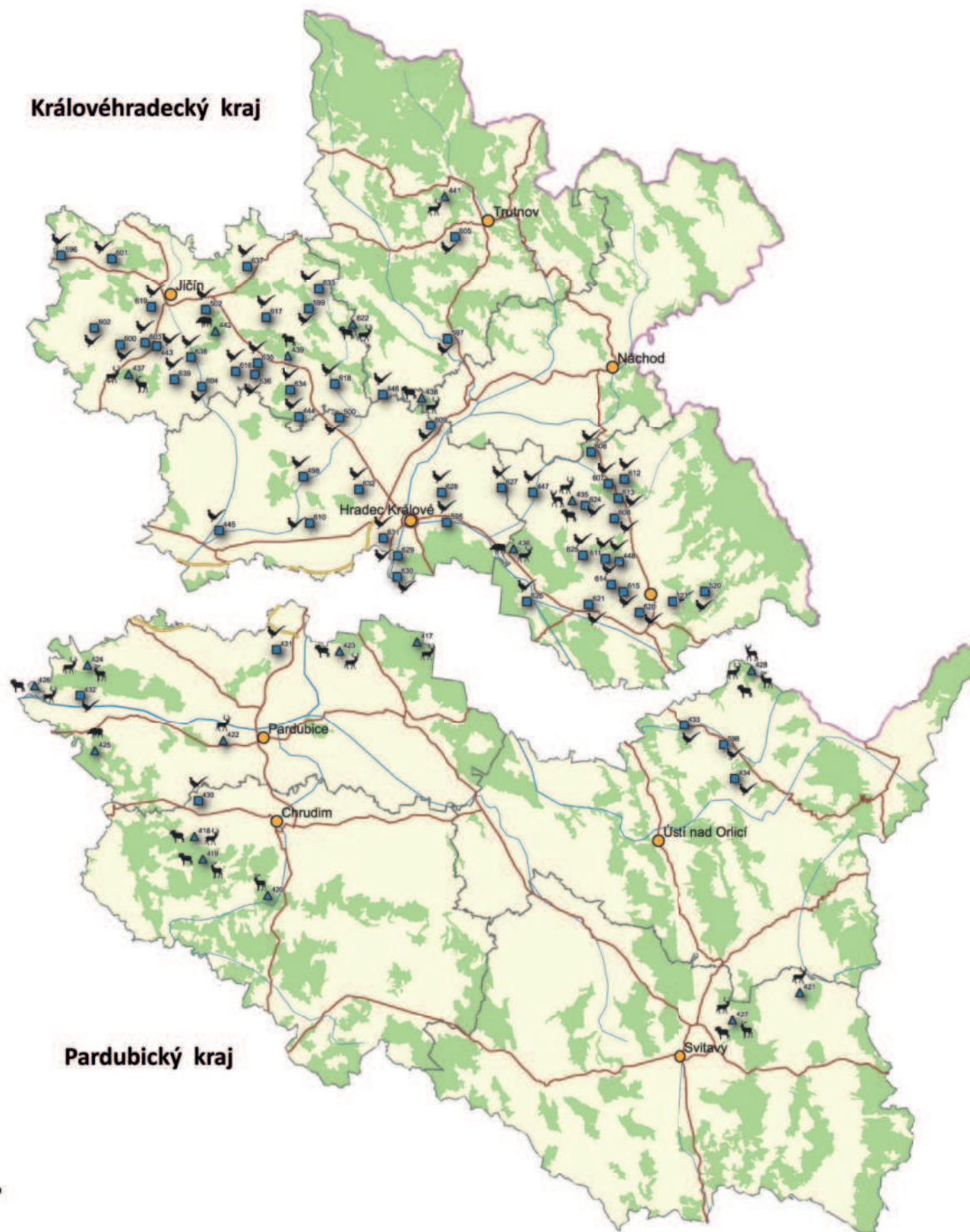

- bažant obecný
- daněk evropský
- jelen evropský
- jelen sika
- kachna
- prase divoké
- muflon
- bažantnice
- Obora - nezjištěno

Středočeský kraj

Královéhradecký kraj

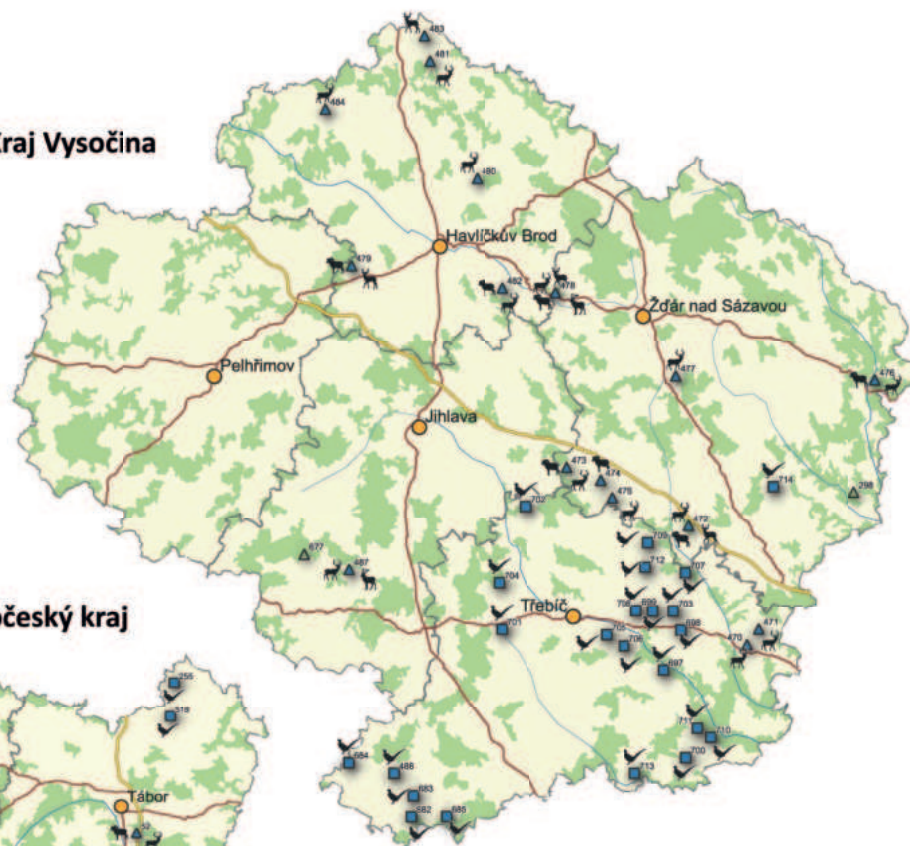

- bažant obecný
- daněk evropský
- jelen evropský
- jelen sika
- kachna
- prase divoké
- muflon
- bažantnice
- Obora - nezjištěno

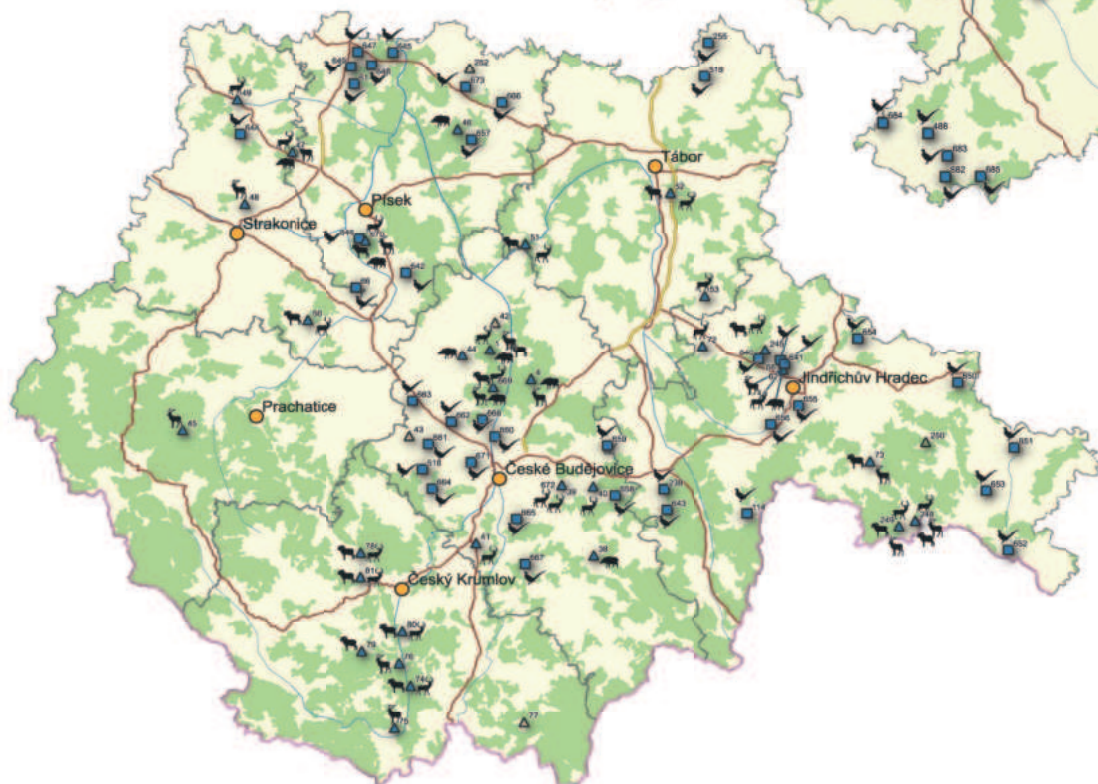
Pardubický kraj

- bažant obecný
- daněk evropský
- jelen evropský
- jelen sika
- kachna
- prase divoké
- muflon
- bažantnice
- Obora - nezjištěno

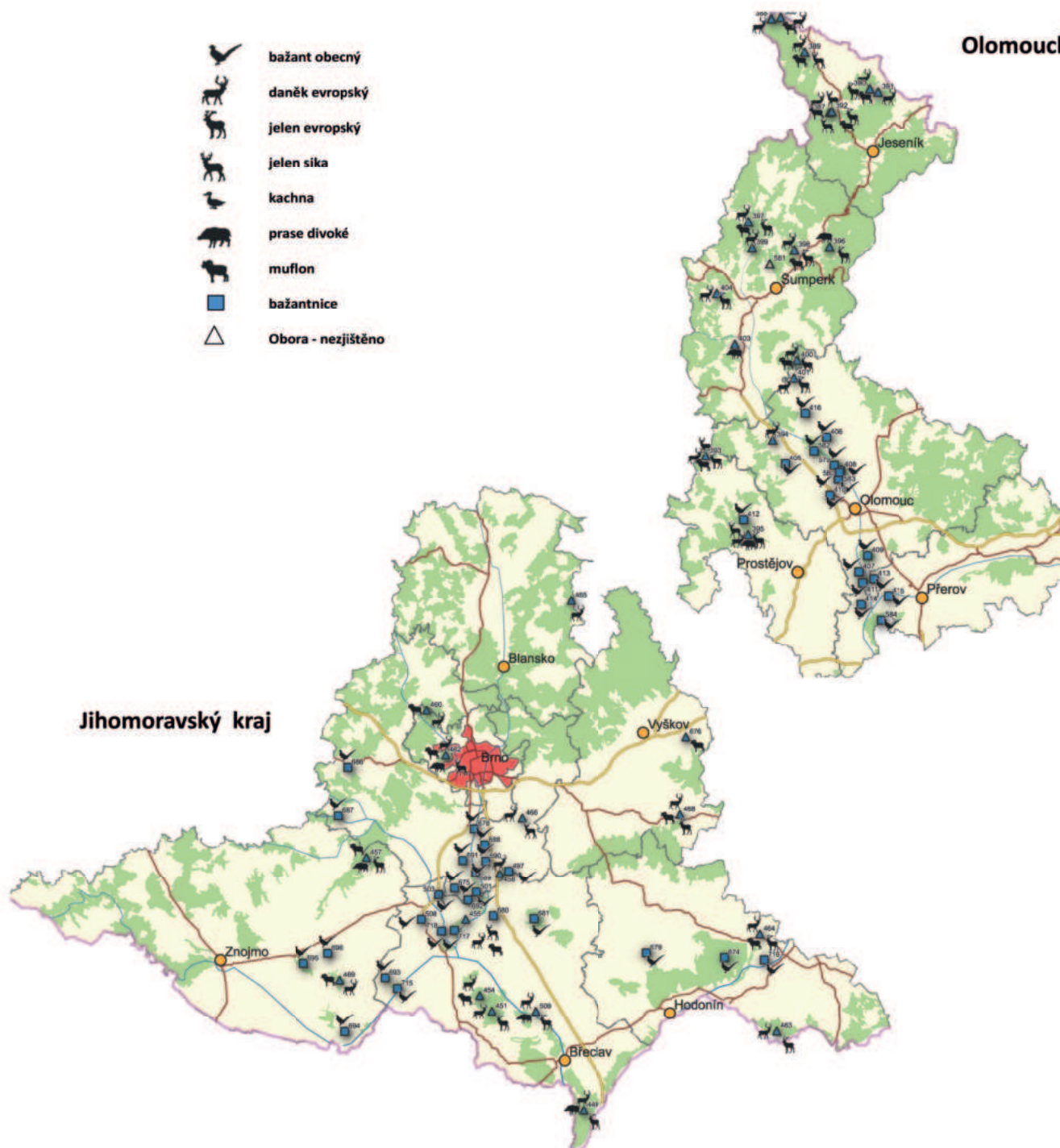
Kraj Vysočina

Jihočeský kraj

- bažant obecný
- daněk evropský
- jelen evropský
- jelen sika
- kachna
- prase divoké
- muflon
- bažantnice
- Obora - nezjištěno

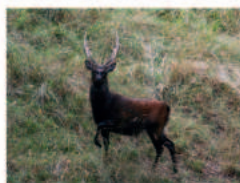
- bažant obecný
- daněk evropský
- jelen evropský
- jelen sika
- kachna
- prase divoké
- muflon
- bažantnice
- Obora - nezjištěno

Obory a bažantnice

Výskyt jednotlivých druhů oborní zvěře

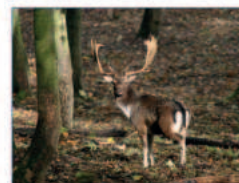
(funkční zařízení)

Jelen sika

Bažant obecný

Daněk evropský

Jelen evropský

Mufflon

 bažant obecný

 daněk evropský

 jelen evropský

 jelen sika

 kachna

 prase divoké

 mufflon

 obora – jiné (bobr, kozorožec, koza bezoárová a pod.)

 Obora - nezjištěno

Zpracovatel: Výzkumný ústav geodetický, topografický a kartografický, v. v. i.
Řešitel: Ing. Robin Ambrož, Ph.D.
Autor: Ing. Robin AMBROŽ, Ph.D., Ing. Jiří DROZDA, ThDr. Mgr. Šárka Steinová Th.D.

Archivní a terénní průzkum: Ing. Robin Ambrož, Ph.D., Ing. Jiří Drozda, prof. Ing. Ivan Roček, CSc.,
ThDr. Mgr. Šárka Steinová Th.D., Mgr. David Tůma, Ph.D., Helena Žitná

Výsledek vznikl na základě podpory při řešení projektu DG16P02R037 - „Obory a bažantnice - opomíjená hodnota kulturního dědictví“, který naplňuje specifické cíle 2.1 a 2.3 Programu aplikovaného výzkumu a vývoje národní a kulturní identity, financovaného Ministerstvem kultury ČR.

Foto Ing. Robin Ambrož, Ph.D.

• **N_{map} Specializovaná mapa – umístění základních typů objektů loveckých staveb**

Celkem bylo analyzováno 462 funkčních mysliveckých objektů. Z celkového počtu 462 objektů je 239 evidováno jako bažantnice (51,73 %), 222 jako obora (48,05 %) a 1 lovecký objekt jako kačerák (0,22 %).

Jak již bylo uvedeno, součástí projektu bylo i rozsáhlé místní šetření u dvou vybraných krajů. Jako pilotní kraje byly na základě výsledků projektu vybrány kraj Jihočeský a Zlínský kraj. Celkem bylo v rámci místního šetření plánováno navštívit 154 objektů, z toho 89 funkčních a 65 zaniklých, 66 obor a 88 bažantnic, 31 ve Zlínském a 123 v Jihočeském kraji. Cílem šetření bylo prověřit existenci objektů, jejich stav a existenci funkčních nebo i zaniklých loveckých objektů, zjistit druhy a počty chované zvěře a porostů jednotlivých objektů.

Bohužel, některé objekty, převážně zaniklé se již nepodařilo v terénu přesně identifikovat (např. zaniklá bažantnice Kožlí), některé objekty jsou veřejnosti nepřístupné (např. zaniklá Malá obora u Radanské bažantnice, která je obehnána zdí a z části vysokým elektrickým ohradníkem).

U některých objektů bylo možné provést průzkum a ověření stavu, avšak majitel nebo správce si výslovně nepřál zveřejňovat jakékoliv fotografie nebo informace o objektech či chované zvěři (např. bažantnice Orlík, majitel Jan Schwarzenberg). U těchto objektů informace a fotografie zcela chybí nebo jsou pořízeny snímky z dálky a z veřejně přístupných prostor.

• **hlavní druhy loveckých staveb funkčních obor a bažantnic na přehledné mapě ČR**

V rámci šetření bylo zjištěno množství různých loveckých staveb - zámek, zámeček, letohrádek, umělá hradní zřícenina (Bažantnice Prašivice), altán, lovecké chaty, gloriety, besídky, hájovny, myslivny, hospodářské budovy, různé typy zdí a plotů, posedy, kazatelny, seníky, voliéry apod. Mapa prezentuje pomocí značek hlavní druhy loveckých objektů. Pro zobrazení v mapě bylo navrženo 8 základních loveckých objektů:

- zámek / hrad – obora je součástí zámeckého komplexu
- hájenka
- lovecká chata
- krmelec / seník
- kazatelna
- zeď – obora je obehnána kamennou zdí a bránami
- plot – obora je oplocena dřevěným nebo drátěným plotem nebo elektrickými ohradníky
- voliéra

Pro zobrazení v přehledné mapě 1 : 750 000 byla vždy zvolena nejvýznamnější stavba, avšak v databázi jsou uvedeny všechny zjištěné stavby.

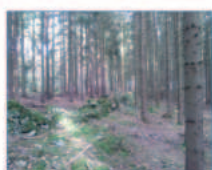
Seník v bývalé oboře Radouňka

Hosp. budovy u Staré budovy

Voliéry Bažantnice Radouň

Zbytky oborní zdi obora Malč

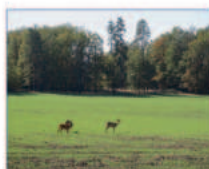
Hosp. budova bažantnice Orlik

Výklenková kaple baž. Sedlec

Detail oplocení obory Veclov

Bažantnice Pištín

Foto Ing. Robin Ambrož, Ph.D., Ing. J. Drozda, Mgr. D. Tuma, Ph.D. (2019)

Obory a bažantnice

umístění základních typů objektů loveckých staveb

(funkční zařízení)

▣ Zámek / hrad	▣ Zeď
🏠 Hájenka	🏠 Voliéra
🏠 Lovecká chata	🏠 Kazatelna
🏠 Krmelec / seník	🏠 Obora - nezjištěno
▣ Plot	▣ Bažantnice - nezjištěno

Zpracovatel: Výzkumný ústav geodetický, topografický a kartografický, v. v. i.
 Řešitel: Ing. Robin Ambrož, Ph.D.
 Autor: Ing. Robin AMBROŽ, Ph.D., Ing. Jiří DROZDA, ThDr. Mgr. Šárka Steinová Th.D., Mgr. David Tuma, Ph.D.
 Archivní a terénní průzkum: Ing. Robin Ambrož, Ph.D., Ing. Jiří Drozda, prof. Ing. Ivan Roček, CSc., ThDr. Mgr. Šárka Steinová Th.D., Mgr. David Tuma, Ph.D., Helena Žitná

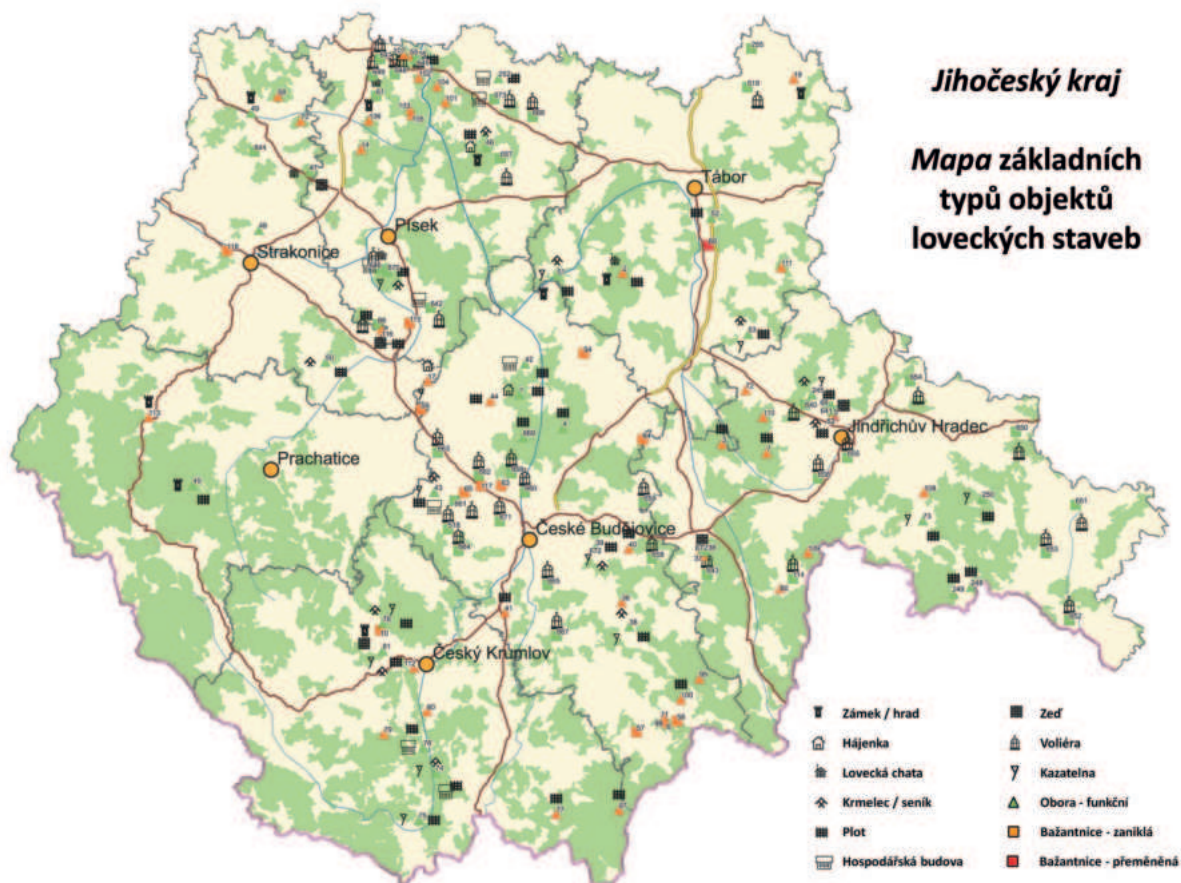
Výsledek vznikl na základě podpory při řešení projektu DG16P02R037 - „Obory a bažantnice - opomíjená hodnota kulturního dědictví“, který naplňuje specifické cíle 2.1 a 2.3 Programu aplikovaného výzkumu a vývoje národní a kulturní identity, financovaného Ministerstvem kultury ČR.

• lovecké objekty a stavby v Jihočeském kraji

Data získaná z archivních i terénních průzkumů pro Jihočeský kraj jsou zobrazena na následující mapě. Mapa zobrazuje všechny obory a bažantnice a to jak funkční tak i zaniklé objekty zároveň všechny hlavní druhy loveckých objektů a staveb identifikovaných v rámci rozsáhlého terénního šetření v roce 2019. Jednotlivé objekty (obory a bažantnice) jsou doplněny čísly odkazující do zdrojové databáze (**příloha č. 1 katalogu**).

Z provedeného archivního a terénního průzkumu je zřejmé, že nejvíce voliér (12) je v okrese České Budějovice a v okrese Jindřichův Hradec (10), zatímco v okresech Prachatice, Strakonice, Český Krumlov není žádná voliéra. Dále je většina funkčních obor oplocena, zatímco z 53 bažantnic jsou oplocené pouze dvě funkční a u dvou zaniklých se dochovaly zbytky zdí.

Nejvíce obor a bažantnic je v okrese České Budějovice (35) a Jindřichův Hradec (29) oproti pouze třem objektům v okrese Prachatice.

SEZNAM VÝSLEDKŮ PROJEKTU

J – recenzovaný odborný článek uveřejněný v odborném periodiku

- AMBROŽ, Robin, DROZDA Jiří a Šárka STEINOVÁ. Mapy obor – specializované mapy jako užité umění. Bratislava 2018, *Kartografické listy*, ISSN 1336-5274, s. 65–74.
- TUMA, David. Bažantnice a obora u loveckého zámku Kozel u Štáhlav, Praha 2017, *Zprávy památkové péče – časopis státní památkové péče*, ISSN 1210-5538, s. 468–475.
- TUMA, David. Gloriet na Chrastu u města Horažďovice, Plzeň 2019, *Dějiny staveb 2019*, ISSN 1803-0777, s. 183–188.
- AMBROŽ, Robin. *Sborník Otázky z historie – Křivoklátsko mezi dvěma světy od šlechtictví ke státu určitě*, v tisku

B – odborná kniha prezentující původní výsledky výzkumu

- AMBROŽ, Robin, STEINOVÁ, Šárka, TUMA, David a Václav VODVÁŘKA. *Vývoj demonstračního loveckého objektu Lánská obora*. Praha 2019, 255 s.
- AMBROŽ, Robin, DROZDA Jiří, STEINOVÁ, Šárka, TUMA, David. *Obory a bažantnice. Opomíjená hodnota kulturního dědictví*. Praha 2020, 136 s.
- TUMA, David. *Lovecká zařízení v Čechách, na Moravě a ve Slezsku*. Praha 2020, v tisku.

N_{map} – specializovaná mapa s odborným obsahem prezentující původní výsledky výzkumu

- AMBROŽ, Robin, DROZDA Jiří a Šárka STEINOVÁ. Specializovaná mapa obor a bažantnic – historické areály. Zdíby 2019. <https://knihovna.vugtk.cz/cz/record/193742>
- AMBROŽ, Robin, DROZDA Jiří a Šárka STEINOVÁ. Specializovaná mapa obor a bažantnic – funkční areály. Zdíby 2019. <https://knihovna.vugtk.cz/cz/record/193743>
- AMBROŽ, Robin, DROZDA Jiří a Šárka STEINOVÁ. Specializovaná mapa obor a bažantnic – mapa porostu obor a bažantnic. Zdíby 2020. <https://knihovna.vugtk.cz/cz/record/195981>
- AMBROŽ, Robin, DROZDA Jiří a Šárka STEINOVÁ. Specializovaná mapa obor a bažantnic – výskyt jednotlivých druhů oborní zvěře. Zdíby 2020. <https://knihovna.vugtk.cz/record/196013>
- AMBROŽ, Robin, DROZDA Jiří, STEINOVÁ Šárka a David TUMA. Specializovaná mapa – umístění základních typů objektů loveckých staveb. Zdíby 2020. <https://knihovna.vugtk.cz/record/196014>

R – software prezentující původní výsledky projektu

- BÖHM, Ondřej, DROZDA Jiří. Software – nástroj pro prostorovou analýzu kompozice obor a bažantnic. Zdíby 2020. obory.online.

A – audiovizuální tvorba

- BÖHM, Ondřej, DROZDA Jiří a Petr FENCL. *Obory a bažantnice v České republice*. Audiovizuální dokument (výstup projektu A1), Zdíby 2019. obory.online

E – uspořádání výstavy

- AMBROŽ, Robin, DROZDA Jiří, STEINOVÁ Šárka, TUMA David a Helena ŽITNÁ. *Obory a bažantnice. Opomíjená hodnota kulturního dědictví*. České Budějovice 2. 9. 2020 – 29. 10. 2020.

Příloha č. 1

id	název	druh	okres	kraj	stav
1	Stará obora u Hluboké nad Vltavou	obora	České Budějovice	Jihočeský kraj	funkční
2	Černická (Sudomeřická) obora	obora	Tábor	Jihočeský kraj	zaniklá
3	Kolenecká obora	obora	Jindřichův Hradec	Jihočeský kraj	zaniklá
4	Poněšická obora	obora	České Budějovice	Jihočeský kraj	funkční
5	Obora Markétka	obora	Jindřichův Hradec	Jihočeský kraj	přeměněná
6	Obora v Novohradských Horách	obora	České Budějovice	Jihočeský kraj	zaniklá
7	Jemčinská obora / Obora Jemčina	obora	Jindřichův Hradec	Jihočeský kraj	zaniklá
10	Červený Dvůr u Českého Krumlova	bažantnice	Český Krumlov	Jihočeský kraj	zaniklá
12	Obora Horšov	obora	Domažlice	Plzeňský kraj	funkční
13	Obora Podrážnice	obora	Domažlice	Plzeňský kraj	funkční
14	Čerhonická obora	obora	Písek	Jihočeský kraj	zaniklá
15	Kralovice	obora	Plzeň-sever	Plzeňský kraj	zaniklá
16	Obora Supí Hora u Orlíku nad Vltavou	obora	Písek	Jihočeský kraj	zaniklá
17	Obora Protivín	obora	Strakonice	Jihočeský kraj	zaniklá
18	Obora Otov	obora	Domažlice	Plzeňský kraj	funkční
19	Vožice (hrad Šelmberk)	obora	Tábor	Jihočeský kraj	zaniklá
20	Obora Srdíčko	obora	Domažlice	Plzeňský kraj	funkční
21	Obora Čertáno	obora	Domažlice	Plzeňský kraj	funkční
22	Obora Pohoří	obora	Klatovy	Plzeňský kraj	funkční
23	Obora Špankov	obora	Plzeň-sever	Plzeňský kraj	funkční
24	Obora Háječek	obora	Plzeň-sever	Plzeňský kraj	funkční
25	Obora Jarotínec	obora	Plzeň-jih	Plzeňský kraj	funkční
26	Obora Nezdřev	obora	Plzeň-jih	Plzeňský kraj	funkční
27	Obora Zahrádka	obora	Plzeň-jih	Plzeňský kraj	funkční
28	Obora Žákavá	obora	Plzeň-město	Plzeňský kraj	funkční
29	Obora Hamouz	obora	Rokycany	Plzeňský kraj	funkční
30	Bažantnice Hamouz	bažantnice	Rokycany	Plzeňský kraj	funkční
31	Žikovská obora	obora	Rokycany	Plzeňský kraj	funkční
32	Obora Hradištiny	obora	Plzeň-jih	Plzeňský kraj	funkční
33	Obora Diana	obora	Tachov	Plzeňský kraj	funkční
34	Obora Chodová Planá	obora	Tachov	Plzeňský kraj	funkční
35	Bažantnice Chodová Planá	bažantnice	Tachov	Plzeňský kraj	funkční
36	Ledenická obora	obora	České Budějovice	Jihočeský kraj	zaniklá
37	Třeboňská obora	bažantnice	Jindřichův Hradec	Jihočeský kraj	zaniklá
38	Nový Dvůr	obora	České Budějovice	Jihočeský kraj	funkční
39	Obora Ortvinovice	obora	České Budějovice	Jihočeský kraj	funkční
40	Obora Vlkovice	obora	České Budějovice	Jihočeský kraj	funkční
41	Obora Bukovec	obora	České Budějovice	Jihočeský kraj	funkční
42	Obora Litoradlice	obora	České Budějovice	Jihočeský kraj	funkční
43	Obora Radošovice	obora	České Budějovice	Jihočeský kraj	funkční
44	Obora Velice	obora	České Budějovice	Jihočeský kraj	funkční
45	Obora Boubín	obora	Prachatice	Jihočeský kraj	funkční
46	Rukávečská obora, dnes Obora Květov (Květovská obora)	obora	Písek	Jihočeský kraj	funkční
47	Obora Sedlice	obora	Strakonice	Jihočeský kraj	funkční
48	Obora Spálenka	obora	Strakonice	Jihočeský kraj	funkční
49	Obora Blatná	obora	Strakonice	Jihočeský kraj	funkční
50	Obora Budyň	obora	Strakonice	Jihočeský kraj	funkční
51	Obora Obůrka	obora	Tábor	Jihočeský kraj	funkční
52	Obora Smolín	obora	Tábor	Jihočeský kraj	funkční
53	Obora Rokle	obora	Tábor	Jihočeský kraj	funkční
54	Žimutická bažantnice	bažantnice	České Budějovice	Jihočeský kraj	zaniklá
55	Bažantnice Kožlů	bažantnice	Písek	Jihočeský kraj	zaniklá
56	Tereziino údolí u Nových Hradů	bažantnice	České Budějovice	Jihočeský kraj	zaniklá
57	Wolfersdorf	bažantnice	České Budějovice	Jihočeský kraj	zaniklá
58	Újezdecká obora	obora	Strakonice	Jihočeský kraj	zaniklá
59	Malovická bažantnice	bažantnice	Prachatice	Jihočeský kraj	zaniklá
60	Obora Chlum u Třeboně	obora	Jindřichův Hradec	Jihočeský kraj	zaniklá
61	Bažantnice Vrábsko	bažantnice	Písek	Jihočeský kraj	funkční

62	Obora Radouňka	obora	Jindřichův Hradec	Jihočeský kraj	funkční
63	Bažantnice Borek (hlubocká bažantnice)	bažantnice	České Budějovice	Jihočeský kraj	zaniklá
64	Záblatská bažantnice	bažantnice	Jindřichův Hradec	Jihočeský kraj	zaniklá
65	Picinská bažantnice	bažantnice	České Budějovice	Jihočeský kraj	zaniklá
66	Bažantnice Radany	bažantnice	Písek	Jihočeský kraj	funkční
67	Bažantnice Doubí	bažantnice	Jindřichův Hradec	Jihočeský kraj	zaniklá
68	Bažantnice Lesního závodu Jindřichův Hradec	bažantnice	Jindřichův Hradec	Jihočeský kraj	funkční
69	Bažantnice Strkov	bažantnice	Tábor	Jihočeský kraj	přeměněná
70	Obora srnčí ve Zbuzi	obora	Strakonice	Jihočeský kraj	zaniklá
71	Obora Tendelgarten	obora	České Budějovice	Jihočeský kraj	zaniklá
72	Obora Nítovice	obora	Jindřichův Hradec	Jihočeský kraj	funkční
73	Obora Klenová	obora	Jindřichův Hradec	Jihočeský kraj	funkční
74	Obora Metlice	obora	Český Krumlov	Jihočeský kraj	funkční
75	Alšova obora	obora	Český Krumlov	Jihočeský kraj	funkční
76	Obora Zátoň	obora	Český Krumlov	Jihočeský kraj	funkční
77	Obora Bělá	obora	Český Krumlov	Jihočeský kraj	funkční
78	Obora Maxova	obora	Český Krumlov	Jihočeský kraj	funkční
79	Sušská obora	obora	Český Krumlov	Jihočeský kraj	funkční
80	Černý Orel	obora	Český Krumlov	Jihočeský kraj	funkční
81	Obora Hubert Křenov	obora	Český Krumlov	Jihočeský kraj	funkční
82	Obora Studánka	obora	Sokolov	Karlovarský kraj	funkční
83	Obora v poleší Valy	obora	Cheb	Karlovarský kraj	zaniklá
84	Obora ve Slavkovském lese v lokalitě Údolí	obora	Cheb	Karlovarský kraj	zaniklá
85	Obora Dvory	obora	Sokolov	Karlovarský kraj	funkční
86	Obora Ležnička	obora	Sokolov	Karlovarský kraj	funkční
87	Obora Hájek (dříve Velký Rybník)	obora	Karlovy Vary	Karlovarský kraj	funkční
88	Obora Hory	obora	Karlovy Vary	Karlovarský kraj	funkční
89	Obora Stanoviště	obora	Cheb	Karlovarský kraj	funkční
90	Obora Drahov	obora	Cheb	Karlovarský kraj	funkční
91	Obora Opatov	obora	Cheb	Karlovarský kraj	funkční
92	Obora Slatina	obora	Cheb	Karlovarský kraj	funkční
93	Obora Starý Hrozňatov	obora	Cheb	Karlovarský kraj	funkční
94	Obora Sorkov	obora	Cheb	Karlovarský kraj	funkční
95	Obora Dolní Žandov	obora	Cheb	Karlovarský kraj	funkční
96	Jindřichohradecká obora, Šindelová - zámek Favorit	obora	Sokolov	Karlovarský kraj	zaniklá
97	Obora Žofín	obora	Český Krumlov	Jihočeský kraj	zaniklá
98	Obora u dvora Zuckenstein	obora	České Budějovice	Jihočeský kraj	zaniklá
99	Obora U Jakule	obora	České Budějovice	Jihočeský kraj	zaniklá
100	Obora Kapinos	obora	České Budějovice	Jihočeský kraj	zaniklá
101	Obora Jickovice	obora	Písek	Jihočeský kraj	zaniklá
102	Obora Malč	obora	Písek	Jihočeský kraj	zaniklá
103	Varvažovská obora	obora	Písek	Jihočeský kraj	zaniklá
104	Orlická obora; původně Kostelec-Sobědraž	obora	Písek	Jihočeský kraj	zaniklá
105	Obora Zbonín	obora	Písek	Jihočeský kraj	zaniklá
106	Obora Karlov	obora	Písek	Jihočeský kraj	zaniklá
107	Obora Šerkov	obora	Písek	Jihočeský kraj	zaniklá
108	Obora Řasy	obora	Jindřichův Hradec	Jihočeský kraj	zaniklá
109	Obora Mirochov	obora	Jindřichův Hradec	Jihočeský kraj	zaniklá
110	Obora Kardašova Řečice	obora	Jindřichův Hradec	Jihočeský kraj	zaniklá
111	Obora u hradu Choustník	obora	Tábor	Jihočeský kraj	zaniklá
112	Obora u Českého Krumlova, zvaná Taendlgarten	obora	Český Krumlov	Jihočeský kraj	zaniklá
113	Obora u zámku Vimperk	obora	Prachatice	Jihočeský kraj	zaniklá
114	Bažantnice Chlum u Třeboně	bažantnice	Jindřichův Hradec	Jihočeský kraj	funkční
115	Obora na Protivínsku	bažantnice	Písek	Jihočeský kraj	zaniklá
116	Malá obora u radanské bažantnice (ozn. názvem Bažantnice)	obora	Strakonice	Jihočeský kraj	zaniklá
117	Češňovická bažantnice, zv. Bažantovská	bažantnice	České Budějovice	Jihočeský kraj	zaniklá
118	Strakonická bažantnice	bažantnice	Strakonice	Jihočeský kraj	zaniklá
119	Častolovická obora	obora	Rychnov nad Kněžnou	Královéhradecký kraj	zaniklá
121	Černokostecká obora	obora	Praha-východ	Středočeský kraj	zaniklá
122	Královská obora v Bubenči	obora	Hlavní město Praha	Hlavní město Praha	zaniklá
123	Libocká obora (obora Hvězda)	obora	Hlavní město Praha	Hlavní město Praha	zaniklá
124	Stará Lánská obora	obora	Kladno	Středočeský kraj	zaniklá

125	Řevničovská a Luženská obora	obora	Rakovník	Středočeský kraj	zaniklá
126	Obora Kněžičky	obora	Nymburk	Středočeský kraj	funkční
127	Litolská obora	obora	Nymburk	Středočeský kraj	zaniklá
128	Obora Petrohrad	obora	Louny	Ústecký kraj	zaniklá
129	Obora Svatý Hubert u Jesenice	obora	Rakovník	Středočeský kraj	zaniklá
130	Obora Humprecht u Sobotky	obora	Jičín	Královéhradecký kraj	zaniklá
131	Valdická obora	obora	Jičín	Královéhradecký kraj	zaniklá
132	Obora Valdštýnsko (Valdštejnsko)	obora	Mladá Boleslav	Středočeský kraj	zaniklá
133	Smiřická obora	obora	Hradec Králové	Královéhradecký kraj	zaniklá
134	Vlašimská obora	obora	Benešov	Středočeský kraj	zaniklá
135	Kutnohorská obora	obora	Kutná Hora	Středočeský kraj	zaniklá
136	Jelení příkop	obora	Hlavní město Praha	Hlavní město Praha	zaniklá
137	Obora Kuks	obora	Trutnov	Královéhradecký kraj	zaniklá
138	Obora u Hradečna	obora	Kladno	Středočeský kraj	zaniklá
139	Obora Hřebečnický u Rakovnika	obora	Rakovník	Středočeský kraj	zaniklá
140	Obora Pávov u Štoků	obora	Jihlava	Kraj Vysočina	zaniklá
141	Škvorecká obora u Úval	obora	Praha-východ	Středočeský kraj	funkční
145	Obora u zámečku Dobrovice	obora	Mladá Boleslav	Středočeský kraj	zaniklá
146	Obora Kinská u Teplic	obora	Teplice	Ústecký kraj	zaniklá
147	Žďárská obora	obora	Rakovník	Středočeský kraj	zaniklá
148	Obora Březnice	obora	Příbram	Středočeský kraj	zaniklá
149	Obora Heřmanův Městec	obora	Chrudim	Pardubický kraj	zaniklá
150	Obora Vínůř	obora	Hlavní město Praha	Hlavní město Praha	zaniklá
151	Obora Kosmonosy	obora	Mladá Boleslav	Středočeský kraj	zaniklá
152	Obora Stráž - Mořičov	bažantnice	Karlovy Vary	Karlovarský kraj	zaniklá
153	Obora Kolečovice	obora	Rakovník	Středočeský kraj	zaniklá
154	Obora Smečno	obora	Kladno	Středočeský kraj	zaniklá
155	Obora Tošov	obora	Rychnov nad Kněžnou	Královéhradecký kraj	zaniklá
156	Obora u Poděbrad	obora	Nymburk	Středočeský kraj	zaniklá
157	Obora Hudlice	obora	Beroun	Středočeský kraj	zaniklá
158	Obora Choltice	obora	Pardubice	Pardubický kraj	zaniklá
159	Obora Litětiny	obora	Pardubice	Pardubický kraj	zaniklá
160	Obora Komorní Hrádek	obora	Benešov	Středočeský kraj	zaniklá
161	Obora Golčův Jeníkov	obora	Havlíčkův Brod	Kraj Vysočina	zaniklá
176	Obora Jilmová	obora	Cheb	Karlovarský kraj	funkční
179	Obora Sv. Linharta	obora	Karlovy Vary	Karlovarský kraj	funkční
184	Obora Červený Hrádek	obora	Chomutov	Ústecký kraj	funkční
195	Obora Bajtlova	obora	Mladá Boleslav	Středočeský kraj	funkční
196	Obora Podčejk	obora	Mladá Boleslav	Středočeský kraj	funkční
197	Obora Jabkenice	obora	Mladá Boleslav	Středočeský kraj	funkční
199	Bažantnice Horní Beřkovice	bažantnice	Litoměřice	Ústecký kraj	funkční
203	Obora Fláje	obora	Most	Ústecký kraj	funkční
204	Obora Veltrusy	obora	Mělník	Středočeský kraj	funkční
205	Lánská obora	obora	Kladno	Středočeský kraj	funkční
206	Samostatná bažantnice Amálie	bažantnice	Rakovník	Středočeský kraj	funkční
207	Obora Libeň	obora	Rakovník	Středočeský kraj	funkční
209	Obora Kladruby	obora	Cheb	Karlovarský kraj	funkční
213	Samostatná bažantnice Darová	bažantnice	Rokycany	Plzeňský kraj	funkční
225	Obora Hedvíka	obora	Příbram	Středočeský kraj	funkční
238	Bažantnice Prátr	bažantnice	Jindřichův Hradec	Jihočeský kraj	funkční
245	Obora Velký Ratmírov	obora	Jindřichův Hradec	Jihočeský kraj	funkční
248	Obora Dětršíš	obora	Jindřichův Hradec	Jihočeský kraj	funkční
249	Staré Město pod Landštejnem - Obora Veclov	obora	Jindřichův Hradec	Jihočeský kraj	funkční
250	Obora pod Jakubem	obora	Jindřichův Hradec	Jihočeský kraj	funkční
252	Obora Pekárkův mlýn	obora	Písek	Jihočeský kraj	funkční
253	Obora Rekowská	obora	Benešov	Středočeský kraj	funkční
254	Obora Vranovské Údolí	obora	Benešov	Středočeský kraj	funkční
255	Bažantnice Slapsko	bažantnice	Tábor	Jihočeský kraj	funkční
256	Obora Dolní Lhota	obora	Benešov	Středočeský kraj	funkční
259	Obora Sellier & Bellot	obora	Benešov	Středočeský kraj	funkční
260	Obora Zádubčí	obora	Benešov	Středočeský kraj	funkční
261	Obora Louže	obora	Benešov	Středočeský kraj	funkční

262	Obora Třeбенice	obora	Praha-západ	Středočeský kraj	funkční
263	Obora Březka	obora	Praha-východ	Středočeský kraj	funkční
264	Obora Vlková	obora	Praha-východ	Středočeský kraj	funkční
265	Obora Točná	obora	Praha-západ	Středočeský kraj	funkční
266	Obora Aglaia	obora	Příbram	Středočeský kraj	funkční
267	Obora Králova Stolice	obora	Příbram	Středočeský kraj	funkční
268	Obora Lhotka	obora	Příbram	Středočeský kraj	funkční
269	Obora Daliborka	obora	Praha-západ	Středočeský kraj	funkční
270	Kolodějská obora	obora	Hlavní město Praha	Hlavní město Praha	funkční
271	Obora Aldašín	obora	Praha-východ	Středočeský kraj	funkční
272	Bažantnice Bačov	bažantnice	Kolín	Středočeský kraj	funkční
273	Obora Chrčická stráž	obora	Kolín	Středočeský kraj	funkční
274	Obora Vlkov pod Oškobrhem	obora	Nymburk	Středočeský kraj	funkční
280	Obora Žehušice	obora	Kutná Hora	Středočeský kraj	funkční
281	Obora Švadlenka	obora	Kutná Hora	Středočeský kraj	funkční
282	Obora Žleby	obora	Kutná Hora	Středočeský kraj	funkční
293	Obora Malá Skalice	obora	Kutná Hora	Středočeský kraj	funkční
294	Obora Čihadlo	obora	Kutná Hora	Středočeský kraj	funkční
298	Obora Kamence	obora	Brno-venkov	Jihomoravský kraj	funkční
299	Obora Střela	obora	Brno-venkov	Jihomoravský kraj	funkční
302	Obora Rovná	obora	Blansko	Jihomoravský kraj	funkční
331	Obora Pod Jelením vrchem	obora	Bruntál	Moravskoslezský kraj	funkční
333	Obora Chotěbuz	obora	Karviná	Moravskoslezský kraj	funkční
334	Obora Vrožná	obora	Frýdek-Místek	Moravskoslezský kraj	funkční
338	Obora Pod Volárnou	obora	Bruntál	Moravskoslezský kraj	funkční
339	Obora Guntramovice	obora	Opava	Moravskoslezský kraj	funkční
340	Vteln	bažantnice	Chomutov	Ústecký kraj	zaniklá
341	Bažantnice Radkovice	bažantnice	Mladá Boleslav	Středočeský kraj	funkční
342	Ploužnice	bažantnice	Česká Lípa	Liberecký kraj	zaniklá
343	Liběšice	bažantnice	Litoměřice	Ústecký kraj	zaniklá
344	Samostatná bažantnice Budyně - Pisty	bažantnice	Litoměřice	Ústecký kraj	funkční
345	Březinka	bažantnice	Česká Lípa	Liberecký kraj	zaniklá
346	Obora Úbočí	obora	Chomutov	Ústecký kraj	funkční
347	Obora Javor	obora	Chomutov	Ústecký kraj	funkční
348	Obora Dvojhradí	obora	Teplice	Ústecký kraj	přeměněná
349	Obora Rokyta	obora	Louny	Ústecký kraj	funkční
350	Krásná	obora	Litoměřice	Ústecký kraj	funkční
351	Branov	obora	Most	Ústecký kraj	zaniklá
352	Sněžník	obora	Děčín	Ústecký kraj	zaniklá
353	Obora Velký Dub	obora	Česká Lípa	Liberecký kraj	funkční
354	Obora Židlov	obora	Česká Lípa	Liberecký kraj	funkční
355	Strážovská	obora	Česká Lípa	Liberecký kraj	zaniklá
356	Obora Vřísek	obora	Česká Lípa	Liberecký kraj	přeměněná
357	Obora Skalice	obora	Česká Lípa	Liberecký kraj	funkční
358	Obora Heřmanice	obora	Liberec	Liberecký kraj	funkční
359	Obora Průruby	obora	Děčín	Ústecký kraj	funkční
360	Obora Rovensko	obora	Semily	Liberecký kraj	funkční
361	Obora Klokočka	obora	Mladá Boleslav	Středočeský kraj	funkční
362	Bulovka	obora	Liberec	Liberecký kraj	funkční
363	Obora Žehrov	obora	Mladá Boleslav	Středočeský kraj	funkční
364	Obora Sherwood	obora	Mělník	Středočeský kraj	funkční
365	Obora Valdek	obora	Děčín	Ústecký kraj	funkční
366	Loužek	obora	Louny	Ústecký kraj	funkční
367	Obora Žalany	obora	Teplice	Ústecký kraj	funkční
368	Obora Nebovazy	obora	Chomutov	Ústecký kraj	funkční
374	Luby	obora	Cheb	Karlovarský kraj	funkční
375	Obora Hukvaldy	obora	Frýdek-Místek	Moravskoslezský kraj	funkční
376	Obora Sovinec	obora	Frýdek-Místek	Moravskoslezský kraj	funkční
377	Obora Helena Dívčí Hrad	obora	Bruntál	Moravskoslezský kraj	funkční
378	Obora Víno	obora	Bruntál	Moravskoslezský kraj	funkční
379	Obora Janovská dolina	obora	Bruntál	Moravskoslezský kraj	funkční
380	Obora Jelenice	obora	Opava	Moravskoslezský kraj	zaniklá

381	Obora Jelenice	obora	Opava	Moravskoslezský kraj	funkční
382	Obora Poodří	obora	Nový Jičín	Moravskoslezský kraj	funkční
383	Bažantnice Poodří	bažantnice	Nový Jičín	Moravskoslezský kraj	funkční
384	Bažantnice Šilheřovice	bažantnice	Opava	Moravskoslezský kraj	funkční
385	Albertovec	bažantnice	Opava	Moravskoslezský kraj	funkční
386	Obora Bílá Voda	obora	Jeseník	Olomoucký kraj	funkční
387	Obora Černý kopec	obora	Jeseník	Olomoucký kraj	funkční
388	Obora Jedlovec	obora	Jeseník	Olomoucký kraj	funkční
389	Obora Jesenická	obora	Jeseník	Olomoucký kraj	funkční
390	Obora Rokliny	obora	Jeseník	Olomoucký kraj	funkční
391	Obora Stará Červená Voda	obora	Jeseník	Olomoucký kraj	funkční
392	Obora Starý Nyznerov	obora	Jeseník	Olomoucký kraj	funkční
393	Daňčí obora Kladky	obora	Prostějov	Olomoucký kraj	funkční
394	Hádkovo údolí	obora	Olomouc	Olomoucký kraj	funkční
395	Obora Bělecký mlýn	obora	Prostějov	Olomoucký kraj	funkční
396	Loučná	obora	Šumperk	Olomoucký kraj	funkční
397	Obora Počátka	obora	Šumperk	Olomoucký kraj	funkční
398	Obora Velké Losiny	obora	Šumperk	Olomoucký kraj	funkční
399	Obora Závora	obora	Šumperk	Olomoucký kraj	funkční
400	Obora Bradlo	obora	Olomouc	Olomoucký kraj	funkční
401	Obora Na vlnách	obora	Olomouc	Olomoucký kraj	funkční
402	Břevenec	obora	Šumperk	Olomoucký kraj	zaniklá
403	Balcárkova obora	obora	Šumperk	Olomoucký kraj	funkční
404	Albertova obora	obora	Šumperk	Olomoucký kraj	funkční
405	Cholina	bažantnice	Olomouc	Olomoucký kraj	funkční
406	Březová	bažantnice	Olomouc	Olomoucký kraj	funkční
407	Dub n/M	bažantnice	Olomouc	Olomoucký kraj	funkční
408	Haná	bažantnice	Olomouc	Olomoucký kraj	funkční
409	Království - Grygov	bažantnice	Olomouc	Olomoucký kraj	funkční
410	Skrbeň	bažantnice	Olomouc	Olomoucký kraj	funkční
411	Věrovany	bažantnice	Olomouc	Olomoucký kraj	funkční
412	Bažantnice Ontario-Přemyslovice	bažantnice	Prostějov	Olomoucký kraj	funkční
413	Citov	bažantnice	Přerov	Olomoucký kraj	funkční
414	Křenová - Tovačov	bažantnice	Přerov	Olomoucký kraj	funkční
415	LČR - Troubky	bažantnice	Přerov	Olomoucký kraj	funkční
416	Střelice	bažantnice	Olomouc	Olomoucký kraj	funkční
417	Obora Požáry	obora	Pardubice	Pardubický kraj	funkční
418	Obora Uherčice	obora	Chrudim	Pardubický kraj	funkční
419	Obora Janovice	obora	Chrudim	Pardubický kraj	funkční
420	Obora Slavice	obora	Chrudim	Pardubický kraj	funkční
421	Dančí obora Rychnov na Moravě	obora	Svitavy	Pardubický kraj	funkční
422	Obora Staré Čívce	obora	Pardubice	Pardubický kraj	funkční
423	Obora Borek	obora	Pardubice	Pardubický kraj	funkční
424	Obora Kolesa	obora	Pardubice	Pardubický kraj	funkční
425	Obora Morašice	obora	Pardubice	Pardubický kraj	funkční
426	Obora Svárava	obora	Pardubice	Pardubický kraj	funkční
427	Dětrichov - obora	obora	Svitavy	Pardubický kraj	funkční
428	Obora Vidlice	obora	Ústí nad Orlicí	Pardubický kraj	funkční
429	Obora Strádov	obora	Chrudim	Pardubický kraj	zaniklá
430	Bažantnice Klešice	bažantnice	Chrudim	Pardubický kraj	funkční
431	Stěblová	bažantnice	Pardubice	Pardubický kraj	funkční
432	Mošnice	bažantnice	Pardubice	Pardubický kraj	funkční
433	Bažantnice Park	bažantnice	Ústí nad Orlicí	Pardubický kraj	funkční
434	Bažantnice Letohrad	bažantnice	Ústí nad Orlicí	Pardubický kraj	funkční
435	Obora Opočno	obora	Rychnov nad Kněžnou	Královéhradecký kraj	funkční
436	Obora Bědovice	obora	Rychnov nad Kněžnou	Královéhradecký kraj	funkční
437	Obora Kopiclno	obora	Jičín	Královéhradecký kraj	funkční
438	Obora Karsit	obora	Náchod	Královéhradecký kraj	funkční
439	Obora Holovousy	obora	Jičín	Královéhradecký kraj	funkční
440	Obora Úhlejev	obora	Jičín	Královéhradecký kraj	zaniklá
441	Hrádeček	obora	Trutnov	Královéhradecký kraj	funkční
442	Obora Tuř	obora	Jičín	Královéhradecký kraj	funkční

443	Bažantnice Jičíněves	bažantnice	Jičín	Královéhradecký kraj	funkční
444	Bříšťany	bažantnice	Jičín	Královéhradecký kraj	funkční
445	Luhý	bažantnice	Hradec Králové	Královéhradecký kraj	funkční
446	Bažantnice Velký Vřešťov	bažantnice	Trutnov	Královéhradecký kraj	funkční
447	Mochov	bažantnice	Rychnov nad Kněžnou	Královéhradecký kraj	funkční
448	Bažantnice Černíkovice	bažantnice	Rychnov nad Kněžnou	Královéhradecký kraj	funkční
449	Soutok	obora	Břeclav	Jihomoravský kraj	funkční
450	Pohansko	obora	Břeclav	Jihomoravský kraj	zaniklá
451	Obora Bulhary	obora	Břeclav	Jihomoravský kraj	funkční
452	Obora Mikulovská (stará)	obora	Břeclav	Jihomoravský kraj	zaniklá
453	Obora Mikulovská	obora	Břeclav	Jihomoravský kraj	zaniklá
454	Obora Klentnice	obora	Břeclav	Jihomoravský kraj	funkční
455	Termanec	obora	Brno-venkov	Jihomoravský kraj	funkční
456	Obora Waldhof	obora	Znojmo	Jihomoravský kraj	zaniklá
457	Leskoun (Obora Moravský Krumlov)	obora	Znojmo	Jihomoravský kraj	funkční
458	Císařská	obora	Brno-venkov	Jihomoravský kraj	funkční
459	Pálava	obora	Břeclav	Jihomoravský kraj	zaniklá
460	Obora Kuřim	obora	Brno-město	Jihomoravský kraj	funkční
461	Obora Kuřim (Stará)	obora	Brno-město	Jihomoravský kraj	zaniklá
462	Obora Holedná	obora	Brno-město	Jihomoravský kraj	funkční
463	Radějov	obora	Hodonín	Jihomoravský kraj	funkční
464	Obora Studánka	obora	Hodonín	Jihomoravský kraj	funkční
465	Obora Oborský dvůr	obora	Blansko	Jihomoravský kraj	funkční
466	Obora Sokolnice	obora	Brno-venkov	Jihomoravský kraj	funkční
467	Obora Sokolnice (stará)	obora	Brno-venkov	Jihomoravský kraj	zaniklá
468	Borky	obora	Vyškov	Jihomoravský kraj	funkční
469	Pravice	obora	Znojmo	Jihomoravský kraj	funkční
470	Obora Kralice	obora	Třebíč	Kraj Vysočina	funkční
471	Obora Jinošov	obora	Třebíč	Kraj Vysočina	funkční
472	Obora Dolní Heřmanice	obora	Žďár nad Sázavou	Kraj Vysočina	funkční
473	Chlumek	obora	Žďár nad Sázavou	Kraj Vysočina	funkční
474	Obora Žďárka	obora	Žďár nad Sázavou	Kraj Vysočina	funkční
475	Obora Uhřínov	obora	Žďár nad Sázavou	Kraj Vysočina	funkční
476	Borovec	obora	Žďár nad Sázavou	Kraj Vysočina	funkční
477	Rychtářka	obora	Žďár nad Sázavou	Kraj Vysočina	funkční
478	Volský žlab	obora	Havlíčkův Brod	Kraj Vysočina	funkční
479	Veselsko	obora	Havlíčkův Brod	Kraj Vysočina	funkční
480	Rozsochatec (Lesolž)	obora	Havlíčkův Brod	Kraj Vysočina	funkční
481	Obora Profesora Reiského (Klášter)	obora	Havlíčkův Brod	Kraj Vysočina	funkční
482	Obora Svatý Hubert	obora	Havlíčkův Brod	Kraj Vysočina	funkční
483	Obora Jezuitský mlýn	obora	Havlíčkův Brod	Kraj Vysočina	funkční
484	Kynice	obora	Havlíčkův Brod	Kraj Vysočina	funkční
485	Obora Roštejn	obora	Jihlava	Kraj Vysočina	zaniklá
486	Obora Roštejn	obora	Jihlava	Kraj Vysočina	funkční
487	Obora Sedlejev II	obora	Jihlava	Kraj Vysočina	funkční
488	Lhotice	bažantnice	Třebíč	Kraj Vysočina	funkční
489	Titěž	obora	Zlín	Zlínský kraj	funkční
490	Zeveta Bojkovice	obora	Uherské Hradiště	Zlínský kraj	funkční
491	Topolka	obora	Uherské Hradiště	Zlínský kraj	funkční
492	„Z“ Střelná	obora	Vsetín	Zlínský kraj	funkční
493	Obora Mlýn	obora	Kroměříž	Zlínský kraj	funkční
494	Záříčí	bažantnice	Kroměříž	Zlínský kraj	funkční
495	Hubertka	obora	Vsetín	Zlínský kraj	funkční
497	Rumunská	bažantnice	Brno-venkov	Jihomoravský kraj	funkční
498	Nechanice	bažantnice	Hradec Králové	Královéhradecký kraj	funkční
499	Ploužnice	bažantnice	Česká Lípa	Liberecký kraj	funkční
500	Hněvčevy	bažantnice	Hradec Králové	Královéhradecký kraj	funkční
501	Nosislav	bažantnice	Brno-venkov	Jihomoravský kraj	funkční
502	Úlibice	bažantnice	Jičín	Královéhradecký kraj	funkční
503	Studňnková	bažantnice	Brno-venkov	Jihomoravský kraj	funkční
506	Bažantnice Jemnice	bažantnice	Třebíč	Kraj Vysočina	zaniklá
508	Proklatá	bažantnice	Brno-venkov	Jihomoravský kraj	funkční

509	Obelisk	obora	Břeclav	Jihomoravský kraj	funkční
510	Zámeček	bažantnice	Kroměříž	Zlínský kraj	funkční
511	Bažantnice Pohofí	bažantnice	Klatovy	Plzeňský kraj	funkční
512	Černá voda	kačerák	Jeseník	Olomoucký kraj	funkční
513	Bartovice	obora	Ostrava-město	Moravskoslezský kraj	zaniklá
514	Pražmo	obora	Frýdek-Místek	Moravskoslezský kraj	zaniklá
515	Bohušov	obora	Bruntál	Moravskoslezský kraj	zaniklá
516	Slezské Rudoltice	obora	Bruntál	Moravskoslezský kraj	zaniklá
517	Žimrovice	obora	Opava	Moravskoslezský kraj	zaniklá
518	Čakov	bažantnice	České Budějovice	Jihočeský kraj	funkční
519	Nová Ves u Mladé Vožice	bažantnice	Tábor	Jihočeský kraj	funkční
520	Javornice	bažantnice	Rychnov nad Kněžnou	Královéhradecký kraj	funkční
521	Záříčín	bažantnice	Kroměříž	Zlínský kraj	funkční
522	Horní les - Spálená	bažantnice	Kroměříž	Zlínský kraj	funkční
523	Mladý Smolivec	bažantnice	Plzeň-jih	Plzeňský kraj	funkční
524	Katusice	bažantnice	Mladá Boleslav	Středočeský kraj	funkční
525	Loučeň	bažantnice	Nymburk	Středočeský kraj	funkční
526	Obora Stará Bář	obora	Nymburk	Středočeský kraj	funkční
527	Horní Kruty	bažantnice	Kolín	Středočeský kraj	funkční
528	Hájek	bažantnice	Mladá Boleslav	Středočeský kraj	funkční
530	Bažantnice Světlce	obora	Praha-východ	Středočeský kraj	funkční
531	Kačina	bažantnice	Kutná Hora	Středočeský kraj	funkční
532	Dubina	bažantnice	Kutná Hora	Středočeský kraj	funkční
533	Libeň	bažantnice	Praha-západ	Středočeský kraj	funkční
534	Svrkyně	bažantnice	Praha-západ	Středočeský kraj	funkční
535	Holubice	bažantnice	Praha-západ	Středočeský kraj	funkční
536	Oškobrh	bažantnice	Nymburk	Středočeský kraj	funkční
537	Arco	bažantnice	Příbram	Středočeský kraj	funkční
538	Úklid	bažantnice	Příbram	Středočeský kraj	funkční
539	Počepice	bažantnice	Příbram	Středočeský kraj	funkční
540	Drážkov	bažantnice	Příbram	Středočeský kraj	funkční
541	Lužce	bažantnice	Příbram	Středočeský kraj	funkční
542	Sedlčany	bažantnice	Příbram	Středočeský kraj	funkční
543	Bažantnice Osek	bažantnice	Mladá Boleslav	Středočeský kraj	funkční
544	Ostrá	bažantnice	Nymburk	Středočeský kraj	funkční
545	Holá	bažantnice	Mladá Boleslav	Středočeský kraj	funkční
546	Nosálov	bažantnice	Mělník	Středočeský kraj	funkční
547	Mšeno	bažantnice	Mělník	Středočeský kraj	funkční
548	Chorušice	bažantnice	Mělník	Středočeský kraj	funkční
549	Michalovice	bažantnice	Mladá Boleslav	Středočeský kraj	funkční
550	Líny-Krásná Ves, část Krásná Ves-Kováň	bažantnice	Mladá Boleslav	Středočeský kraj	funkční
551	Líny-Krásná Ves, část Suchá	bažantnice	Mladá Boleslav	Středočeský kraj	funkční
552	Rokytovec, část Suchá	bažantnice	Mladá Boleslav	Středočeský kraj	funkční
553	Rokytovec, část Choboty	bažantnice	Mladá Boleslav	Středočeský kraj	funkční
554	Mělnické Vtelnó	bažantnice	Mělník	Středočeský kraj	funkční
555	Tišice	bažantnice	Mělník	Středočeský kraj	funkční
556	Mír-Slatina	bažantnice	Kladno	Středočeský kraj	funkční
557	Konopiště	bažantnice	Benešov	Středočeský kraj	funkční
558	Štířín	bažantnice	Praha-východ	Středočeský kraj	funkční
559	Zemětice	bažantnice	Plzeň-jih	Plzeňský kraj	funkční
560	Žihobce	bažantnice	Klatovy	Plzeňský kraj	funkční
561	Terešov	bažantnice	Rokycany	Plzeňský kraj	funkční
562	Přeštice	bažantnice	Plzeň-jih	Plzeňský kraj	funkční
563	Mohelnice	bažantnice	Plzeň-jih	Plzeňský kraj	funkční
564	Kasejovice	bažantnice	Plzeň-jih	Plzeňský kraj	funkční
565	Bažantnice	bažantnice	Domažlice	Plzeňský kraj	funkční
566	Vranovice	bažantnice	Rokycany	Plzeňský kraj	funkční
567	Radnice	bažantnice	Rokycany	Plzeňský kraj	funkční
568	Kakov	bažantnice	Klatovy	Plzeňský kraj	funkční
569	Hradiště u Kasejovic	bažantnice	Plzeň-jih	Plzeňský kraj	funkční
570	Štáhlavy	bažantnice	Plzeň-město	Plzeňský kraj	funkční
571	Chválenice	bažantnice	Plzeň-město	Plzeňský kraj	funkční

572	Stráně Rokycany	bažantnice	Rokycany	Plzeňský kraj	funkční
573	Pačejev	bažantnice	Klatovy	Plzeňský kraj	funkční
574	Kramolín	bažantnice	Plzeň-jih	Plzeňský kraj	funkční
575	Velký Bor	bažantnice	Klatovy	Plzeňský kraj	funkční
576	Chanovice	bažantnice	Klatovy	Plzeňský kraj	funkční
577	Lhotka u Radnic	bažantnice	Rokycany	Plzeňský kraj	funkční
578	Tymákov	bažantnice	Plzeň-město	Plzeňský kraj	funkční
579	Panenská	bažantnice	Olomouc	Olomoucký kraj	funkční
580	Skalka	bažantnice	Olomouc	Olomoucký kraj	funkční
581	Závora	obora	Šumperk	Olomoucký kraj	funkční
582	Fleky	bažantnice	Olomouc	Olomoucký kraj	funkční
583	Splav	bažantnice	Olomouc	Olomoucký kraj	funkční
584	Troubky	bažantnice	Přerov	Olomoucký kraj	funkční
585	Mlýn	obora	Kroměříž	Zlínský kraj	funkční
586	Kamence	bažantnice	Uherské Hradiště	Zlínský kraj	funkční
587	Obora	bažantnice	Uherské Hradiště	Zlínský kraj	funkční
588	Dvojhradí	obora	Teplice	Ústecký kraj	funkční
589	Březinka	bažantnice	Česká Lípa	Liberecký kraj	funkční
590	Vřísek	obora	Česká Lípa	Liberecký kraj	funkční
591	Liběšice	bažantnice	Litoměřice	Ústecký kraj	funkční
592	Průruby	obora	Jablonec nad Nisou	Liberecký kraj	funkční
593	Vtelno	bažantnice	Most	Ústecký kraj	funkční
594	Budyně - Pisty	bažantnice	Litoměřice	Ústecký kraj	funkční
595	Svinary	bažantnice	Hradec Králové	Královéhradecký kraj	funkční
596	Osek	bažantnice	Jičín	Královéhradecký kraj	funkční
597	Choustníkovo Hradiště	bažantnice	Trutnov	Královéhradecký kraj	funkční
598	Park	bažantnice	Ústí nad Orlicí	Pardubický kraj	funkční
599	Mlaka	bažantnice	Jičín	Královéhradecký kraj	funkční
600	Údrnice	bažantnice	Jičín	Královéhradecký kraj	funkční
601	Mladějov	bažantnice	Jičín	Královéhradecký kraj	funkční
602	Libáň	bažantnice	Jičín	Královéhradecký kraj	funkční
603	Dolany	bažantnice	Jičín	Královéhradecký kraj	funkční
604	Vysoké Veselí	bažantnice	Jičín	Královéhradecký kraj	funkční
605	Staré Buky	bažantnice	Trutnov	Královéhradecký kraj	funkční
606	Halín	bažantnice	Rychnov nad Kněžnou	Královéhradecký kraj	funkční
607	Drnov	bažantnice	Rychnov nad Kněžnou	Královéhradecký kraj	funkční
608	Hroška - Byzhradec	bažantnice	Rychnov nad Kněžnou	Královéhradecký kraj	funkční
609	Habřina	bažantnice	Hradec Králové	Královéhradecký kraj	funkční
610	Roudnice	bažantnice	Hradec Králové	Královéhradecký kraj	funkční
611	Černíkovice - Domašín	bažantnice	Rychnov nad Kněžnou	Královéhradecký kraj	funkční
612	Domašín - Spáleníště	bažantnice	Rychnov nad Kněžnou	Královéhradecký kraj	funkční
613	Podbřezí	bažantnice	Rychnov nad Kněžnou	Královéhradecký kraj	funkční
614	Třebešov - Libel	bažantnice	Rychnov nad Kněžnou	Královéhradecký kraj	funkční
615	Synkov	bažantnice	Rychnov nad Kněžnou	Královéhradecký kraj	funkční
616	Chomutice	bažantnice	Jičín	Královéhradecký kraj	funkční
617	Horka Mlázovice	bažantnice	Jičín	Královéhradecký kraj	funkční
618	Vrše	bažantnice	Jičín	Královéhradecký kraj	funkční
619	Podhradí	bažantnice	Jičín	Královéhradecký kraj	funkční
620	Tutleky - Lupenice	bažantnice	Rychnov nad Kněžnou	Královéhradecký kraj	funkční
621	Stězma	bažantnice	Rychnov nad Kněžnou	Královéhradecký kraj	funkční
622	Úhlejev	obora	Jičín	Královéhradecký kraj	funkční
623	Jahodová hora	bažantnice	Rychnov nad Kněžnou	Královéhradecký kraj	funkční
624	Borky	bažantnice	Rychnov nad Kněžnou	Královéhradecký kraj	funkční
625	Háj - Voděrady	bažantnice	Rychnov nad Kněžnou	Královéhradecký kraj	funkční
626	Albrechtice nad Orlicí	bažantnice	Rychnov nad Kněžnou	Královéhradecký kraj	funkční
627	Králova Lhota	bažantnice	Hradec Králové	Královéhradecký kraj	funkční
628	Ouliště	bažantnice	Hradec Králové	Královéhradecký kraj	funkční
629	Podzámčí	bažantnice	Hradec Králové	Královéhradecký kraj	funkční
630	Topolína	bažantnice	Hradec Králové	Královéhradecký kraj	funkční
631	Topoliny	bažantnice	Hradec Králové	Královéhradecký kraj	funkční
632	Bor - Oseva Dlouhé Dvory	bažantnice	Hradec Králové	Královéhradecký kraj	funkční
633	Bažantnice Borový	bažantnice	Jičín	Královéhradecký kraj	funkční

634	Bašnický les	bažantnice	Jičín	Královéhradecký kraj	funkční
635	Podhorní Újezd	bažantnice	Jičín	Královéhradecký kraj	funkční
636	Březina-Obora	bažantnice	Jičín	Královéhradecký kraj	funkční
637	Jahodnice	bažantnice	Jičín	Královéhradecký kraj	funkční
638	Dub	bažantnice	Jičín	Královéhradecký kraj	funkční
639	Patřín	bažantnice	Jičín	Královéhradecký kraj	funkční
640	Velký Ratmírov	bažantnice	Jindřichův Hradec	Jihočeský kraj	funkční
641	Radouňka	bažantnice	Jindřichův Hradec	Jihočeský kraj	funkční
642	Žďár	bažantnice	Písek	Jihočeský kraj	funkční
643	Branná	bažantnice	Jindřichův Hradec	Jihočeský kraj	funkční
644	Čekanice - Nová	bažantnice	Strakonice	Jihočeský kraj	funkční
645	Orlík	bažantnice	Písek	Jihočeský kraj	funkční
646	Hůrky	bažantnice	Písek	Jihočeský kraj	funkční
647	Homole	bažantnice	Písek	Jihočeský kraj	funkční
648	Paseka	bažantnice	Písek	Jihočeský kraj	funkční
649	Krsice	bažantnice	Písek	Jihočeský kraj	funkční
650	Studená	bažantnice	Jindřichův Hradec	Jihočeský kraj	funkční
651	Dačice	bažantnice	Jindřichův Hradec	Jihočeský kraj	funkční
652	Krokovice	bažantnice	Jindřichův Hradec	Jihočeský kraj	funkční
653	Cizkrajov	bažantnice	Jindřichův Hradec	Jihočeský kraj	funkční
654	Zdešov	bažantnice	Jindřichův Hradec	Jihočeský kraj	funkční
655	Horní Pěna	bažantnice	Jindřichův Hradec	Jihočeský kraj	funkční
656	Lásenice	bažantnice	Jindřichův Hradec	Jihočeský kraj	funkční
657	Bor	bažantnice	Písek	Jihočeský kraj	funkční
658	Libínská	bažantnice	České Budějovice	Jihočeský kraj	funkční
659	Slověnice - Miletín	bažantnice	České Budějovice	Jihočeský kraj	funkční
660	Opatovická	bažantnice	České Budějovice	Jihočeský kraj	funkční
661	Picina	bažantnice	České Budějovice	Jihočeský kraj	funkční
662	Pištín	bažantnice	České Budějovice	Jihočeský kraj	funkční
663	Sedlec	bažantnice	České Budějovice	Jihočeský kraj	funkční
664	Lipská	bažantnice	České Budějovice	Jihočeský kraj	funkční
665	Nedabylská	bažantnice	České Budějovice	Jihočeský kraj	funkční
666	Bečov	bažantnice	Písek	Jihočeský kraj	funkční
667	Komařice	bažantnice	České Budějovice	Jihočeský kraj	funkční
668	Borek	bažantnice	České Budějovice	Jihočeský kraj	funkční
669	Stará Obora	obora	České Budějovice	Jihočeský kraj	funkční
670	Hůrka	obora	Písek	Jihočeský kraj	funkční
671	Černíš	bažantnice	České Budějovice	Jihočeský kraj	funkční
672	Ortvínovice	obora	České Budějovice	Jihočeský kraj	funkční
673	Níkovice	bažantnice	Písek	Jihočeský kraj	funkční
674	Litner LČR	bažantnice	Hodonín	Jihomoravský kraj	funkční
675	Žabčice	bažantnice	Brno-venkov	Jihomoravský kraj	funkční
676	Medlovce - Rybníček	obora	Vyškov	Jihomoravský kraj	funkční
677	Roštejská obora	obora	Jihlava	Kraj Vysočina	funkční
678	Rajhrad	bažantnice	Brno-venkov	Jihomoravský kraj	funkční
679	Jarohněvice	bažantnice	Hodonín	Jihomoravský kraj	funkční
680	Knížecí les	bažantnice	Brno-venkov	Jihomoravský kraj	funkční
681	Kurdějov	bažantnice	Břeclav	Jihomoravský kraj	funkční
682	Police	bažantnice	Třebíč	Kraj Vysočina	funkční
683	Mladoňovice	bažantnice	Třebíč	Kraj Vysočina	funkční
684	Bažantnice Jemnice	bažantnice	Třebíč	Kraj Vysočina	funkční
685	Dešov	bažantnice	Třebíč	Kraj Vysočina	funkční
686	Pooslaví - Oslavany	bažantnice	Brno-venkov	Jihomoravský kraj	funkční
687	Nová Ves	bažantnice	Brno-venkov	Jihomoravský kraj	funkční
688	Opatovice	bažantnice	Brno-venkov	Jihomoravský kraj	funkční
689	Židlochovice	bažantnice	Brno-venkov	Jihomoravský kraj	funkční
690	Blučina	bažantnice	Brno-venkov	Jihomoravský kraj	funkční
691	Vojkovice	bažantnice	Brno-venkov	Jihomoravský kraj	funkční
692	Přisnotice	bažantnice	Brno-venkov	Jihomoravský kraj	funkční
693	Drnholec - Cihelna	bažantnice	Břeclav	Jihomoravský kraj	funkční
694	Hevlínská bažantnice	bažantnice	Znojmo	Jihomoravský kraj	funkční
695	Lechovice	bažantnice	Znojmo	Jihomoravský kraj	funkční

696	Čejkovice - Břežany	bažantnice	Znojmo	Jihomoravský kraj	funkční
697	Třeбенice - Valeč	bažantnice	Třebíč	Kraj Vysočina	funkční
698	Studenec	bažantnice	Třebíč	Kraj Vysočina	funkční
699	Smrk	bažantnice	Třebíč	Kraj Vysočina	funkční
700	Rouchovany	bažantnice	Třebíč	Kraj Vysočina	funkční
701	Rokytnice n./Rok.	bažantnice	Třebíč	Kraj Vysočina	funkční
702	Radošov	bažantnice	Třebíč	Kraj Vysočina	funkční
703	Pozďatín	bažantnice	Třebíč	Kraj Vysočina	funkční
704	Okříšky	bažantnice	Třebíč	Kraj Vysočina	funkční
705	Kožichovice	bažantnice	Třebíč	Kraj Vysočina	funkční
706	Klučov	bažantnice	Třebíč	Kraj Vysočina	funkční
707	Kamenná	bažantnice	Třebíč	Kraj Vysočina	funkční
708	Hostákov	bažantnice	Třebíč	Kraj Vysočina	funkční
709	Hodov	bažantnice	Třebíč	Kraj Vysočina	funkční
710	Dukovany	bažantnice	Třebíč	Kraj Vysočina	funkční
711	Dalešice	bažantnice	Třebíč	Kraj Vysočina	funkční
712	Budišov	bažantnice	Třebíč	Kraj Vysočina	funkční
713	Biskupice	bažantnice	Třebíč	Kraj Vysočina	funkční
714	Borovina - Radňoves	bažantnice	Žďár nad Sázavou	Kraj Vysočina	funkční
715	Drnholec - Luh	bažantnice	Břeclav	Jihomoravský kraj	funkční
716	Vnorovy	bažantnice	Hodonín	Jihomoravský kraj	funkční
717	Vranovický les	bažantnice	Brno-venkov	Jihomoravský kraj	funkční
718	Dlouhá leč	bažantnice	Brno-venkov	Jihomoravský kraj	funkční
719	Brtnice	obora	Jihlava	Kraj Vysočina	zaniklá
720	Nárameč	obora	Třebíč	Kraj Vysočina	zaniklá
722	Brtnice	bažantnice	Jihlava	Kraj Vysočina	zaniklá
723	Oslavička	bažantnice	Žďár nad Sázavou	Kraj Vysočina	zaniklá
724	Třebíč	bažantnice	Třebíč	Kraj Vysočina	zaniklá
725	Jinošov	bažantnice	Třebíč	Kraj Vysočina	zaniklá
726	Lesonice	bažantnice	Třebíč	Kraj Vysočina	zaniklá
727	Lesonice	obora	Třebíč	Kraj Vysočina	zaniklá
729	Kojetice	bažantnice	Třebíč	Kraj Vysočina	zaniklá
730	Račice	bažantnice	Třebíč	Kraj Vysočina	zaniklá
731	Slavětice	bažantnice	Třebíč	Kraj Vysočina	zaniklá
732	Hlavnice	obora	Opava	Moravskoslezský kraj	zaniklá
733	Obora Luhačovice	obora	Zlín	Zlínský kraj	zaniklá
734	Obora Salaš	obora	Uherské Hradiště	Zlínský kraj	zaniklá
735	Obora Komárov	obora	Zlín	Zlínský kraj	zaniklá
736	Obora Napajedla	obora	Zlín	Zlínský kraj	zaniklá
737	Obora Bařice	obora	Kroměříž	Zlínský kraj	zaniklá
738	Obora Chvalčov	obora	Kroměříž	Zlínský kraj	zaniklá
739	Obora Loukov	obora	Kroměříž	Zlínský kraj	zaniklá
740	Obora Bystřice pod Hostýnem	obora	Kroměříž	Zlínský kraj	zaniklá
741	Obora Slížany	obora	Kroměříž	Zlínský kraj	zaniklá
742	Obora Čermákovice	obora	Znojmo	Jihomoravský kraj	zaniklá
743	Obora Rešice	obora	Znojmo	Jihomoravský kraj	zaniklá
744	Obora Podklášteří	obora	Třebíč	Kraj Vysočina	zaniklá
745	Jindřichovská obora	obora	Žďár nad Sázavou	Kraj Vysočina	zaniklá
746	Obora Náměšř nad Oslavou	obora	Třebíč	Kraj Vysočina	zaniklá
747	Obora Střítež	obora	Žďár nad Sázavou	Kraj Vysočina	zaniklá
748	Obora Míchov	obora	Blansko	Jihomoravský kraj	zaniklá
749	Obora Sychotín	obora	Blansko	Jihomoravský kraj	zaniklá
750	Obora Louka	obora	Blansko	Jihomoravský kraj	zaniklá
751	Obora Břeclav	obora	Břeclav	Jihomoravský kraj	zaniklá
752	Obora Lovčice	obora	Hodonín	Jihomoravský kraj	zaniklá
753	Obora Lysice	obora	Blansko	Jihomoravský kraj	zaniklá
754	Obora Šebetov	obora	Blansko	Jihomoravský kraj	zaniklá
755	Obora Lomnice	obora	Brno-venkov	Jihomoravský kraj	zaniklá
756	Obora Žďárná	obora	Blansko	Jihomoravský kraj	zaniklá
757	Obora Rosice	obora	Brno-venkov	Jihomoravský kraj	zaniklá
758	Obora Moravský Krumlov	obora	Znojmo	Jihomoravský kraj	zaniklá

759	Obora Hodonín	obora	Hodonín	Jihomoravský kraj	zaniklá
760	Obora Plumlov	obora	Prostějov	Olomoucký kraj	zaniklá
761	Obora Hranice	obora	Přerov	Olomoucký kraj	zaniklá
762	Obora Beňov	obora	Přerov	Olomoucký kraj	zaniklá
763	Obora Uherský Ostroh	obora	Uherské Hradiště	Zlínský kraj	zaniklá
764	Obora Náměšť nad Oslavou	obora	Třebíč	Kraj Vysočina	zaniklá
765	Bažantnice Ludslavice	bažantnice	Kroměříž	Zlínský kraj	zaniklá
766	Bažantnice Mešovice	bažantnice	Znojmo	Jihomoravský kraj	zaniklá
767	Bažantnice Rouchovany	bažantnice	Třebíč	Kraj Vysočina	zaniklá
768	Bažantnice Jevišovice	bažantnice	Znojmo	Jihomoravský kraj	zaniklá
769	Bažantnice Dobronice	bažantnice	Znojmo	Jihomoravský kraj	zaniklá
770	Bažantnice Vlasatice	bažantnice	Brno-venkov	Jihomoravský kraj	zaniklá
771	Bažantnice Pohofelice	bažantnice	Brno-venkov	Jihomoravský kraj	zaniklá
772	Bažantnice Nikolčice	bažantnice	Břeclav	Jihomoravský kraj	zaniklá
773	Bažantnice Nikolčice „Alter fasan garten“	bažantnice	Břeclav	Jihomoravský kraj	zaniklá
774	Bažantnice Bzenec	bažantnice	Hodonín	Jihomoravský kraj	zaniklá
775	Bažantnice Uherský Ostroh	bažantnice	Uherské Hradiště	Zlínský kraj	zaniklá
776	Bažantnice Uherský Brod	bažantnice	Uherské Hradiště	Zlínský kraj	zaniklá
777	Bažantnice Velké Bilovice	bažantnice	Břeclav	Jihomoravský kraj	zaniklá
778	Bažantnice Moravský Žižkov	bažantnice	Břeclav	Jihomoravský kraj	zaniklá
779	Bažantnice Milotice	bažantnice	Hodonín	Jihomoravský kraj	zaniklá
780	Bažantnice Jaroslavice	bažantnice	Znojmo	Jihomoravský kraj	zaniklá
781	Bažantnice Hrádek	bažantnice	Znojmo	Jihomoravský kraj	zaniklá
782	bažantnice Mikulov	bažantnice	Břeclav	Jihomoravský kraj	zaniklá
783	Bažantnice Strážnice	bažantnice	Hodonín	Jihomoravský kraj	zaniklá
784	Bažantnice Komňa	bažantnice	Uherské Hradiště	Zlínský kraj	zaniklá
785	Bažantnice Komárov	bažantnice	Zlín	Zlínský kraj	zaniklá
786	Bažantnice Kvasice	bažantnice	Kroměříž	Zlínský kraj	zaniklá
787	Bažantnice Tlumačov	bažantnice	Zlín	Zlínský kraj	zaniklá
788	Bažantnice Bystřice pod Hostýnem	bažantnice	Kroměříž	Zlínský kraj	zaniklá
789	Bažantnice Podklášteří	bažantnice	Třebíč	Kraj Vysočina	zaniklá
790	Bažantnice Náměšť nad Oslavou	bažantnice	Třebíč	Kraj Vysočina	zaniklá
791	Bažantnice Moravský Krumlov	bažantnice	Znojmo	Jihomoravský kraj	zaniklá
792	Bažantnice Slavkov u Brna	bažantnice	Vyškov	Jihomoravský kraj	zaniklá
793	Dolní Lhota	obora	Ostrava-město	Moravskoslezský kraj	zaniklá
794	Velké Heraltice	obora	Opava	Moravskoslezský kraj	zaniklá
795	Hukvaldy	obora	Frýdek-Místek	Moravskoslezský kraj	zaniklá
796	Chotěbuz	obora	Karviná	Moravskoslezský kraj	zaniklá
797	Jedlí	obora	Šumperk	Olomoucký kraj	zaniklá
798	Mírov	obora	Šumperk	Olomoucký kraj	zaniklá
799	Hostim	obora	Znojmo	Jihomoravský kraj	zaniklá
800	Libavá	obora	Olomouc	Olomoucký kraj	zaniklá
801	Štěpánov	obora	Olomouc	Olomoucký kraj	zaniklá
802	Mladeč	obora	Olomouc	Olomoucký kraj	zaniklá
803	Bohuslávky	obora	Přerov	Olomoucký kraj	zaniklá
804	Kozlov	obora	Olomouc	Olomoucký kraj	zaniklá
805	Boskovice (dnes Rovná)	obora	Blansko	Jihomoravský kraj	zaniklá
806	Kuničky	obora	Blansko	Jihomoravský kraj	zaniklá
809	Hvězda	obora	Kroměříž	Zlínský kraj	zaniklá
810	Lukoveček	obora	Zlín	Zlínský kraj	zaniklá
811	Lukov	obora	Zlín	Zlínský kraj	zaniklá
812	Kozojedy	obora	Rakovník	Středočeský kraj	zaniklá
813	Lomnice nad Popelkou	obora	Semily	Liberecký kraj	zaniklá
814	Týništská	obora	Rychnov nad Kněžnou	Královéhradecký kraj	zaniklá
815	Kunčice	obora	Hradec Králové	Královéhradecký kraj	zaniklá
816	Lukavice	obora	Ústí nad Orlicí	Pardubický kraj	zaniklá
818	Kostelecké Horky	obora	Rychnov nad Kněžnou	Královéhradecký kraj	zaniklá
819	Bošínská	obora	Ústí nad Orlicí	Pardubický kraj	zaniklá
820	Dolní Rožínka	bažantnice	Žďár nad Sázavou	Kraj Vysočina	zaniklá
821	Kralice	bažantnice	Třebíč	Kraj Vysočina	zaniklá
822	Telč	bažantnice	Jihlava	Kraj Vysočina	zaniklá
824	Police	bažantnice	Třebíč	Kraj Vysočina	zaniklá

825	Únanov	bažantnice	Znojmo	Jihomoravský kraj	zaniklá
826	Oblekovice	bažantnice	Znojmo	Jihomoravský kraj	zaniklá
827	Šumná	bažantnice	Znojmo	Jihomoravský kraj	zaniklá
829	Jindřichov	bažantnice	Bruntál	Moravskoslezský kraj	zaniklá
830	Ptení	bažantnice	Prostějov	Olomoucký kraj	zaniklá
832	Vážany	bažantnice	Kroměříž	Zlínský kraj	zaniklá
833	Štípa	bažantnice	Zlín	Zlínský kraj	zaniklá
834	Drnholec	bažantnice	Břeclav	Jihomoravský kraj	zaniklá
835	Sokolnice	bažantnice	Brno-venkov	Jihomoravský kraj	zaniklá
836	Mladeč	bažantnice	Olomouc	Olomoucký kraj	zaniklá
837	Radonice	bažantnice	Chomutov	Ústecký kraj	zaniklá
838	Žihle	bažantnice	Plzeň-sever	Plzeňský kraj	zaniklá
839	Petrohrad	bažantnice	Louny	Ústecký kraj	zaniklá
840	Olešnice	bažantnice	Hradec Králové	Královéhradecký kraj	zaniklá
841	Poděbradská	bažantnice	Nymburk	Středočeský kraj	zaniklá
842	Hoříněvská	bažantnice	Hradec Králové	Královéhradecký kraj	zaniklá
843	Tošovská	bažantnice	Rychnov nad Kněžnou	Královéhradecký kraj	zaniklá
844	Lhotecká	bažantnice	Rychnov nad Kněžnou	Královéhradecký kraj	zaniklá
845	Miletínská	bažantnice	Jičín	Královéhradecký kraj	zaniklá
846	Úlibice	bažantnice	Jičín	Královéhradecký kraj	zaniklá
847	Boroviny	bažantnice	Rychnov nad Kněžnou	Královéhradecký kraj	zaniklá
848	Studánka	bažantnice	Rychnov nad Kněžnou	Královéhradecký kraj	zaniklá
849	Karolín	bažantnice	Rychnov nad Kněžnou	Královéhradecký kraj	zaniklá
850	Přímská	bažantnice	Hradec Králové	Královéhradecký kraj	zaniklá
851	Slibovická	bažantnice	Nymburk	Středočeský kraj	zaniklá
852	Chlumecká	bažantnice	Hradec Králové	Královéhradecký kraj	zaniklá
853	Čeperka	bažantnice	Pardubice	Pardubický kraj	zaniklá
854	Pardubice	bažantnice	Pardubice	Pardubický kraj	zaniklá
855	Křečkov	obora	Nymburk	Středočeský kraj	zaniklá
856	Svinaře	bažantnice	Beroun	Středočeský kraj	zaniklá
857	Kotopeky	bažantnice	Beroun	Středočeský kraj	zaniklá
858	Lochovice	bažantnice	Beroun	Středočeský kraj	zaniklá
859	Lochovice	obora	Beroun	Středočeský kraj	zaniklá
860	Jince	bažantnice	Příbram	Středočeský kraj	zaniklá
861	Ervénice	bažantnice	Teplice	Ústecký kraj	zaniklá

ZÁVĚR

Obory a bažantnice patří bezesporu k jedinečnému prvku kulturní krajiny, které v minulých letech stály stranou základního a aplikovaného výzkumu. Výzkumný projekt Výzkumného ústavu geodetického, topografického a kartografického, v.v.i ve Zdíbech prezentovaný na výstavě **Obory a bažantnice – opomíjená hodnota kulturního dědictví**, financované z programu aplikovaného výzkumu a vývoje národní a kulturní identity Ministerstva kultury České republiky, se snaží přiblížit odborné a laické veřejnosti neopominutelný význam tohoto nemovitého kulturního dědictví České republiky. Význam a hodnota těchto loveckých zařízení se převážně posuzují podle toho, jak vyhovují intenzivnímu chovu a lovu, přičemž se podceňuje jejich funkce v krajině, která ze společenského hlediska může být stejně důležitá jako myslivecká účelovost.

RESUME

Fields and pheasants undoubtedly belong to the unique element of the cultural region, which in recent years has stood aside from basic and applied research. Research project of the Research Institute of Geodesy, Topography and Cartography, v.v.i in Zdiby presented at the exhibition Fields and Pheasants – Neglected Value of Cultural Heritage, financed from the program of applied research and development of national and cultural identity of the Ministry of Culture of the Czech Republic, seeks to bring closer to the professional and lay public the indispensable importance of this immovable cultural heritage of the Czech Republic. The importance and value of these hunting facilities are largely judged by their suitability for intensive farming and hunting, underestimating their function in the landscape, which may be as important from a social point of view as hunting.

POUŽITÁ LITERATURA A PRAMENY

Prameny

Archiv Národního zemědělského muzea

Sbírka map a plánů

Moravský zemský archiv v Brně

G 140 Rodinný archiv Ditrichštejnů Mikulov, inv. č. 979, kart.299.

F 18 Hlavní registratura Ditrichštejnů, inv. č. 6792, 6793, 6794, kart.1095; inv. č. 8352, kart. 1499.

Národní archiv

Nová manipulace, sign. J/2/4; sign J/19/23, kart. 974.

Stará manipulace, sign. J/19/15, kart. 973.

Literatura

ALLSEN, Thomas T. *The Royal Hunt in Eurasian History*. Philadelphia 2006, s. 39.

AMBROŽ, Robin, STEINOVÁ, Šárka, TUMA, David a Václav VODVÁŘKA. *Vývoj demonstračního loveckého objektu Lánská obora*. Praha 2019, 255 s.

ANDĚL, Rudolf a kol. *Hrady, zámky a tvrze v Čechách, na Moravě a ve Slezsku, díl 3., Severní Čechy*. Praha 1984. s. 294–296.

ANDRÉN, Anders. Paradise Lost. Looking for Deer Parks in Medieval Denmark and Sweden. In: *Visions of the Past. Trends and Traditions in Swedish Medieval Archaeology*. (Lund Studies in Medieval Archaeology 19.) Stockholm 1997, s. s. 469–487.

ANDRESKA Jiří. *Rybářství a jeho tradice*. Praha 1987, s. 136–137.

ANDRESKA, Jiří a Erika, ANDRESKOVÁ. *Tisíc let myslivosti*. Vimperk 1993, s. 170.

BENEDIKT Heinrich. *Franz Anton Graf von Sporck (1662–1738). Zur Kultur der Barockzeit in Böhmen*. Wien 1923, s. 95.

BLÁHOVÁ, Lucie a Jana DOSTÁLOVÁ. Roštýnská obora. *Obory a bažantnice v kulturní historii*. (Prameny a studie č. 53.) Praha 2014, s. 30–32, 42.

BŘEŽAN, Václav. *Životy posledních Rožmberků, díl 1*. Praha 1985. s. 263.

CRESCENZI, Pietro, NERADOVÁ, Květoslava, ed. a ŠMELHAUS, Vratislav, ed. *Crescenti Bohemi: Partem alteram libros 7–12 continentem*. Praha, 1966, s. 47.

ČECHURA Jaroslav. *Adelige Grundherrn als Unternehmer. Zur Struktur südböhmischer Dominien vor 1620*. (Social- und Wirtschaftshistorische Studien.) München 2000, s. 26–26.

ČENĚK, Miroslav. Bobří. *Prameny a studie*. Praha 2011, s. 26.

DANDAMAYEV, Muhammad. Royal Parades in Babylonia. *acta Iranica*, Vol. 23, 1984, s. 113–117; TÝŽ. *Iranians in Achaemenid Babylonia*. Costa Mesa 1992, s. 20.

DRMOTA Josef. Pohled do historie lovu zvěře – lov vlků. *Myslivost*. 2006, roč. 57 (84), č. 12, s. 30.

ERGERT, Bernt. *Die Jagd in Bayern. Von Vorzeit zur Gegenwart*. Rosenmeier 1984. NARR, Roland. Zwischen Parforce-Jagd und Empfingelei. *Journal für Geschichte*, no.5. Weinheim 1988, s. 16–25.

FLEKALOVÁ, Markéta a Barbora DOHNALOVÁ. Komponovaná krajina části bývalého panství Náměšř nad Oslavou. *Časopis Společnosti přátel starožitností*, roč. 124, 2016, č. 1, s. s. 28–29.

- HALLEY, Duncan J. a Frank ROSELL. The beaver's reconquest od Eurasia: status, population development and management of a conservation success. *Mammal Review* 32 (3), 2002, s. 152–178.
- HANSWIJCK DE JOHNE, Maxime van. Pavillons de chasse de l'histoire ou les rendez-vous de chasse légendaires. Aix-en-Provence 2007, s. 15.
- HARGETT, James M. Huizong's Magic Marchmount. The Genyue Pleasure Park of Kaifeng. *Monumenta serica*, Vol. 38, 1988–1989, s. 2–3.
- HENDRYCH, Vladimír, a kol: *Myslivost*. Praha 1966, s. 335.
- HOŠEK, Emil. K výskytu a vymizení bobra evropského (*Castor fiber* L.) v českých zemích. *Vědecké práce zemědělského muzea*, č. 17. Praha 1978, s. 111–125.
- HOYER, Ivan. O slavných štvanicích v Jemčinské oboře na Jindřichohradecku. *Výběr z prací členů Historického klubu při Jihočeském muzeu v Českých Budějovicích*, roč. 9, 1972, č. 3, s. 141–151, 149.
- HRADECKÝ Adolf. *Stručná zpráva o historii krajiny, lidech a obcích Hatínu – Stajce – Jemčině od počátku osídlení až do poloviny dvacátého věku*. Hatín s. 103, 105.
- CHADT, Jan Evangelista. *Dějiny lesů a lesnictví. Písek 1913*, s. 724.
- IVANEGA Jan. *Hluboká*. Lovecký zámek Ohrada a schwarzenberská sídla na panství Hluboká nad Vltavou. Praha 2014, s. 81–86.
- KINSKÝ, Zdenko Radslav. *Hodina vzpomínek. Kus historie parforsních honů a dostihů v Čechách*. Chlumec nad Cidlinou 1947, s. 13.
- KOČKA, Václav. *Dějiny Rakovnicka*. Rakovník 1936, s. 66, 230, 242.
- KOKEŠ, Otakar a E. KNOBLOCH, *Koroptev, její život, chov a lov*. Praha 1947.
- KOKEŠ, Otakar. Pražští daňci. *Myslivecký kalendář* 1976, Praha 1975, s. 106.
- KOKEŠ, Otokar. Bobr evropský v československých krajích v minulosti. *Živa XVI. (LIV)*. Praha 1968, s.115–117.
- KOKEŠ, Otokar. Bobr evropský v československých krajích v minulosti. *Živa XVI. (LIV)*. Praha 1968, s. 116.
- KORENCVIT, Viktor A. Raskopki fontanov na Glavnoj allee Letnego sada (K projektu restauracii Letnego sada). *Archeologičeskoje nasledije Sankt-Peterburga*. Sankt-Peterburg 2009, 2009, s. 95–115.
- KOŠTÁL, Michal. Nosatci /Curculionidae, Coleoptera/ Žehuňské obory a jejího okolí. *Bohemia centralis*, sv. 9, 1980, s. 197.
- KOVAŘÍK, Jaromír. Lov v antickém písemnictví. *Myslivecký kalendář* 1986. Praha 1985, s. 83–85.
- KOZUB, Ondřej. Jabkenická obora. *Svět myslivosti*, roč. 5, č. 2. Kostelec nad Černými Lesy 2004, s. 29–31.
- KOZUB, Ondřej. Obora Kněžíčky. *Svět myslivosti*, roč. 4, č. 9. Kostelec nad Černými Lesy 2003, s. 27.
- KUČA Karel. *Chlumecko a Novobydžovsko. Historie a architektonické památky Pocipliní. Kniha 1*. Hradec Králové 1995, s. 239.
- KYLE, Donald G. *Sport and Spectacle in the Ancient World*. Hoboken, New Jersey 2007, s. 31–33.
- LEPŠÍ, M. (ed.). Příspěvek k poznání květeny a vegetace Staré obory u Hluboké nad Vltavou. *Sborník Jihočeského muzea v Českých Budějovicích*, roč. 47, 2007, s. 127–135.
- MARTAN, Petr, HOLEČEK, Jaroslav a Jan PODOLÁK. *Jihočeské halali*. České Budějovice 1991, s. 67, 89.
- MUK, Jan. *Lovčí zámek Jemčina u J. Hradce a jeho okolí v minulosti*. Jindřichův Hradec 1939, s. 62.
- Naučný slovník lesnický II*. Díl J–Q. Praha, 1959, s. 1295.
- NENTVICOVÁ, M. Slavná minulost i současnost bažantnic Lesního závodu Židlochovice. *Myslivost*, č. 8, 2011, s. 19.
- NEVOLE, Zdeněk. Obora Žleby. *Svět myslivosti*, roč. 4, č. 12. Kostelec nad Černými Lesy 2003, s. 26–28.
- NOVÁK Josef. *Soupis památek historických a uměleckých v politickém okrese jindřichohradeckém*. Praha 1901, s. 297–304.
- NOŽIČKA Josef. Z minulosti chovu bažantů v českých zemích. *Myslivecký kalendář* 1972. Praha 1971, s. 38.
- OTRUBA František. *Paměti města Lysé n. L. a vesnic okolních*. Lysá nad Labem 1925, s. 55, 71.
- PACÁKOVÁ-HOŠTÁLKOVÁ, Božena et al. *Zahrady a parky v Čechách, na Moravě a ve Slezsku*. Praha 1999, s. 58.
- PÍČ, Josef Ladislav. Králův Dvůr a Berounka s okolím. *Památky archeologické*, roč. XIV., 1887, s. 60.
- PINKAS, Jaroslav a Svatava PÁTKOVÁ. *Karlova Koruna – Chlumec nad Cidlinou*. Plzeň 2003, s. 7.
- PRINC Vojtěch. Bobří v jižních Čechách. *Vesmír* XVI. Praha 1887, s. 26–27.
- PRŮŠKOVÁ, Helena. Socha sv. Jana Nepomuckého na Valdštynsku. *Od Ještěda k Troskám*, roč. 3(19), 1996, č. 1, s. 28.

- PRŮŠKOVÁ, Helena. Život na ostrově svaté Anny. Mnichovo Hradiště 2004. s. 44; BARTOŠEK, Karel. *Klokočka – lovecké legendy*. Praha 2000, s. 19, 29.
- RANGARAJAN, Mahesh. *India´s Wildlife History*. Delhi 2001, s. 35–45.
- ROŽEMBERSKÝ, Petr. Z historie manětínských lesů – III. *Vlastivědný sborník – čtvrtletník pro regionální dějiny severního Plzeňska* XXIV/2014, č. 3. Mariánská Týnice 2014, s. 23.
- SEDLÁČEK, August. *Hrady, zámky a tvrze Království českého VI.*, Podbrdsko. Praha 1995, s. 244.
- SEDLÁČKOVÁ, Libuše. *Obora. Historické zahrady, parky a sady*. Praha 2001, s. 29–31.
- SELLNER, Karel. Samota Valdštýn. In: *Boleslavan – vlastivědný sborník Mladoboleslavska a Benátecka*, roč. 10, 1935–1936, s. 36, 50–51.
- SOJKOVÁ, Karin. *Parky, zahrady a obory za vlády dynastie Han (206 př. n. l. – 220 n. l.)*. Bakalářská práce. Praha 2009, s. 50.
- SOROKIN, Pjotr Jegorovič a O. V. ANDREJEVA. Archeologičeskije issledovanija v Sankt-Peterburge. *Archeologičeskije otkrytija* 2006. Sankt-Peterburg 2008, s. 62.
- SOROKIN, Pjotr Jegorovič a S. V. KAŠAJEV. Razvedočnye archeologičeskije issledovanija na territorii Sankt-Peterburga *Archeologičeskije otkrytija* 1996. Sankt-Peterburg 1997, s. 61–63.
- SOUČEK, Zdeněk. *40 let státní přírodní rezervace Žehuňská obora a Žehuňský rybník*. Nymburk 1988, s. 8.
- STEJSKAL, Martin. *Hvězda. Pokus o vymezení pražského letohrádku jako filosofického obydlí*. Praha 1994, s. 11, 15.
- SVOBODOVÁ, Kamila. Chov želv v mikulovské bažantnici. *Prameny a studie*, 2015, roč. 55, s. 67–77.
- ŠANTRŮČKOVÁ, Markéta. *Krajinářská tvorba Jana Rudolfa Černína. Vznik a vývoj parků v Krásném Dvoře, Jemčině, Petrohradě a Chudenicích*. Praha 2014, s. 207–208.
- ŠIMÁK, Josef, Vítězslav. *Soupis památek uměleckých a historických v politickém okresu mnichovohradištském*. Praha 1930, s. 586–594.
- ŠIMEK, Jakub. *Zahradní umění Piera de' Crescenzi: osmá kniha zemědělské encyklopedie Ruralia commoda z let 1304–1309: (původní text a překlad)*. 1. vyd. Uherský Brod 2007, s. 10.
- ŠIMEK, Tomáš a kol. *Hrady, zámky a tvrze v Čechách, na Moravě a ve Slezsku, díl 6., Východní Čechy*. Praha 1989, s. 150–152, 197.
- TEPLÝ, František. *Přehled dějin města Jindřichova Hradce*. Jindřichův Hradec 1936, s. 30.
- TŘÍSKA, Karel. *František Antonín hrabě Špork*. Praha 1938, s. 18.
- TUMA, David. *Archeologie opomíjených komponent kulturní krajiny – archeologie lovu*. Bakalářská práce. Plzeň 2007, s. 24–26.
- TUMA, David. Archeologie zaniklých komponent kulturní krajiny. Barokní obora Králova stolice u Dobříše. *Archeologie ve středních Čechách*, roč. 12, 2008, č. 2, s. 871–885.
- TUMA, David. Bažantnice a obora u loveckého zámku Kozel u Štáhlav. *Zprávy památkové péče*, roč. 76, č. 5, 2016, s. 468–475.
- TUMA, David. *Zlatý věk obor: z historie obornictví v Čechách, na Moravě a ve Slezsku*. Plzeň: Národní památkový ústav, územní odborné pracoviště v Plzni, 2018. 233 s.
- VALENTA, Aleš. *Dějiny rodu Kinských*. České Budějovice 2004, s. 84, 175, 220.
- VARRON: De l'agriculture. NISARD, Jean Marie Napoléon Désiré (ed.): *Les agronomes latins*. Catton, Varron, Columelle, Palladius. Paris, 1864, s. 146–147.
- VEJMĚLEK, Miroslav. *Obora Sedlice – historie a chov zvěře*. Písek 2007, s. 7, 11–19, 45–48, 88–100.
- WILSON J. D. The Mediaeval Deer-Parks of Dorset, part 13. *Dorset Natural History & Archaeological Society Proceedings*, Vol. 95, 1974, s. 76–80.
- WOLF, Robert, LOCHMAN, Josef a KOKES, Otakar. *Naše obory*. Praha, 1976, s. 9.
- ZUMAN, František. Lovčí zámek Valdštejn. *Časopis Společnosti přátel starožitostí českých*, roč. 25, 1917, s. 41–48.

Kritický katalog vznikl na základě podpory při řešení **DG16P02R037 – Obory a bažantnice – opomíjená hodnota kulturního dědictví** z Programu aplikovaného výzkumu a vývoje národní a kulturní identity, financovaného Ministerstvem kultury ČR. Svým zaměřením odpovídá aplikovanému výzkumu v oboru umění, architektura, kulturní dědictví a naplňuje tematické priority nemovité kulturní dědictví a území s kulturně historickými hodnotami.

OBORY

A BAŽANTNICE

Opomíjená hodnota

kulturního dědictví

Autoři:

Ing. Robin Ambrož, Ph.D.

Ing. Jiří Drozda

ThDr. Mgr. Šárka Steinová, Th.D.

Mgr. David Tuma, Ph.D.

Oponent: prof. Ing. Ľubica Feriancová, Ph.D.

Grafická úprava: MgA. Magda Fišerová

Realizace tisku:

Vydalo: Výzkumný ústav geodetický, topografický a kartografický, v.v.i.

ISBN 978-80-85881-46-2

2020